

จัดการเรียนการสอนให้เต็มเวลาเต็มหลักสูตรเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างแท้จริง สามารถสอบผ่านได้ตามเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด

ผลผลิตที่ได้จากหลักสูตร 2503 เด็กจะสามารถอ่านออกเขียนได้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ตามข้อมูลที่ตนเองจำได้ มีทักษะในการคิดคำนวณมากกว่าเด็กในปัจจุบัน เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าเด็กในปัจจุบัน และชื่นชมกับประวัติความเป็นมาของชนชาติไทย ทำให้เด็กรู้สึกรักชาติมากกว่าเด็กในปัจจุบัน เด็กจะรู้จักความเป็นมาของชาติไทยและซึมซับความรักชาติบ้านเมืองมากกว่า

การสอนประวัติศาสตร์จะสอนตั้งแต่ประเทศไทยในอดีตอาศัยอยู่ในประเทศจีน อพยพเข้ามาสู่ดินแดนสุวรรณภูมิ ตั้งอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี รัตนโกสินทร์ ทำให้เด็กเป็นคนรักชาติ เสียสละเพื่อส่วนรวมเป็นคนดีของสังคม บุคคลสำคัญต่าง ๆ ทำให้เด็กเห็นตัวอย่างของการทำดีและอยากทำดีเพื่อสังคม ครูในสมัยก่อนจะมีความรู้ดีและใช้ศิลปะการพูดเป็นสื่อการเรียนการสอน เด็กได้เรียนรู้เป็นขั้นเป็นตอนได้ดี คิดเป็นขั้นเป็นตอนมีโน้ตย่อให้เด็กมีนิทานสอนใจให้เด็กได้ฟังและเข้าสู่เนื้อเรื่องต่าง ๆ

การผลิตครูในสมัยก่อนโดยวิทยาลัยครู ผลิตเพื่อมาเป็นครูโดยตรง เน้นจิตวิทยาในการสอนเน้นการสอนเพื่อให้มาเป็นครูโดยเฉพาะ ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันครูจะเรียนผลิตหลายสาขา เพื่อไปทำงานอย่างอื่น ใครต้องการเป็นครูจึงไปเรียนวิชาครูเพิ่มเช่นวุฒิ วทบ. ศศ.บ. เรียนวิชาครูเพิ่มไม่ได้ฝึกสอนโดยครูเน้นการฝึกงานมากกว่าฝึกสอน

ต่อมาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร 2521 จุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อความเป็นเอกภาพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเน้นการศึกษาเพื่อปวงชน โครงสร้างของหลักสูตรเน้นการบูรณาการ ให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มี 5 กลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มทักษะได้แก่วิชาคณิตศาสตร์กับภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้นำวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา หน้าที่ศีลธรรมมารวมเข้าด้วยกัน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยได้นำวิชา ศิลปะ . คนตรีนาฏศิลป์ จริยธรรม ลูกเสือเนตรนารี และภาษาชาดมารวมกัน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ นำวิชางานเกษตร งานบ้านและงานประดิษฐ์มารวมเข้าด้วยกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ได้ศึกษาค้นคว้าเน้นการปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มผล ปรากฏว่าเนื้อหาหลากหลาย มีคู่มือครูมีแผนจากส่วนกลางมาให้ศึกษาให้ครูแยกเองเป็นหลักสูตรที่มีทิศทางจากกรมวิชาการมาให้ครูได้ศึกษาและนำมาสอนเด็กได้ การบูรณาการเนื้อหาในหลักสูตร มีผลดีกับนักเรียนแต่เนื้อหาไม่ละเอียดชัดเจนเป็นองค์ความรู้เหมือนหลักสูตร 2503

ผลดีของหลักสูตร 2521 คือ

1. เด็กได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
2. เด็กมีโอกาสดูได้แสดงออกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม
4. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสียของหลักสูตร

1. หลักสูตรไม่เป็นเอกภาพแล้วแต่ความรู้ของครู
2. ครูไม่สามารถศึกษาองค์ความรู้ที่จะสอนเด็กไปพร้อมกับเด็กได้ เนื่องจากเนื้อหาจากหลักสูตรมีเฉพาะคู่มือครูที่แนะนำจุดประสงค์และกิจกรรม
3. แบ่งงานให้เด็กศึกษาค้นคว้า เด็กไม่รู้จักการศึกษาค้นคว้า ไม่มีความรับผิดชอบและไม่สามารถวิเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเองไม่ได้
4. เด็กไม่รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม
5. การวัดและประเมินผลไม่ตรงตามที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากประสบการณ์การสอนนักเรียนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโนนสะอาด สปอ.ปทุมรัตน์ สปจ.ร้อยเอ็ด เมื่อปีการศึกษา 2536 เป็นประสบการณ์ที่ประทับใจได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์และเกิดผลกับนักเรียนโดยตรง คือ เน้นการประกวดการจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการสอบแข่งขัน ในระดับอำเภอ โรงเรียน 43 โรงเรียนแต่งตั้งกรรมการมาประเมินผลทั้งภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 แล้วเรียงลำดับคะแนนรวมจากอันดับที่ 1 ถึง 43 ภาคเรียนที่ 1 ได้ อันดับที่ 25 ครูได้ทุ่มเทการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้เด็กพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปอยู่ 1 ใน 10 อันดับ และปรากฏว่าได้อันดับ 8 ของอำเภอ ผู้สอนมีความประทับใจจากตรงจุดนี้ได้ข้อคิดว่า การวัดและประเมินผลโดยข้อสอบที่เป็นข้อสอบเดียวกันสามารถที่จะประเมินให้มีคุณภาพได้และการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอนน่าจะตรวจสอบที่เด็กไม่ใช่เอกสารประจำชั้น ที่ครูจัดทำขึ้นเพื่อทำผลงานอาจารย์ 3 โดยเฉพาะอาจารย์ 3 ด้านวิชาการเป็นการจัดผลงานทางเอกสารโดยไม่เกิดผลกับเด็กเลย

หลักสูตร 2544 เป็นหลักสูตรที่เน้นความคิดเห็นของนักวิชาการ เป็นหลักสูตรที่ไร้ทิศทางครูไม่เข้าใจหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูตามไม่ทันมีกลุ่มสาระมาก แต่ละสาระมีมากเนื้อหาไม่ต่อเนื่องไม่เรียงลำดับความยากง่ายของสาระ ให้ครูคิดหาหลักสูตรเอง ซึ่งครูไม่มีความสามารถถึงขั้นนั้น หลักสูตรไม่มีความเป็นเอกภาพ

การทำงานในปัจจุบัน

ครูมีงานมากเช่นงานนโยบาย MOU มหกรรมกีฬาคนตรี ที่ให้ครูไปร่วมงาน ผู้มีอำนาจได้รับผลประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างชื่อเสียง และความมีศักยภาพของผู้บังคับบัญชา แต่ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณเสียเวลา เด็กได้รับผลเป็นส่วนน้อยเฉพาะเด็กเก่งที่เข้าร่วมแข่งขันแต่เด็กอื่นไม่มีโอกาสร่วมกิจกรรม ทำให้ครูไม่มีเวลาสอนเด็กอย่างจริงจังและผลงานที่ไม่แสดงส่วนใหญ่เป็นผลงานครู ส่วน MOU ส่วนใหญ่จะทำเอกสารไว้ให้ผู้ตรวจราชการ มาตรวจแต่ยังไม่มีการปฏิบัติจริง โครงการต่าง ๆ ขาดการติดตามประเมินผล การทำงานจะเน้นการทำเอกสารเพื่ออ้างอิงในการประเมินแต่ไม่เกิดผลกับเด็กโดยแท้จริง การประเมินมาตรการที่ 3 ทำให้ครูทำงานเพื่อเอาตัวรอดเห็นแก่ตัว เหยียบหัวคนอื่นเพื่อที่ตนเองจะได้อยู่ในอันดับที่ดี ๆ ขาดความสามัคคีในหมู่คณะ ขาดความเห็นใจซึ่งกันและกัน เพราะทุกคนต่างก็หนีที่สุดท้าย ซึ่งต้องเข้าสู่กระบวนการพัฒนาและให้ออกจากราชการ และคนที่ถูก

ประเมินต่ำกว่าเกณฑ์จะรู้สึกท้อแท้หมด กำลังใจที่จะทำงานทั้งที่บุคลากร เคยทำความดีมาตลอดแต่เกิดปัญหาจากสภาพร่างกายคือ พิกการทางตาแต่ในปัจจุบัน ข้าราชการครูคนดังกล่าวได้พยายามเอาชนะอุปสรรคทางด้านร่างกาย สั่งสอนเด็กอบรมเด็กให้มีระเบียบวินัย สอนความรู้ให้เด็กได้เกิดองค์ความรู้อย่างแท้จริง แต่ไม่สามารถทำงานเอกสารได้ดี แต่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในการทำควมคินั้นได้ ประเมินให้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์เพียงจุดเดียว ทำให้ไม่เกิดความยุติธรรมและเป็นการไม่ให้โอกาสแก่บุคคลด้อยโอกาสและพิการ

บุคลากรในโรงเรียนมีจำกัดจัดการการสอน 8 ชั้นเรียน มีครูสายผู้สอน 5 คน ผู้บริหาร 1 คน ไม่มีนักการภารโรง ครูต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ มากเกินไปจึงไม่มีเวลาสอนและอบรมบ่มนิสัยนักเรียนเท่าที่ควร

การพิจารณาความชอบของผู้บริหาร ไม่มีความยุติธรรมในการบริหารงานชอบคนประจบสอพลอ ให้ความเมตตาต่อผู้ได้บังคับบัญชาไม่เสมอกัน เช่น ถ้ามีลูกกลางสูงกว่าเพื่อนก็ให้ใส่แหวนเพชร นิ้วก้อย สันก็ตัดทิ้งทำให้ครูไม่มีขวัญกำลังใจในการทำงาน ไม่อยากทุ่มเทความคิดและมันสมองให้กับงาน ชอบฟังความข้างเดียวโดยไม่มองผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรมไม่ดูความจริงใจในการบริหารงานเป็นผู้บริหารฝักงาน ผู้บริหารไม่จบเอกบริหารโดยตรงจึงไม่มีจิตวิทยาการปกครองผู้ใหญ่อกลับใช้จิตวิทยาปกครองเด็ก มาใช้ปกครองผู้ใหญ่ เช่น การบังคับ การออกคำสั่งเฉียบขาด ผู้บริหารเอาแต่ใจตนเองเผด็จการ ไม่มีความรู้ที่แตกฉาน

จากการสัมภาษณ์ นางวิจิตรา พฤกษ์อุดม อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านเตาป่า บรรจุครั้งแรกที่ ร.ร. บ้านคอนเค็ง สปอ. บ้านแก่น สปจ. ชัยภูมิ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2541 อายุราชการ 6 ปี เคยทำการสอนชั้น ป2,3,4,5,6 จากการสังเกต

จากการทำการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มา 2 ปีการศึกษา พบว่า ร.ร. บ้านเตาป่าเด็กมีปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้มากที่สุด ทำให้เด็กขาดความมั่นใจไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าทำกิจกรรม ต่าง ๆ จะนั่งเฉยหรือเล่นก่อกวนเพื่อน ลอกงานเพื่อนไม่รู้จักคิด ไม่มีความสามารถใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะสอนแบบโครงการแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ได้เป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อเด็กไม่มีทักษะการอ่านออกเขียนได้ทำให้เด็กถูกปล่อยปละละเลย เป็นปัญหาสำคัญของนักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า คือคุณภาพทางวิชาการไม่ทัดเทียมที่อื่น

โรงเรียนบ้านเตาป่าขาดการติดตามประเมินผลเสนอโครงการขึ้นมา ไม่มีการปฏิบัติจริงและปฏิบัติได้ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากมีบุคลากรน้อยมีงานนโยบายเข้ามามาก บุคลากรสายผู้สอน 5 คน แต่ทำการจัดการเรียนการสอน 8 ชั้นเรียน

ทำการสอนประจำชั้นชั้นที่ว่าง ก็สอนเวียนแต่ไม่ค่อยมีเวลา ครูใช้เวลาไปทำเอกสารต่าง ๆ โรงเรียนไม่มีนักการภารโรงครูต้องจัดการดูแลทุกอย่างตั้งแต่การเปิดปิดห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วมห้องสมุด

การทำอาหารกลางวัน การจัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ห้องเรียนที่ทรุดโทรม กระดานที่ผุพัง การทำงานธุรการ ซึ่งหนังสือเข้าออกมาก ทำให้ไม่มีเวลากำกับดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่ บางครั้งครูชั้นอื่น ดิฉันงานอบรม ประชุมสัมมนา ก็ต้องเข้าสอนแทนหน้าที่ที่เพื่อนร่วมงานรับผิดชอบอยู่ ก็ต้องรับผิดชอบแทนทั้งหมด ทำให้มีปัญหาองค์ความรู้ต่าง ๆ ไม่เกิดที่เด็กโดยตรง เด็กมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์มีผลมาจาก

1. ครอบครัวขาดความอบอุ่นพ่อแม่พอยไปทำงานต่างถิ่นทำให้ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็กเท่าที่ควร
2. ครูทำงานนโยบายมากเกินไปมีเวลาอยู่กับเด็กน้อย ทำให้ไม่ได้ขัดเกลานิสัยของนักเรียนเท่าที่ควร
3. หลักสูตรการศึกษา ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่ไร้ทิศทางและเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ทำให้ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ปรับตัวไม่ทันมีข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนหนังสือมีหลากหลายสำนักพิมพ์ แต่ขาดเอกภาพเพราะไม่รู้ว่หนังสือใดเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาของตน ถ้าจะทำหนังสือเองก็ไม่มีความรู้เพียงพอ ผู้บริหารเปลี่ยนบ่อยงานไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดตามประเมินผลจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ชอบทำงานแบบผักชีโรยหน้า เมื่อผู้บริหารไม่ดูงานผู้ได้บังคับบัญชาทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาไม่มีกำลังใจในการทำงานและเพิกเฉยในการทำงานต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ นางสาวจิรพรรณ เสนาผดัย อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านเตาป่า บรรจุครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2545 ที่โรงเรียนบ้านหนองหัวลิง สปอ. น้ำขุ่น จ. อุบลราชธานี ย้ายมาดำรงตำแหน่งที่ ร.ร. บ้านเตาป่าเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2547

จากการจัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ชั้น ป.5 จะไม่ค่อยมีปัญหาเพราะเด็กส่วนใหญ่จะอ่านออกเขียนได้พูดภาษาไทยแล้วเด็กเข้าใจซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนบ้านหนองหัวลิงเด็กพูดภาษาเขมร เด็กมีปัญหาทางพฤติกรรมบ้างคือ ชอบพูดคุยเวลาเรียน มีความตั้งใจเรียนในระดับหนึ่งเชื่อฟังครูดีถ้าใครไม่ฟังเด็กก็จะด่ากันเอง ครูได้สอนอย่างใกล้ชิด เด็กจะมีความผูกพันกับครูมาก เพราะครูมีเวลาอยู่กับเด็กมากเพราะผู้บริหารไม่ค่อยให้ทำนโยบายมาก โดยส่วนตัวไม่ชอบงานนโยบายแต่ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเด็กรับฟังปัญหาเด็กให้คำแนะนำและมีความผูกพันกับเด็กมากแต่เป็นงานที่ต้องทำต่อเนื่อง สม่่าเสมอและมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมทำให้ผู้บริหารไม่ค่อยเป็นผลงาน ผู้บริหารบางคนอาจมองข้าม เด็กไปมุ่งเน้นงานนโยบายที่เป็นผลงานชัดเจนแต่เด็กที่ครูไม่ค่อยมีเวลาก็จะไม่มีระเบียบวินัยครูกับนักเรียนไม่ค่อยมีความผูกพันกัน

การที่ครูไม่ค่อยเอาใจใส่ เวลามอบหมายงานให้นักเรียนแล้วครูได้ตรวจงานนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ข้อเสนอแนะเด็กทำให้เด็กกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจทำงานมาส่งครูตรงกันข้ามถ้าครูให้งานเด็กแล้วไม่ได้ตรวจงาน เด็กจะเกิดความเบื่อหน่ายและเลิกสนใจการเรียน โรงเรียนบ้านเตาป่ามีปัญหาบุคลากรทำให้เด็กไม่ได้รับเต็มที่เวลาสอนแทนก็มีปัญหาไม่ทราบพื้นฐานความรู้เด็กโดยแท้จริง และขาดความต่อเนื่องในการสอน จากการคลุกคลีเด็กโดยคิดว่าเด็กมีพฤติกรรมที่ดีเป็นปัญหาที่แก้ไขได้

เพียงแต่ต้องการความเอาใจใส่จากครูและผู้บริหารและมุ่งเน้นครูให้ทำการสอนอย่างเต็มที่ไม่มีงานนโยบายมากเกินไป

ครูไม่ควรสอนตามหน้าที่เท่านั้นควรดูแลเด็กปัญหาของเด็กแก้ไขได้เพียงแต่เราจะมีความจริงใจในการแก้ปัญหาและคิดว่าเด็กเป็นเหมือนลูกของครูมีความหวังดีต่อเขา เด็กชั้น ป.5 จะส่งการบ้านดีและมีลายเซ็นของครูกำกับ เด็กส่วนมากจะชอบการเรียนรู้มีเพียง 2-3 คนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และรู้สึกเบื่อไม่อยากเขียน

ผู้บริหารในอุดมคติชอบผู้บริหารมาเชื่อมโยงเป็นกันเองกับลูกน้อง แต่ก็ให้เกียรติกันต่างคนต่างให้เกียรติกันให้ผู้บริหารกำกับดูแลผู้ได้บังคับบัญชา แสดงความสนใจว่าเราทำงานเป็นอย่างไรบ้าง รับฟังผู้ได้บังคับบัญชา ปัญหาของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างจริงใจอยู่กันแบบครอบครัว เอื้ออาทรห่วงใยกันมีน้ำใจพบกันครึ่งทาง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการทำงานช่วยเหลือให้คำแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาทำงานยากให้เป็นงานง่าย และต้องทันเหตุการณ์หาความรู้ใหม่ ๆ มาให้ลูกน้อง เพื่อนร่วมงานก็พยายามทำงานในหน้าที่ของตนเองเต็มที่ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จากการสัมภาษณ์นางประยูร บุญยัสสะ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 บรรจุครั้งแรกที่โรงเรียนบ้านเตาป่าเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2538 ตามโครงการคุรุทายาท ซึ่งสอบคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลการเรียนดี เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาได้เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.75 ต่อภาคเรียนตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ปีการศึกษา 2538 ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวนมากได้ใช้เทคนิคการสอนช้า ช้า ทวน จนนักเรียนมีพัฒนาการทางการอ่านดีขึ้น และการจะสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านได้ดีขึ้นต้องใช้เวลา ครูต้องใช้ความอดทนและความเอาใจใส่มาก เห็นความบกพร่องของเด็กก็แก้ไขทันที ปีการศึกษา 2539 ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียนให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นชั้นเรียนที่สูงสุดของโรงเรียน นักเรียนในชั้นมี 18 คน นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกันมากนักเรียนที่เก่งก็สามารถเรียนรู้ได้เร็วและเรียนรู้ได้ตามหลักสูตร แต่นักเรียนที่เรียนอ่อนก็อยู่ในชั้นอ่านไม่ออกเขียนไม่ออกแต่เขียนตามได้เมื่อครูให้ใบงานก็ใช้วิธีลอกเพื่อน แต่นักเรียนคนนี้ก็ไม่ได้ขาดเรียนขาดเรียนเลย นอกนั้นก็มีการเรียนระดับปานกลางด้วยปีการศึกษา 2540 ได้รับมอบหมายให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 13 คน มีนักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเช่นกันนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับเก่ง 3 คน ระดับปานกลาง 7 คน และระดับอ่อน 3 คน มีนักเรียนที่ไปตัดอ้อยช่วยผู้ปกครองจำนวน 3 คนและมีเวลาเรียนไม่ครบได้เรียนซ้ำชั้น 1 คน ปีการศึกษา 2541 ได้รับมอบหมายให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนทั้งหมด 18 คนสอนทุกวิชาแต่การเรียนการสอนจะเน้นวิชาภาษาไทยกับคณิตศาสตร์ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะมีลักษณะกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้มาก อยากเรียนอยากรู้แต่เด็กก็มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมีทั้งนักเรียนที่เรียน เก่ง เรียนปานกลางและเรียนอ่อนมีเด็กที่ผู้ปกครองนำเด็กไปตัดอ้อยด้วย 2 คนเนื่องจากเด็กไม่มีผู้ดูแลและเด็กมีเวลาเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ของเวลาเรียนจำนวน 1 คน ปีการศึกษา 2542 ได้รับมอบหมายให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนจำนวน 13 คน มีเด็กเก่ง

เด็กอ่อนคละกันไปในนักเรียนที่เรียนชั้นที่ผลการเรียนดีขึ้นอาจเนื่องมาจากเด็กมีความพร้อมมากขึ้นวิชาที่สอนจะเน้นวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยเนื่องจากเป็นวิชาที่เป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งถ้าเด็กไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบการเรียนรู้ก็จะเป็นไปได้ยาก การสอนยังอยู่ในหลักสูตรเก่ามี 5 กลุ่มประสบการณ์ คือ กลุ่มทักษะ หมายถึงวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2543 ได้รับมอบหมายให้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนจำนวน 18 คน นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้มากเป็นวัยที่เริ่มหัดเรียนเขียนอ่าน มีทั้งเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันปีการศึกษา 2544 มีนักเรียนจำนวน 13 คน มีเด็กที่เป็นเด็กพิเศษในชั้นเรียนคือ เด็กชายณัฐวุฒิ ภักดีการ เป็นเด็กที่มีปัญหาสุขภาพได้ให้ไปพบแพทย์พบว่าเด็กติดเชื้อโปลิโอ ตั้งแต่เด็ก ครอบครัวยากจนมาก บิดาเสียชีวิต มารดาแต่งงานใหม่มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน มารดาชอบเล่นไพ่ เด็กมาโรงเรียนจะไม่สนใจการเรียนจะนอนเล่นกับพื้นห้องเรียน ชอบดื่มน้ำลายใส่ฝ่ามือแล้วเอามาควมบาง ช่วงเด็กจะมาโรงเรียนสม่ำเสมอ ช่วงผู้ปกครองไปตัดอ้อยผู้ปกครองจะนำเด็กไปด้วยทุกปีครูจึงต้องให้ความเมตตาต่อเขาให้มาก ๆ และตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ต่ำกว่าเด็กอื่นเช่น ขอให้เขาสามารถเขียนชื่อตนเองได้ก็พอครูต้องช่วยจับมือให้เขาฝึกเขียน ปีการศึกษา 2545 มีนักเรียนจำนวน 12 คน มีเด็กที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยกหลายคนเด็กชายรุ่งโรจน์ เสงระภูมิ ครอบครัวยากจนมารดามีสามีหลายคน หย่าร้างกับบิดาของเด็กแล้วมารดาไปทำงานกรุงเทพได้สามีใหม่ปล่อยให้เด็กอยู่เพียงลำพังกับพี่สาวซึ่งอายุห่างกัน 3 ปี เด็กจะไม่ค่อยอยากมาโรงเรียน ชอบไปจับปูจับปลาในนา เอามาทำอาหารรับประทานกับพี่สาว และเมื่อปี 2546 รัฐบาลมีนโยบายให้เด็กเขียนเรียงความขอทุนการศึกษาทุนห้วยรัฐบาล เด็กทั้งสองคนได้รับการช่วยเหลือปัจจุบันเด็กเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และพี่สาวเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เด็กมีพฤติกรรมดีขึ้นมาโรงเรียนสม่ำเสมอขึ้น ปีการศึกษา 2546 ได้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรกที่เริ่มใช้หลักสูตรสถานศึกษาใหม่เป็นหลักสูตรที่เป็นของสถานศึกษาแบ่งการเรียนรู้เป็น 8 สาระการเรียนรู้และ 1 กิจกรรมพัฒนานักเรียนได้แก่ สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี สาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ปัญหาที่ครูไม่เข้าใจหลักสูตรเกิดความสับสนมาก สาระการเรียนรู้ที่มากขึ้น หลักการวัดและประเมินผลของหลักสูตร เอกสารประจำชั้นแบบ ป.พ. ต่าง ๆ ความไม่เป็นเอกภาพขึ้นอยู่กันแต่ละโรงเรียนจะเอาแบบไหนเป็นปัญหาที่ครูต้องการการช่วยเหลือมาก รวมทั้งการปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย ปีการศึกษา 2547 หลักสูตรได้ถูกปรับใหม่โดยนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ให้ลดวิชาการลงเน้นดนตรี กีฬา ให้เด็กมีความสุขกับการเรียนในภาคบ่ายครูต้องปรับตัวอีกและคาดว่าหลักสูตรยังไม่มีเสถียรภาพต้องปรับปรุงอีก หนังสือเรียนของกรมวิชาการก็ไม่มีครูก็อาศัยหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ และหนังสือเรียนรุ่นเก่าเป็นสื่อการเรียนไปก่อน จากประสบการณ์การสอน 10 ปีมีความเห็นต่อนักเรียนว่านักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เปรียบเสมือนบัวสี่เหล่าการ

จัดการเรียนการสอนให้ทุกคนเก่งลงเป็นไปไม่ได้แต่ครูจะจวนไม่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้เด็กไม่ได้เพราะนักเรียนอนาคตของชาติต้องได้รับการพัฒนา เด็กที่เรียนอ่อนก็ค่อยพัฒนากันไป

จากการสัมภาษณ์นายเลื่อน แก้วดี เกิดวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2504 ที่บ้านม่วงหมู่ที่ 7 ต.ดอกกล้า อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด บิดาชื่อ นายจ้อย แก้วดี มารดาชื่อ นางสร้อย แก้วดี เป็นบุตรคนที่ 3 ของบิดาและมารดาเดียวกันมีพี่สาว 2 คน น้องชาย 1 คนและน้องสาว 3 คน ครอบครัวมีอาชีพทำนา จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบ้านม่วง ในปีพ.ศ. 2516 จากนั้นได้ขอบิดาและมารดาเรียนต่อชั้นป. 5 ที่โรงเรียนบ้านขนวน ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านม่วง 7 ก.ม. การไปเรียนต้องเดินลัดทุ่งไปความคันทนาไปกลับทุกวัน เพราะตอนนั้นยังไม่มีถนนเชื่อมถึงกันและก่อนจะไปโรงเรียนนั้นจะต้องตื่นแต่เช้าเพื่อไปช่วยไถนาหรือปักดำนาเสียก่อนประมาณ 30-40 นาที่จากนั้นก็มาอาบน้ำแต่งตัวไปโรงเรียนเรื่องอาหารตอนเช้ารับประทานไข่ครึ่งฟอง ตอนบ่ายห่อข้าวกับไข่อีกครึ่งฟอง บางวันต้องอดอาหารกลางวันเพราะไม่มีกับข้าวและจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แห่งนี้ในปี พ.ศ. 2518 จากนั้นได้ไปเรียนต่อ ม.ศ. 1 ที่โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านม่วงประมาณ 7 ก.ม.ครึ่ง การเดินทางไปเรียนในคราวนี้ได้มีจักรยานเป็นพาหนะแต่บางวันก็ต้องเดิน เพราะจักรยานสภาพไม่ดีใช้งานไม่ได้ไม่มีเงินซ่อม ฐานะทางบ้านยากจนเรื่องภารกิจก่อนจะไปโรงเรียนก็ต้องทำเหมือนดินคือต้องไปไถนาหรือทำนาก่อนจากนั้นจึงไปโรงเรียนได้ เพราะครอบครัวมีอาชีพทำนา รายได้ทุกอย่างได้จากการทำนา การกินอยู่หรืออาหารกลางวันก็เหมือนกับตอนอยู่ประถมบางวันไม่มีกับข้าวต้องเอาข้าวมาจี่กินก่อนไปโรงเรียนหรือนำข้าวจี่ไปเป็นอาหารกลางวัน ส่วนเงินที่ติดตัวไปโรงเรียนบางวันก็ได้ไปวันละ 50 สตางค์ บางวันก็ไม่ได้เลย และได้เรียนจบจากสถาบันแห่งนี้ปี พ.ศ. 2521 จากนั้นได้ไปสอบแข่งขันเรียนต่อที่วิทยาลัยเกษตรกรรมชัยภูมิและก็ได้สอบได้ตามความคาดหมายคราวนี้ได้ไปพักอยู่กับนักการภารโรงวิทยาลัยเกษตรกรรมชัยภูมิ แพนกสัต์วี่เลี้ยง(โค แพะและแกะ)ซึ่งมีบ้านพักอยู่เชิงเขาห่างจากวิทยาลัยเกษตรกรรมชัยภูมิ 23 กิโลเมตร การไปเรียนหนังสือจึงขึ้นรถประจำทางไปกลับทุกวันค่าใช้จ่ายที่บิดามารดาให้ไปเดือนละ 200 - 300 บาท/เดือนซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย การกินอยู่ต้องประหยัด อาหารส่วนมากจะเก็บผักหวานและเห็ดบนภูเขามาทำอาหารกินก่อนไปโรงเรียนส่วนวันเสาร์อาทิตย์จะไปทำงานรับจ้างดำนาบ้าง เกี่ยข้าวบ้าง หรือรับจ้างแบกถุงถ่านลงจากภูเขามาสำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. ในปี พ.ศ. 2523

จากนั้นปี พ.ศ. 2524 ได้ไปสอบบรรจุครูที่จังหวัดขอนแก่น ติดบัญชี 2 เรียกบรรจุไม่ถึง จึงไปสอบนายสิบที่จังหวัดขอนแก่นก็ไม่ได้ปี 2525 ไปสอบบรรจุครูที่จังหวัดสุรินทร์เรียกบรรจุไม่ถึง ไปสอบทางควนพิเศษก็ไม่ผ่าน ปี 2526 ไปสอบบรรจุครูนครราชสีมาติดบัญชี 2 และเรียกบรรจุเข้าทำงานในตำแหน่ง ครู 1 ระดับ 1 ขึ้นเงินเดือน 1,780 บาท เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2527 ที่โรงเรียนโคกสำโรง ตำบลสีสุก อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา ในระหว่างทำงานยังไม่มีวุฒิทางครูจึงได้ศึกษาต่อด้วยตนเองและสอบได้ พ.ก.ศ. ในปี พ.ศ. 2528 และสอบได้ พ.ม. ในปี พ.ศ. 2529 และในปี พ.ศ. 2542 ได้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์ทำงานรับราชการ วันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2527 รับราชการตำแหน่งครู 1 โรงเรียน
โลกสำโรง ตำบลสีสุก อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา เป็นผู้บริหารและมีนายประหยัด แจกกลางเป็น
รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้บริหารมอบหมายด้วยดีและได้รับคำชมเชยเสมอมา
จากนั้นใน วันที่ 1 มิถุนายนได้ย้ายมาดำรงตำแหน่งครู 2 โรงเรียนบ้านดอนหลี่ ตำบลหนองบัวแก้ว อำเภอ
พยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีนายวิเชียร บริบูรณ์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับมอบหมายงาน
นอกเหนือจากงานสอนคืองานการเงินโรงเรียนและได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารซึ่งแต่งตั้งให้เป็น
ผู้รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ในปี พ.ศ. 2533 และในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 ได้รับคำสั่งย้าย
ให้ย้ายมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านเตาป่า รับเงินเดือนในชั้น 4,500 บาท ซึ่งมีนาย
พิชิต มะหัดเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ลได้รับมอบหมายงานจากผู้บริหารนอกเหนือจากงานสอนคือ
เจ้าหน้าที่การเงิน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายอาคารสถานที่ว่าการปฏิบัติงานทำให้โรงเรียนพัฒนา
ก้าวหน้าทันเหตุการณ์ ได้การพิจารณารับความดีความชอบอีกครั้ง และได้เลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 1
ระดับ 5 ในปี 2538 วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541 ได้เลื่อนเป็นอาจารย์ 2 ระดับ 6 วันที่ 1 เมษายน 2545 ได้รับ
ความดีความชอบ 1 ชั้น เลื่อนตำแหน่งเป็น อาจารย์ 2 ระดับ 7 ปัจจุบัน ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้สอนชั้น ป. 3
รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนบ้านเตาป่าเป็นครูดีเด่นกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงิน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และรับผิดชอบโครงการ
ต่าง ๆ ดังนี้ โครงการเกษตรปลอดสารพิษ โครงการเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา โครงการเลี้ยงหมู โครงการ
ประชาสัมพันธ์โรงเรียน

จากการสัมภาษณ์หนึ่งมุมมองหนึ่งความคิดของ นายประภาส ไชยหงษา ผู้อำนวยการโรงเรียน
บ้านเตาป่า ย้ายมาทำหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาแทนนายวีระศักดิ์ ปัดดลาโพธิ์ ได้มีใจความดังนี้

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงทัศนคติในการบริหารงานของโรงเรียนบ้านเตาป่าโดยมีประเด็น 3
ประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นแรกปัจจัยพื้นฐานในชุมชน มุมมองที่มีต่อชุมชนที่มาได้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เดือน
พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 8 เดือน ชุมชนบ้านเตาป่ายังดำรงชีวิตแบบเดิมทัศนคติยังอยู่
ในสมัยก่อนคนที่อายุ 45 ปีขึ้นไปยังมีความคิดแบบเดิมยังไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงแนวความคิดในการ
ดำรงชีวิตครอบครัวแบบกึ่งเมือง หรือแบบเมืองอาจจะมาจากการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ไปทำงานต่าง
ถิ่น การปรับปรุงครอบครัวยังไม่ดีเพราะยังไม่มีแบบอย่างที่ดีหรือโอกาสทางการศึกษาเป็นปัจจัยที่กำหนด
กรอบความคิดของคนในชุมชนแต่ชาวบ้านที่มีอายุ 45 ปีลงมามีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมมี
จิตใจที่เกื้อหนุนต่อการปรับปรุงพัฒนาครอบครัวให้แข็งแกร่งขึ้นมีความคิดเห็นต่อส่วนรวมมากขึ้น ให้
ความช่วยเหลือสังคมส่วนรวมโดยยึดปัจจัยด้านจิตใจเป็นหลักซึ่งในปัจจุบันที่พบเห็นในชุมชนยังมี
ความเห็นแก่ตัว อยู่แบบตัวใครตัวมัน ไม่มีประโยชน์ไม่ทำ มีการเกียจคร้าน ส่วนใหญ่แนวความคิดยัง
ต้องการรับมากกว่าการให้ ถ้าให้ก็หวังผลตอบแทน ซึ่งเป็นผลกระทบมาถึงคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ของ
บุตร ธิดา ถูกหลอกลวงในชุมชนและส่งต่อมายังนักเรียนในโรงเรียน อีกปัจจัยหนึ่งชาวบ้านเตาป่าส่วนใหญ่มี

การศึกษาน้อย กรอบความคิดยังวกวนอยู่กับตนเองอยู่กับครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว รายได้ไม่พอเพียงกับค่าใช้จ่าย มีปัญหาการหย่าร้างมาก ชุมชนมีความเชื่ออย่างไม่มีเหตุผล เรื่องการไปทำงานตัดอ้อยจะไปบอกให้เขาเลิกไปไม่ได้ มีการดำรงชีวิตแบบเมืองจะได้รับการปลูกฝังมาจากคนที่มิถูกไปทำงานกรุงเทพฯ และครอบครัวที่มีลูกเรียนต่อในระดับสูง แต่ก็มีส่วนน้อยส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงแนวความคิดมาจากการได้พบได้เจอมาด้วยตนเอง มองเห็นครอบครัวลูกหลานด้วยตนเอง เท่านั้นยังต้องใช้เวลาเปลี่ยนแปลงแนวความคิดอีกหลายรุ่นของคน จากการสังเกตเด็กที่ได้พยายามแลกเปลี่ยนแนวความคิด ปรากฏว่าเด็กสะท้อนชีวิตครอบครัวของเด็กได้ออกมาได้อย่างชัดเจนมารวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออกในโรงเรียน

ผู้นำชุมชนยังเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติเท่านั้นยังไม่มีกระบวนการนำทางความคิดเพื่อวางแผนชุมชนวางแผนเศรษฐกิจเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนในชุมชน ในชุมชนยังมีการอิงหากันค่อนข้างสูงแต่ไม่กล้าแสดงความคิด ไม่กล้าแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน ปังจัยเหล่านี้ก็ส่งผลมายังตัวเด็กเพราะชีวิตครอบครัวของเด็กจะเป็นตัวกำหนดแนวความคิดเด็กหรือเรียกว่ามีอิทธิพลเหนือเด็กจึงส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว ตัวใครตัวมัน ชอบทำลาย ไม่รักสมบัติส่วนรวม ส่งผลต่อผู้นำรุ่นใหม่ทีคนในชุมชนขาดความรับผิดชอบ ขาดความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ ก็จะทำให้ผู้นำรุ่นใหม่ท้อแท้ขาดกำลังใจในการทำงาน สุดท้ายก็จะทำให้สังคมในชุมชนอ่อนแอลงอีกถ้าจะเปลี่ยนได้ก็ต้องใช้เวลาและการศึกษาเป็นเครื่องมือ

ประเด็นที่สองการบริหารงานในโรงเรียนเกี่ยวกับตัวครูหรือบุคลากรในโรงเรียนถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่จะพัฒนาคนในสังคมให้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดี ขึ้นจะเห็นว่าตัวครูจากอดีตจนถึงปัจจุบันจากการสอบถามคนในชุมชน โรงเรียนแห่งนี้ยังเป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญที่พึงใจ ความมั่นใจยังไม่ได้ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงครูผู้สอน อาจมาจากปัจจัยผู้บริหารย้ายบ่อย ครูย้ายบ่อย เลขส่งผลต่อความมั่นใจของคนในชุมชน อีกปัจจัยหนึ่งโรงเรียนอยู่ติดกับเขตรอยต่อกับจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ห่างไกล ทำให้บุคลากรทำตัวตามสบาย มีผู้บริหารที่ชาวบ้านกล่าวขานชมเชยถึงมากคือ นายสาธู จันทเดช ซึ่งเป็นผู้บริหารท่านหนึ่งที่ทำงานด้วยความทุ่มเทจนเป็นที่รักของคนในชุมชน ปัจจุบันครูในโรงเรียนยังมีวัฒนธรรมการทำงานเหมือนในอดีตหมายความว่า ผู้บริหารย้ายบ่อย ครูก็ย้ายบ่อย เลขขาดการสั่งสม สั่งสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดีได้ ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ก็ยังเหมือนเดิมครูทำงานเหมือนถูกบังคับ อยู่สอนไปวัน ๆ พอให้หมดหน้าที่ ยังขาดความกระตือรือร้น ขาดการเอาใจใส่ ขาดระบบการจัดการที่ดี และยังขาดวิญญานของความเป็นครู การทุ่มเทเพื่อสั่งสอนลูกศิษย์ การเสียสละของครูยังเป็นแบบอย่างให้นักเรียนให้ชุมชนน้อยมาก ส่วนมากจะผลักดันปัญหาให้ระดับสูงบ้าง ผลักปัญหาให้กันและกันบ้าง ผลักปัญหาให้ชุมชนบ้าง จนทำให้โรงเรียนเป็นที่ให้เด็กมาเรียนเท่านั้น ครูยังยึดระบบการทำงานแบบสบายไม่ค่อยเอาจริงเอาจังกับการสอนจะมีก็ไม่กี่คนซึ่งก็ยังไม่เป็นระบบแต่ก็ส่งผลกระทบต่อองค์กรอยู่ซึ่งเด็กนักเรียนมีความคิดแต่ก็หาเหตุผลอธิบายไม่ได้ ดูจากการแสดงออกของนักเรียนที่มีปฏิกริยากับครู โดยการเชื้อฟัง

จากที่ผู้บริหารเคยเป็นครูสายผู้สอนมาก่อนจึงศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเหล่านี้มาตลอดก็ปรากฏว่าวัฒนธรรมของครูที่นี่แตกต่างจากที่อื่นอย่างสิ้นเชิงไม่ว่าการทำงานตัวใครตัวมัน การทำงานไม่ประสานงานกัน ทำงานไปคนละทิศละทาง ขาดเป้าหมายหลัก แต่พูดถึงความเจริญในตัวเด็กในชุมชนครูก็ผลักดันปัญหาต่าง ๆ ของเด็กให้ผู้ปกครองให้ครอบครัวเด็ก ทำให้ยังไม่ลงมือ ลงใจ ปฏิบัติกันอย่างแท้จริง

ครูกับความสัมพันธ์กับชุมชน ชุมชนยังไม่ให้ความไว้วางใจในตัวครูหรือยังไม่มั่นใจในตัวครูมากนักจากการเดินเข้าพบปะกับชุมชนครูยังเป็นผู้นำทางความคิด ผู้นำของการปฏิบัติ ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่ชุมชนก็ยังไม่กล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นมากนักนอกจากสนทนากันจริง ๆ

ปัญหาตัวครูอีกประเด็นหนึ่งคือครูไม่ให้ความสำคัญต่อสถาบัน ต่ออาชีพของตนเอง ครูยังอยู่แบบตัวใครตัวมัน แบ่งพรรคแบ่งพวก ทางกระทำการ ทางความคิด ซึ่งสวนทางกับแนวความคิดของผู้บริหารที่ได้สังเกต ได้พบปะ ได้พบเห็น ส่งผลต่อองค์กรทำให้องค์กรที่อยู่ด้วยกันไร้เสถียรภาพ คุณภาพขององค์กรไม่แข็งแกร่ง ขาดความสามัคคี ขาดความเห็นใจกัน ทำให้สุขภาพขององค์กรนี้เสื่อมโทรมลง ดังนั้นการปรับพฤติกรรมของครูเป็นสิ่งที่จำเป็นมากและควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมากที่สุดและเป็นจุดอันตรายที่สุดเพราะครูขาดเอกภาพในตนเองและองค์กรมาก

ประเด็นที่สามเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักเรียนที่นี้ยังเป็นแบบสบาย ๆ ยังขาดวินัยในตัวเอง ขาดความรับผิดชอบไม่ว่าส่วนตัวหรือหมู่คณะยังทำงานไม่มีระบบระเบียบ ไม่มีจิตสำนึกที่ดีหรือเคยชินต่อการปฏิบัติ ส่งผลให้สภาพของ ชุมชน ครู นักเรียน มีความเป็นอยู่เท่า ๆ กัน ยังไม่มีวงจรไหนที่จะเป็นหัวจักรรถไฟ เพื่อปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้นได้ ผู้บริหารยังคาดหวังไม่ได้ ส่วนในด้านพฤติกรรมนักเรียนส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมส่อไปในทางที่ไม่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ครู ยังไม่รู้จักการให้เกียรติ ให้ความเกรงใจผู้อื่น การพูดจาก้าวร้าว พูดคำหยาบ อาจจะมาจากสาเหตุพ่อแม่ไม่ได้อยู่กับลูกตลอด ผ่าลูกไว้กับ ยา ยาสูบ ทุบตี หรือปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วงผู้ปกครองไปตัดอ้อย นักเรียนมาโรงเรียนเพื่อให้ได้มาเท่านั้นยังไม่มีความหมายเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น สาเหตุมาจากเศรษฐกิจเป็นตัวควบคุมตัวรัฐบาลไม่มีการศึกษาภาคบังคับนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาต่อ นักเรียนมีนิสัยชอบทำลายสมบัติส่วนรวม ไม่รักษาของส่วนรวมถ้าเป็นของตัวเองจะรักษาดีมาก ปึงจัยของนักเรียนในด้านบวกก็คือความรู้สึกเป็นคน ต้องการความเข้าใจ ความอบอุ่นจากผู้ใหญ่ และครูเป็นอย่างมาก ถ้าครูมีเมตตาต่อเด็กเด็กก็จะเข้าหา เข้าใกล้ กล้าปรึกษาปัญหา กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อดีอีกประการหนึ่งคือเด็กเหล่านี้ชอบกีฬา ต้องการเล่น ต้องการฝึกมาก แต่ขาดครูที่เอาใจใส่เอาจริงเอาจังก็เป็นผลมาจากตัวครูเหมือนเดิม

จากการสัมภาษณ์บุคลากรโรงเรียนบ้านเดาป่า ทีมวิจัยสามารถสรุปปัจจัยของโรงเรียนที่มีเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเดาป่าได้ดังนี้

2.1 อาคารเรียนที่ไม่เพียงพอ โรงเรียนบ้านเดาป่า มีอาคารเรียนแบบ ณ.เด็ย จำนวน 1 หลัง 6 ห้องเรียนสร้างเมื่อ พ.ศ. 2516 ลักษณะอาคารทรุดโทรม มีปลวกขึ้น ทำความเสียหายมาก แผ่น

กระดานมีช่องอยู่หลายชั้นเรียน มีสภาพไม่ดีเท่าที่ควร ได้จัดชั้นเรียน ป.1- ป.6 บนอาคารเรียน แบบ ณ.เตี้ย และจัดชั้นอนุบาล 1 และ 2 รวมกันที่อาคารเอนกประสงค์ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างอาคารเรียนใหม่เพราะนโยบายโรงเรียนขนาดเล็ก จะงดการให้งบประมาณในส่วนนี้ โดยเฉพาะชั้นอนุบาลได้เรียนในห้องเรียนที่ไม่ค่อยถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วมอยู่ไกล บางทีเด็กก็ปัสสาวะลงข้างๆ อาคารเพราะไปห้องน้ำไม่ทัน อากาศร้อนอบอ้าว และเมื่อมีกิจกรรมอบรมจริยธรรมทุกวันศุกร์ ได้ใช้อาคารเอนกประสงค์เด็กอนุบาลก็ไม่ได้นอนตอนกลางวัน

2.2 ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ มีน้อยเกินไป ห้องสมุดเป็นหัวใจของการศึกษา ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ตลอดชีวิต แต่สถานศึกษากลับขาดการสนับสนุนด้านห้องสมุด เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ และบรรณารักษ์ โดยเฉพาะบรรณารักษ์จะให้ครูสายผู้สอน ซึ่งมีอยู่น้อยไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มาทำหน้าที่บรรณารักษ์ ก็เป็นภาระหน้าที่ที่หนักเกินไป ถ้ามีบรรณารักษ์ มาทำหน้าที่โดยตรงจะทำให้การศึกษาดีขึ้นกว่าเดิม และเยาวชนที่อยู่ในชนบทห่างไกลได้ศึกษาค้นคว้าได้ทัดเทียมที่ในเมือง และตอบสนองความต้องการของสังคมปัจจุบันที่ต้องการให้เด็กเป็นนักศึกษาค้นคว้าได้อย่างแท้จริง

2.3 ขาดแคลนบุคลากร บุคลากรในโรงเรียน บ้านเต่าบามีน้อยเกินไปไม่เพียงพอภาระหน้าที่ที่จะรับผิดชอบโดยการจัดการเรียนการสอน 8 ชั้นเรียน ครูสายผู้สอน 5 คน และบุคลากร 1 คน การจัดครูสอนประจำชั้นไม่เพียงพอชั้น อนุบาล 1 และอนุบาล 2 รวมกัน แต่เด็กมีพัฒนาการแตกต่างกันการสอนรวมกันทำให้เตรียมความพร้อมของเด็กไม่เต็มที่ ระดับชั้นประถมศึกษา ผู้บริหารได้รับผิดชอบสอนประจำชั้น ป.4 แต่ผู้บริหารมีภาระหน้าที่มากแม้จะพยายามจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ก็ต้องใช้เวลาไปกับภาระหน้าที่หลักที่รับผิดชอบโรงเรียนได้เจียดเงินบริจาคมาจ้างบุคลากรมาช่วยดูแลระดับอนุบาล 1 และ 2 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน เป็นไปได้ดีขึ้น จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลควรย้อนมามองว่า การให้เงินประจำตำแหน่ง เหมาะสมหรือยัง น่าจะนำเงินส่วนนั้นมาจ้างบุคลากรที่จบปริญญาตรีที่ตกงานที่หางานทำไม่ได้ มาช่วยสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลน จ้างมาทำหน้าที่ธุรการ การเงิน การพัสดุ จ้างมาทำงานในตำแหน่งครูบรรณารักษ์ ซึ่งค่าจ้างให้ค่าจ้างตามวุฒิน่าจะได้น้อยกว่ามาก ให้เงินประจำตำแหน่งผู้บริหาร อาจารย์ 3 ซึ่งจะทำงานหนักเฉพาะเวลาทำผลงานพอได้แล้ว ก็สบายเป็นการใช้เงินภาษี ประชาชนที่ไม่คุ้มค่า คนๆ เดียวได้รับค่าตอบแทนสูง ๆ คงไม่มีมือทำงานหลากหลายหน้าที่ เป็นการช่วยเหลือบัณฑิตตกงานที่รัฐพยายามส่งเสริมให้เรียนสูงๆ แต่จบมาไม่มีงานทำ เพราะไม่มีอำนาจเสนอรัฐบาลให้เพิ่มเงินประจำตำแหน่ง ต่าง ๆ ผู้ด้อยโอกาสก็ยังเป็คงเป็นผู้ด้อยโอกาสแม้จะจบการศึกษาถึงขั้นบัณฑิต

2.4 งบประมาณ ในปัจจุบันการจัดการเรียนงบประมาณจากรัฐบาลใช้การบริหารจัดการแบบมุ่งเน้นผลงานจัดสรรรายหัวละ 1,100 บาท ภาคเรียนที่ 1/2547 ยังไม่ได้โอนเงินมาให้บุคลากร ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบบริหารงบประมาณแบบ PBB ยังนำไปสู่การปฏิบัติจริงยังไม่ได้เต็มที่

2.5 ขาดการกำกับติดตามจากผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาจะเน้นงานนโยบายทำให้ครูไม่มีเวลาจัดการเรียนการสอนนักเรียนได้เต็มที่ การที่ครูสอนเด็กโดยเน้นองค์ความรู้ให้เด็กกับเด็ก รักและผูกพันเหมือนลูกของตน ปรารถนาให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เป็นคนดี มีความสามารถมักจะเป็นงานที่นามธรรม ผู้บริหารมองไม่เห็นความดี ความชอบ เหมือนครูที่ทำงานโดยเน้นงานนโยบายจะเห็นภาพได้ชัดเจนกว่า

2.6 บุคลากรมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน ตามที่หลักสูตร สถานศึกษา 2544

กำหนดให้ผู้เรียน ต้องเรียนทั้งหมด 8 สาระ และ 1 กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนได้แก่ สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะและดนตรีนาฏศิลป์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ขาดแคลน และไม่สามารถเฉพาะทาง ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่ ครูศิลปะ และดนตรี นาฏศิลป์ ครูการงานและเทคโนโลยี ครูภาษาต่างประเทศ ครูพลศึกษา

2.7 ครูไม่สอน เพราะครูมีกิจกรรมอื่นๆ มาให้รับผิดชอบมากกว่า เช่น การ

ทำงานเอกสาร การทำงานธุรการ การทำงานนโยบายใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมอื่นๆ หรือสั่งงานให้เด็กทำแล้วไม่มีเวลากำกับดูแล ตรวจงานให้เด็กให้ความสำคัญกับงานสอนน้อยกว่างานนโยบายเพราะการตั้งใจสอนนักเรียน และชุลกอยู่แต่ในห้องกับนักเรียน เป็นงานที่มองไม่เห็นเป็นงานที่เป็นนามธรรมแต่การทำงานนโยบายเป็นงานที่มองเป็นเป็นรูปธรรม

2.8 การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารมีหน้าที่ที่เป็นมิตรห่วงใยสารทุกข์สุกดิบ ผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยความจริงใจ และใช้เวลา ให้ความสนใจ ต่อผู้ได้บังคับบัญชาด้วยการซักถามถึงงานที่รับผิดชอบ เป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาอะไรไหม มีอะไรให้ช่วยเหลือ ได้ช่วยออกความคิดเห็นต่าง ๆ เกิดขวัญกำลังใจในการทำงานมากกว่า การที่ผู้บริหารให้การให้ความสำคัญ ความชอบมาเป็นเครื่องมือบริหารงาน ทำให้ แดกความสามัคคี ในหมู่คณะ มีการยุแหย่ ใส่ร้ายกัน ซึ่งทำให้ผู้ได้บังคับบัญชา เกิดความท้อถอยไม่มีกำลังใจ ในการทำงานคิดว่า ผู้บริหารหูเบาชอบคนสอพลอ ผู้ได้บังคับบัญชาบางคนก็ไม่อยากเสนอหน้า เพราะคิดว่าการอยู่ร่วมกันต้องเอื้อเฟื้อกัน มองเพื่อนร่วมงานโดยปราศจากอคติ ทั้งหมดทั้งมวลเกิดจากหน้าที่ที่เป็นมิตรของผู้บริหารมีผลต่อการทำงานของผู้ได้บังคับบัญชา มากกว่าการใช้มาตรการบังคับการลงโทษ และให้รางวัลเพราะผู้ได้บังคับบัญชาก็เป็นผู้ใหญ่ต้องใช้จิตวิทยาผู้ใหญ่ซึ่งแตกต่างจากจิตวิทยาเด็กที่ต้องการความเข้าใจ ความเป็นมิตร และความจริงใจต่อกัน

2.9 หลักสูตร เป็นหลักสูตรที่ไร้ทิศทางครูได้สนไม่เข้าใจหลักสูตร ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทำให้ครูทำการเรียนการสอนทั้งหมด 8 สาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครูยังไม่เข้าใจหลักสูตร ต้องการให้ครูคิดหาเนื้อหาที่จะสอนขึ้นมาเองหลักสูตรให้มาเฉพาะผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ช่วงชั้น เป็นเรื่องยากลำบากสำหรับครูมากที่จะมาสร้างเนื้อหาในแต่ละเรื่องเอง จึงจะเป็นหลักสูตรที่ไร้ทิศทาง เพราะครูไม่มีความสามารถจะเปิดบทเรียนเอง กลัวไม่ครอบคลุมและไม่เคยทำจึงเป็นสิ่งที่ยุ่งยากมากได้อาศัยสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ก็มีความหลากหลายมาก จับต้นชนปลายไม่ถูก

2.10 การวัดและประเมินผล นักเรียนได้รับการประเมินโดยครูผู้สอนเอง สอบเอง บางครั้งครูก็ไม่ได้สอนนักเรียนจริงจะใช้วิธีคิดว่า นักเรียนคนนั้น คนนี้จะได้คะแนนเท่าไร ก็เขียนให้เลย ทำให้ครูไม่สนใจการสอนนักเรียน ไม่มีคนอื่นมาตรวจสอบทำให้ครูสอนเด็กไม่ได้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ ในส่วนนี้ กลุ่มโรงเรียนน่าจะมีส่วนช่วยเหลือในการตรวจสอบโดยในแต่ละภาคเรียนให้ครูแต่ละชั้นของแต่ละโรงเรียนมาเป็นกรรมการออกข้อสอบร่วมกันออกข้อสอบให้ครอบคลุม และแต่งตั้งกรรมการ สลับกันมาทำข้อสอบ และหลักสูตรสถานศึกษาก็ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันจะทำให้คุณภาพการศึกษามีมากขึ้นกว่านี้ และระบบกลุ่มโรงเรียนในปัจจุบันมีการนิเทศและติดตามผลกันน้อยมาก มีการประสานงานกันเฉพาะการพิจารณาความคิดความชอบ การแข่งขันทักษะเป็นระดับกลุ่ม การช่วยเหลือกัน ในงานวิชาการ การนิเทศยังมีน้อยมากซึ่งแตกต่างกันจากสมัยก่อนระบบกลุ่มโรงเรียนจะเข้มแข็งมาก ครู ฝ่ายวิชาการและฝ่ายต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนจะออกนิเทศช่วย คูดูแล และแนะนำงานต่าง ๆ แต่มีเปลี่ยนแปลงเป็นเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มโรงเรียนก็จัดใหญ่เกินไป โรงเรียนต่างคนต่างอยู่เพราะถือว่าโรงเรียนตนเป็นนิติบุคคล คิดเอง ทำเอง ไม่เกี่ยวกับกลุ่ม

5.1.3 ปัจจัยด้านนักเรียน

ทีมวิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนร่วมกับครูประจำชั้นของแต่ละชั้น พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมใน 2 ส่วน ทั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ดี โดยมีรายละเอียด แยกเป็นแต่ละชั้นเรียน ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 1) ไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง
- 2) ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เช่น การไม่ทำความสะอาดห้องเรียน การไม่ทำการบ้าน
- 3) ชอบหยอกล้อเล่นกันในห้องเรียน ทำเสียงดัง
- 4) ก้าวร้าวชกต่อยกันในห้องเรียน ไม่รู้จักการขอโทษ และให้อภัยกัน
- 5) ไม่มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน บางคนอ่านหนังสือไม่ออก บางคนขาดเรียนบ่อย
- 6) ทำงานมาส่งครูโดยการลอกจากเพื่อน ไม่มีทักษะการคิด
- 7) มีพฤติกรรมที่ต้องให้ครูดูแลโดยใกล้ชิด
- 8) พูดยาไม่ไพเราะ
- 9) ไม่มีทักษะในการทำงาน
- 10) ชอบคุยกันขณะครูสอน

พฤติกรรมที่ดี

- 1) กล้าแสดงออก

- 2) กระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น
- 3) ร่าเริงแจ่มใส

นักเรียนตัวอย่าง

- 1) เด็กหญิงอริยา พลคำ ชอบช่วยเหลืองานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- 2) เด็กหญิงอินทรี อินทะสะ มารยาทเรียบร้อย
- 3) เด็กชายจรินทร์ แก้วดี กระตือรือร้นในการเรียน

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นางวิจิตรา พุทธิอุตม์ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 สอนนักเรียนชั้นป.2 เป็นเวลา 1 ปีเศษ จากการที่ได้ทำการเรียนการสอน ได้พบข้อสังเกตเรื่อง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายอย่าง คือ

- 1) ไม่ทำความเคารพครูบาอาจารย์ นักเรียนบางส่วนไหว้ไม่เป็น
- 2) นักเรียนพูดจาไม่สุภาพ ใช้คำพูด “ อี , ญ, บัก, มึง” เป็นต้น ชอบด่าพ่อล้อแม่กันทำเป็นเรื่องสนุกสนาน โดยไม่รู้สีกแล้วว่าบาป สังเกตว่า การพูดจาที่บ้านกับที่โรงเรียนไม่แตกต่างกัน โรงเรียนเองมีการจัดอบรมนักเรียน เรื่องการพูดจา และมีการลงโทษนักเรียนที่พูดจาไม่สุภาพ แต่นักเรียนก็ยังพูดเช่นเดิม โดยไม่อาย
- 3) นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่รู้จักแบ่งปัน หวงแหนสิ่งของ ของตนเองหรือที่เรียกว่า “ขี้เหนียว” แต่อยากได้ของคนอื่น
- 4) ไม่หวงแหนในทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม คือ ถ้าเป็นของส่วนรวมจะใช้โดยไม่รู้จักประหยัด และเก็บรักษา ทั้งข้าว้าง หรือบางคนก็จะเก็บไปเป็นสมบัติของตนเอง
- 5) ไม่รู้จักหน้าที่ตนเอง ขาดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ไม่รู้จักบทบาทของตนเองว่าควรทำอะไร มากน้อยเพียงใด ไม่รู้จักแบ่งเวลา ขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่

พฤติกรรมที่ดี

- 1) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานศิลปะ และงานประดิษฐ์
- 2) รู้จักช่วยเหลือครู อาจารย์ ทำงานในห้องเรียน
- 3) แสดงความเห็นอกเห็นใจครู
- 4) รู้จักประหยัดและอดออม มีการออมทรัพย์กับครู

นักเรียนตัวอย่าง

- 1) เด็กหญิงกัญฐิกา แรมแก้ว มีความเป็นผู้นำกล้าแสดงออก
- 2) เด็กหญิงบุญฤดา อันเสนา มีมารยาทดี เรียบร้อย
- 3) เด็กหญิงพรพร สมจิต มีความคิดสร้างสรรค์
- 4) เด็กชายวุฒิชัย มนตรี ทำงานสะอาดเรียบร้อย

5) เด็กชายณฤศณ บัวเสนา มีทักษะการคิดคำนวณ

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 1) โดดเรียน
- 2) คื้อและไม่ทำงาน
- 3) ทำงานช้า ไม่เป็นระเบียบ

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 1) โมโหง่าย ไม่ยอมคน
- 2) เข้ากับเพื่อนไม่ได้ เล่นคนเดียว
- 3) ชอบเถียง เล่นในห้อง

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นางสาวจิรพรรณ เสนามาตย์ ครูประจำชั้น รายงานพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ดังนี้

- 1) พุดจาไม่สุภาพ
- 2) ขาดความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) ไม่มีระเบียบ ทั้งขยะไม่เป็นที่

พฤติกรรมที่ดี

- 1) มีน้ำใจชอบช่วยเหลือครู
- 2) กล้าแสดงออก
- 3) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง
- 4) มีมารยาทเรียบร้อย

6. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 1) ชอบพูดคุยกหยอกล้อในโรงเรียน
- 2) คำพ้อล้อแม่
- 3) ชอบพูดไร้สาระ
- 4) แบ่งก๊กแบ่งพวกทะเลาะวิวาทกัน
- 5) ไม่ตั้งใจเรียน

- 6) ทำงานซ้ำมันแต่ๆ
- 7) ไม่มีความรับผิดชอบ
- 8) ไม่มีระเบียบวินัย
- 9) ชอบของฟรี เห็นแก่ตัว

พฤติกรรมที่ดี

- 1) กล้าแสดงออก
- 2) ประหยัด ในส่วนของตนเอง
- 3) ไม่ขาดเรียน

นักเรียนตัวอย่าง

- 1) เด็กหญิงสรารัตน์ อันเสนา ตั้งใจเรียนหนังสือ มีความรับผิดชอบ
- 2) เด็กหญิงภาวิณี ผลพลเลิศ ตั้งใจเรียน พุดจาสุภาพ สุขุมเยือกเย็น
- 3) เด็กหญิงศศิธร ประจิด ตั้งใจเรียนช่วยเหลืองานส่วนรวมดี มีสัมมาคารวะ

สรุปปัจจัยด้านนักเรียนที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างคนดีศรีเตาป่า

1. นักเรียนมีอัตราส่วนของการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้สูง จากการสำรวจข้อมูลการอ่านออกเสียงเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียน บ้านเตาป่าปีการศึกษา 2547 พบว่า มีนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 89 คน สามารถอ่านออกเขียนได้ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 61 อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 39 ถ้าเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีผลทำให้เด็กขาดความมั่นใจ ในตนเองไม่ชอบทำกิจกรรมต่างๆ ไม่สนใจการเรียน คือ และหยอกล้อเล่นกันกับเพื่อน ไม่สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ได้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เด็กก็จะทำไม่ได้ และถูกปล่อยปละละเลย นักเรียนบางคนจบ ป.6 ไปโดยอ่าน หนังสือไม่ออก เป็นผลมาจากการที่ผู้ปกครองนำเด็กอนุบาลไปทำงานตัดอ้อยด้วย ทำให้เด็กไม่ได้รับการเตรียมความพร้อม และเด็กมี IQ ต่ำ ครูสอนแล้ว แต่เด็กก็ยังเขียนและอ่านไม่ได้แต่เด็กกลุ่มนี้จะพยายามมาโรงเรียนทุกวัน ไม่ค่อยขาดเรียน ผลการเรียนต่ำ แต่ครูก็จะไม่ให้เด็กเข้าชั้นเพราะเป็นนโยบายเด็กเข้าชั้นทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา เป็นดัชนีชี้วัดว่าครูไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูกลัวกันมากว่าจะเป็นดาบสองคมมาลงโทษตนเองซึ่งการให้เด็กเข้าชั้นอาจเป็นการให้โอกาสเด็กได้พัฒนาตนเองใหม่อีกครั้งแต่ก็ติดขัดที่นโยบาย

2. นักเรียนไม่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีน้อยมากไม่มีภาวะผู้นำ ไม่รู้จักคิดเอง ทำเอง ต้องให้ครูบอกจ้ำจี้จ้ำไชเด็กจึงทำได้ ไม่รู้จักหน้าที่ แม้กระทั่งการเข้าแถวเคารพธงชาติ ครูต้องคอยบอกคอยเตือนและออกคำสั่งเด็กไม่สนใจที่จะทำหน้าที่ของตนเอง

3. นักเรียนไม่มีทักษะการทำงาน ไม่รู้จักวิธีทำงานขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เพราะที่บ้านของนักเรียนไม่ได้มีงานที่มอบหมายให้เด็กทำเด็กมีหน้าที่เพียงกิน เล่น มาโรงเรียน

4. นักเรียนขาดการใฝ่รู้ เพราะนักเรียนอ่านไม่ออก และขาดห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ต้องวิชาการต่างๆ ไม่มีเช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการของภาษา เพราะขาดงบประมาณสนับสนุน

5. นักเรียนมีคุณภาพทางวิชาการไม่ทัดเทียมผู้อื่น เพราะขาดแคลนบุคลากร ครูไม่มีเวลาสอน ทำงานนอกรอบมาก ไม่มีครูผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาศิลปะดนตรี กีฬา การงานอาชีพเทคโนโลยีและครูภาษาต่างประเทศ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีน้อยมาก

6. นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบ เมื่อมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมายต้องให้ครูมาคอยกระตุ้นเตือนตลอดเวลา

7. นักเรียนขาดระเบียบวินัย นักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนวินัยจากที่บ้าน ซึ่งผู้ปกครองไม่ได้ฝึกและที่โรงเรียนครูไม่ค่อยมีเวลา

8. นักเรียนใช้เงินฟุ่มเฟือย นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า ผู้ปกครองให้เงินมาโรงเรียนทุกคนจะซื้อขนมรับประทาน เช่น พวกลูกอม ทอฟฟี่ ไม่มีคุณค่าอาหาร ไม่รู้จักประหยัด และรู้คุณค่าของว่าการหาขายมากกว่าการใช้

9. พุดจาไม่สุภาพ เป็นผลมาจากการอบรมจากที่บ้านและที่โรงเรียนนั้น ไม่มีมาตรการเพียงพอ

10. ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน หวงแหน สิ่งของๆ ตน อยากได้ของคนอื่น ๆ

11. ไม่หวงแหนในทรัพย์สินสมบัติของส่วนร่วม ถ้าเป็นของส่วนรวม จะใช้โดยไม่รู้จักประหยัดและเก็บรักษาจะทิ้งขว้าง

12. ไม่มีนิสัยรักษาความสะอาด การรักษาความสะอาดเสื้อผ้า ร่างกาย ยังไม่ดีเท่าที่ควร

13. ไม่มีระเบียบ ทั้งขยะไม่เป็นที่ ครอบครองและกำกับให้ทำความสะอาด เด็กจะทำเมื่อครูบอกและถ้าครูไม่บอกก็เลิกทำ

5.2 ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

จากการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนครอบครัว โรงเรียน และนักเรียนถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าทำให้ได้ข้อสรุปในแต่ละส่วนดังนี้

5.2.1 ปัจจัยที่เอื้อของชุมชน

1. มีกลุ่มอาชีพในชุมชน กลุ่มอาชีพในชุมชนดังนี้

1.1 กลุ่มเย็บผ้า ประธานกลุ่ม คือ นางทองใบ พุททังค์ ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทยในการจัดตั้งกลุ่มมีการอบรมทอผ้า การรวมกลุ่มกันทำงาน การแบ่งปันผลประโยชน์ แต่ได้รับงานปีละครั้งจากมูลนิธิให้ตัดเย็บชุดนักเรียนให้เด็กในโครงการของมูลนิธิ

1.2 กลุ่มเลี้ยงหมู ประธานกลุ่ม คือ นายเจริญ อันสนา ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิ

ศุภนิมิตแห่งประเทศไทยโดยให้ทุนในการเลี้ยง 7,000 บาท ต่อหมู 3 ตัว เมื่อขายหมู มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย จะขอบริจาค คืน 3,000 บาท เพื่อเป็นทุนให้แก่สมาชิกคนอื่น ๆ ต่อไป

1.3 กลุ่มทอดผ้าฝ้าย ประธานกลุ่ม คือ นางทองใบ พุททพันธ์ ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวลในการจัดหาฝ้ายมาให้สมาชิกทอ และจัดให้สมาชิกทำผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและจัดให้มีฝ่ายการตลาด

1.4 กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ ประธานกลุ่ม คือ นายถนอม บุญเรือน ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ในการรวมกลุ่มกันในการผลิตปุ๋ยชีวภาพโดยรวมกลุ่มกับประชาชนบ้านการแอ่น ต. การแอ่น อ. พัทธภูมิพิสัย จ. มหาสารคาม

1.5 กลุ่มชาวนาตำบลนาสีนวล รวมกลุ่มกันเพื่อซื้อปุ๋ยให้ได้ปุ๋ยราคาถูก

1.6 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ประธานกลุ่ม คือ นายสุรพล บุญยัสสะ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทางราชการในการขุดสระเพื่อทำการเกษตรแบบพอเพียง

1.7 กลุ่มตัดอ้อย เป็นกลุ่มที่สมาชิกในชุมชนจัดตั้งขึ้นเอง เพื่อรวมกลุ่มกันไปตัดอ้อยที่ต่างจังหวัด

1.8 กลุ่มปลูกแตงมันมี มีการจัดสรรการใช้การใช้น้ำจากคลองกำพี้มาใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรแต่ประสบกับภาวะราคาผลผลิตตกต่ำจึงเลิกปลูกไป

1.9 กลุ่มทำขนม ประธานกลุ่ม คือ นางสมหมาย พุททพันธ์ ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากสำนักงานแรงงานและคุ้มครองสวัสดิการแรงงานจังหวัดมหาสารคาม

1.10 กลุ่มนวดแผนไทย ประธานกลุ่ม คือ นายทองคำ ไชยอินสุญ ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทยในการไปฝึกอบรมการนวดแผนไทยและสนับสนุนเงินทุนในการจัดสร้างห้องอบสมุนไพรประจำหมู่บ้าน

2. ชุมชนมีความสามัคคีกันดี สมาชิกในชุมชนมีความสมัครสมานสามัคคีกันดีทำงานเป็นกลุ่มได้และมีศักยภาพในการพัฒนาแต่ต้องสร้างความเข้าใจในกับสมาชิกในชุมชนว่าทำแล้วจะได้อะไร

3. ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง มีศักยภาพในการทำงานกระตือรือร้นต่อการทำงานมีความสามารถสูงใจสมาชิกในชุมชนได้

4. ชุมชนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันดี ชุมชนจะรักใคร่ช่วยเหลือกันแบ่งปันกันดีในแคววงญาติพี่น้องได้ปู ปลา ก็แบ่งปันกันกิน ใจบุญสุนทาน เห็นใจเพื่อนบ้านที่ตกทุกข์ได้ยาก การเกิด เจ็บป่วยตาย ก็ช่วยเหลือดูแลกันดี

5. ชุมชนมีภูมิปัญญาชาวบ้านที่ควรศึกษา จากการสำรวจภูมิปัญญาชาวบ้านบ้านเดาป่าพบภูมิปัญญาดังนี้

5.1 นายโม่้ง ชันโท เป็นปราชญ์ชาวบ้านมีความสามารถในการอ่านภาษาลาวน้อย

ได้ศึกษาวิชามูล กระจาย สนธิ นาม จากหลวงปู่โม่ ปัญฺโญโต เป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในชุมชนทุกพิธีกรรม การดูฤกษ์ยามดีในการจัดพิธีมงคล แต่งแก้เสียเคราะห์

5.2 นายเชียง ไชยบัวแดง มีความสามารถในการทำเครื่องจักสานสามารถจักสานภาชนะจากไม้ไผ่ เช่น กระติบข้าว ตะกร้า กระด้ง พัด ไช

5.2 นายอ่อนตา อันเสนา มีความสามารถในการทำเครื่องจักสานสามารถจักสานภาชนะจากไม้ไผ่ เช่น กระติบข้าว ตะกร้า กระด้ง พัด ไช

5.4 นายหัต นุญปก มีความสามารถในการแสดงหนังตลุงอีสาน หรือหนังประโมทัยเคยเรียบเรียงการเล่นหนังตลุงและแสดงร่วมกับคณะ

5.5 นายนิยม พลจูลี มีความสามารถทางด้านโหราศาสตร์สามารถดูดวงจากลายมือและวันเดือนปีเกิดได้

5.6 นางหนู นุญปก มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.7 นางสัจ นุญเรียน มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.8 นางด้วง มาตมูล มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.9 นางหลอด ญาตินิยม มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.10 นางคำพองไชยอินสุญ มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.11 นางแว สุวงษ์ มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.12 นางประยูร บุญยัสสะ มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.13 นางฉี นาระษี มีความสามารถในการทอผ้าไหมมัดหมี่ได้

5.14 นางสาววาลย์ คุ่มสุวรรณ มีความสามารถในการสานแห สานสวิงได้

5.15 นายหิด อินนอก มีความสามารถในการสานแห สานสวิงได้

5.16 นางหา สิมะลี มีความสามารถในการทอเสื่อกก

5.17 นางภา นวลศรี มีความสามารถในการทอเสื่อกก

5.18 นางสุข อันเสนา มีความสามารถในการพูดผญาและสุภาษิตอีสาน

5.19 นางบุญรักษ์ บุญยัสสะ มีความสามารถในการทำขนมไทย

5.20 นางทองใบ แก้วลาด มีความสามารถในการทำอาหาร

5.21 นายถนอม บุญเรียน มีความสามารถในการดักองขา

5.22 นางสาว บุญยัสสะ มีความสามารถในการเย็บชั้นหมากเบ็ง

5.23 นายภมรศักดิ์ แก้วลาด มีความสามารถในการเย็บชั้นหมากเบ็งและความสามารถในการฟ้อนรำ

5.25 นายวันชัย บุญยัสสะ มีความสามารถในงานช่างไม้

5.26 นายทองคำ ไชยอินสุญ มีความสามารถด้านการนวดแผนไทยและยาสมุนไพร

5.27 นางบุญเรือง สীগูลา มีความสามารถในการวางแผนไทย

5.28 นางน้อม บุญเรียน มีความสามารถด้านหมอลำ

5.29 นายอำคา ชาอินทร์ มีความสามารถด้านหมอลำ

6. ชุมชนมีประวัติความเป็นมายาวนานและน่าสนใจ ชุมชนมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานผ่านจุดเปลี่ยนของชุมชนคือการอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่น

7. ชุมชนมีโบราณสถานเก่าแก่ที่น่าสนใจมากมายนาน บ้านเตาป่ามีพระธาตุศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองที่ประชาชนได้ศรัทธาบูชา

8. ชุมชนบ้านเตาป่ามีประเพณีสืบทอดกันมายาวนาน มีประเพณีต่าง ๆ เกี่ยวกับการ เกิดการตายงานมงคลที่มีในวิถีชีวิต งานประเพณีเพื่อสืบทอดศาสนา และประเพณีรัฐพิธี

9. ชุมชนบ้านเตาป่าอยู่ในชนบทมีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ชาวบ้านเตาป่ายังสามารถหาของกินในธรรมชาติได้ในบางฤดูกาล เช่นการหาเห็ด หาหอย หาปลา หากบ หาไข่มดแดง มาประกอบอาหารสามารถลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้

5.2.2 ปัจจัยที่เอื้อของครอบครัว

1. พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนพยายามทำงานหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัวเต็มกำลังและความสามารถ
2. พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนมีความอดทนต่อการทำงานหนักและไม่ย่อท้อต่อการทำงาน
3. พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนมีความรักและปรารถนาดีต่อลูกของตนเองพยายามทำทุกอย่างขอให้ลูกมีอยู่มีกิน มีหน้ามีตาทัดเทียมกับเพื่อนบ้าน
4. พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนพยายามส่งให้ลูกได้เรียนต่อเท่าที่ตนเองจะส่งลูกเรียนได้
5. พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนพยายามสั่งสอนลูกของตนในสิ่งที่ดี

5.2.3 ปัจจัยที่เอื้อของครู

1. ครูให้ความช่วยเหลือชุมชนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น งานศพ งานแต่งงาน บุญกฐิน งานทอดเทียนพรรษา งานผ้าป่าสามัคคี ช่วยเป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นให้ความรู้แก่ชุมชนเป็นต้น
2. รักนักเรียนเหมือนลูกเหมือนหลานมีความปรารถนาดีต่อนักเรียนอยากให้นักเรียนเรียนเก่งเป็นเด็กดีช่วยเหลือตนเองได้
3. ปฏิบัติงานตามหน้าที่และตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา
4. ช่วยเหลือนักเรียนเช่นการจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน
5. จัดหางบประมาณจากภายนอกมาช่วยเหลือ เช่น การจัดหาผ้าป่าเพื่อการศึกษา

5.2.4 ปัจจัยที่เอื้อของนักเรียน

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาปูนมีนิสัยกล้าแสดงออก
2. นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้
3. นักเรียนมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง
4. นักเรียนมีความซื่อสัตย์เมื่อเก็บของได้จะนำมาแจ้งครูเพื่อหาเจ้าของ

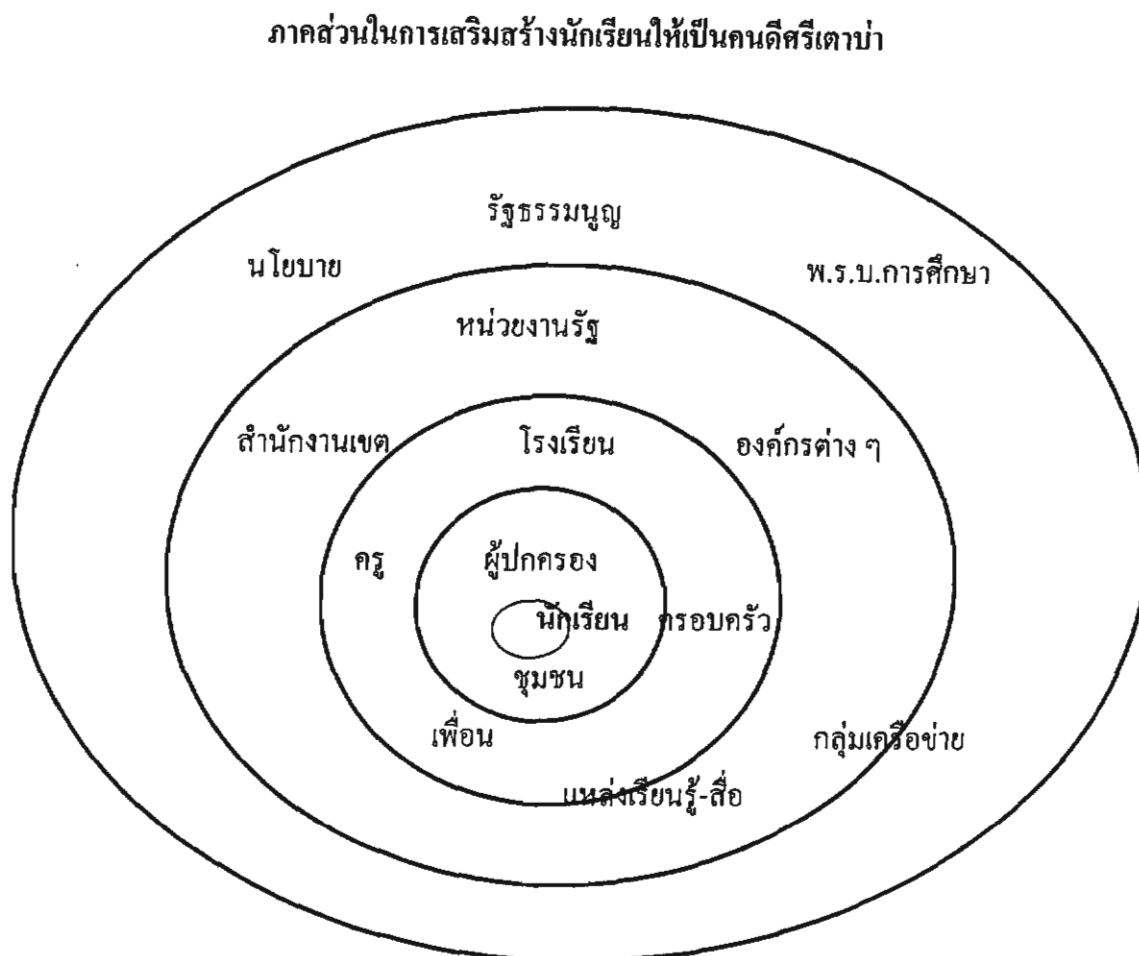
บทที่ 6

แนวทางการสร้างคนดีศรีเตาป่า

6.1 แนวทางในการสร้างคนดีศรีเตาป่า

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่มีวิจัยร่วมกับครู ชุมชน และนักเรียน ได้แนวคิดหลักในการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าว่า นักเรียนเป็นเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวสิ่งที่จะทำให้เด็กเป็นคนดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม คือ ครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน ที่จะเป็นเบ้าหลอมให้เด็กเป็นคนดีหรือไม่ดีได้ และนโยบายของรัฐเป็นตัวขับเคลื่อนของระบบใหญ่ทั้งระบบ ซึ่งเปรียบได้กับน้ำมันหล่อลื่น ถ้าหากนโยบายมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและเปรียบเสมือนสนิม ด้านนโยบายไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ทีมวิจัยได้วิเคราะห์แนวทางการสร้างคนดีศรีเตาป่า โดยพื้นฐานและแนวคิดว่านักเรียนจะดีได้นั้นชุมชนต้องเข้มแข็ง โรงเรียนต้องเข้มแข็งจึงมีค้นหาแนวทางในการสร้างคนดีศรีเตาป่าได้ 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือ ต้องสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน โดยการจัดเวทีชุมชนเพื่อเสนอผลการศึกษาวิจัยแก่ชุมชนและร่วมกันสร้างทางเลือกในการทำให้นุเคราะห์หลานของตนเป็นคนดี และสร้างข้อตกลงร่วมกัน ปฏิบัติการและตรวจสอบกันเ็นชุมชน ประการที่สอง คือ ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน เช่น การลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การผลิตเพื่อบริโภคในชุมชน ฟื้นฟูการหาอยู่หากินในธรรมชาติ การออกกำลังกายในครัวเรือน การลดละเลิกอบายมุข การร่วมกันค้นหาวิธีสอนลูกสอนหลานที่เหมาะสม การร่วมกันดูแลลูกหลานของตนทั้งชุมชน ประการที่สาม คือ การปรับการบริหารจัดการโรงเรียนและพฤติกรรมของครู โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันกำหนดความคาดหวังของชุมชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนปรับเปลี่ยนการบริหารงานและพฤติกรรมการทำงาน ชุมชนประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครูโดยใช้เวทีชุมชน และชุมชนจัดตัวแทนมาเยี่ยมโรงเรียนสม่ำเสมอ ประการที่สี่ คือ การปรับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นที่มีในชุมชนนำองค์ความรู้มาจัดทำเป็นหลักสูตร จัดทำแผนการสอน ทดลองจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและปรับปรุง ทั้งนี้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

6.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างคนดีศรีเตาป่า

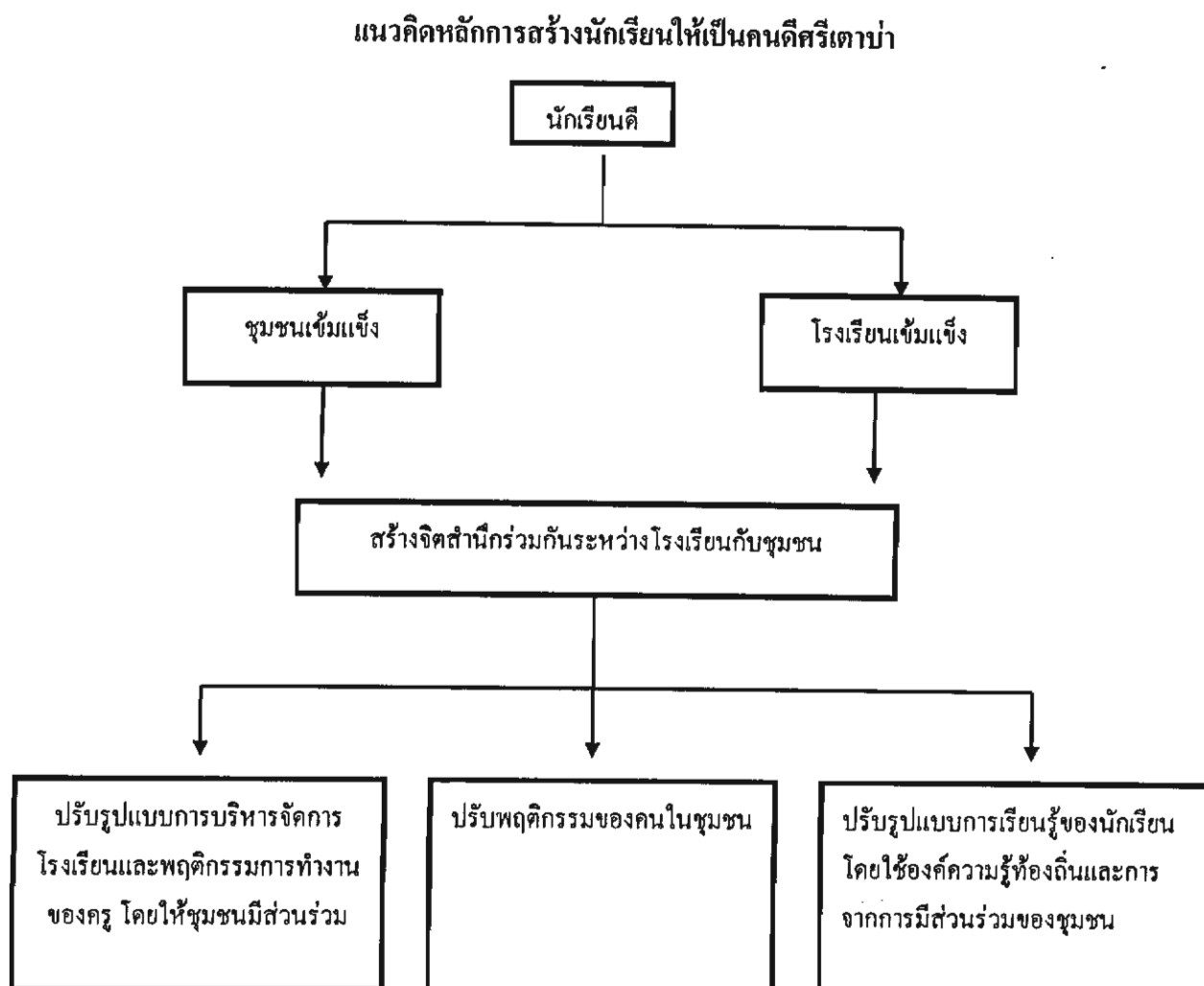
แผนภาพที่ 8 แสดงภาคส่วนในการเสริมสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

จากแผนภาพ แสดงภาคส่วนในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า นักเรียนเปรียบเสมือนดินเหนียว ที่เกิดมาพร้อมกับลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมและถูกหล่อหลอม จากสิ่งแวดล้อมส่วนที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดนั่นคือ ครอบครัว พ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติ คนใกล้ชิด ที่เป็นแบบอย่างให้กับเด็ก ทั้งด้านการดำรงชีวิต ความคิด ความเชื่อ บรรทัดฐานต่างๆ ในชีวิต ชุมชนที่อยู่โดยรอบเป็นแบบอย่างของการอยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้โรงเรียน ครู เพื่อนร่วมชั้น ก็เป็นอีกสังคมหนึ่งที่มีหน้าที่โดยตรง ในการทำให้ประสบการณ์ของนักเรียนกว้างขวางขึ้นและโรงเรียนเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีสติปัญญาแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เพื่อนก็เป็นสังคมที่เด็กได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ทำให้เด็กรู้จักการออมชอมและปรับตัวเข้าหากัน และอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ก็มีอิทธิพลต่อเด็กมากเช่นกัน ทำให้เด็กเอาแบบอย่างสื่อเช่นหนังสือการ์ตูนที่มีเนื้อหาล่อแหลมต่อความเชื่อเรื่องเพศการอยู่ก่อนแต่งงาน หรือลามกที่ทำให้เด็กอยากทดลองเป็นต้น นอกจากนี้สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษา กลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ หน่วยงานของรัฐก็มีบทบาทต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีในรูปแบบของหน่วยงานบังคับบัญชาของสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย ในการจัดการศึกษา ซึ่งบางนโยบายก็มีผลในด้านบวก บางนโยบายก็มีผลในด้านลบ เช่นนโยบายแข่งขันความเป็นเลิศซึ่งมีผลในด้านบวกในแง่ของการได้พัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพให้สูงขึ้นมีเวทีสำหรับแข่งขันความเป็นเลิศแต่ในแง่ลบหนึ่งนักเรียนที่เก่งได้รับการพัฒนาส่งเสริมแต่เด็กที่มีความสามารถปานกลางถึงเด็กที่เรียนอ่อนไม่ได้รับการพัฒนาเพราะครูไม่มีเวลาทุ่มเทต้องทำงานตามนโยบายซึ่งมาผลต่อโบนัสประจำปีของข้าราชการ โรงเรียนใดไม่มีผลงานชนะเลิศระดับเขตจะพิจารณาให้เงินโบนัสน้อยซึ่งผลงานวัดกันที่การแข่งขันซึ่งเนื้องานจริง ๆ ควรที่จะรวมถึงการพัฒนาเด็กอื่น ๆ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ด้วยซึ่งโรงเรียนขนาดที่มีเด็กมาจากครอบครัวที่ยากจน อยู่ห่างไกล ความเจริญ โรงเรียนมีบุคลากรน้อย จะแข่งขันชนะโรงเรียนที่มีความพร้อม เด็กที่มีความพร้อมก็คงเป็นไปได้ยาก แต่โรงเรียนก็พยายามพัฒนานักเรียนตามศักยภาพที่มีอยู่ท่ามกลางความขาดแคลนนั่น องค์การบริหารส่วนตำบลก็มีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการศึกษามายังโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปกครองของตน เช่น การจัดเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวัน โครงการอาหารเสริม(นม) เงินทุนการศึกษา เงินสนับสนุน การกีฬา การพัฒนาความพร้อมของเด็กก่อนเกณฑ์ก่อนที่จะส่งต่อให้โรงเรียน โดยศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ ซึ่งเป็นหน้าที่การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง แต่การพัฒนาการศึกษายังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ศูนย์พัฒนาเด็กยังขาดอาคารสถานที่ ซึ่งที่มีอยู่เป็นแค่อาคารชั่วคราว ฝนตกหลังคาก็รั่วอากาศร้อนอบอ้าว ใช้สถานที่บริเวณวัด รับเด็กอายุ 2 – 4 ปีมาดูแล ผู้ดูแลเด็กสองคน แต่ให้อัตรากำลัง 1 อัตราต่อศูนย์เดือนละ 4,200 บาท แบ่งกัน ได้คนละ 2,100 บาท ซึ่งทำงานได้รับเงินเดือนไม่ถึง อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำการดูแลเด็กเล็กจำเป็นต้องใช้ผู้ดูแลอย่างน้อย 2 คน จึงจะทั่วถึง ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ก็เป็นคนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเท่าที่ควร การจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่จะเน้นการจัดสาธารณูปโภคเช่น ถนนคอนกรีต บุคคลอง บุคสระ เป็นต้น นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาล รัฐธรรมนูญ พ.ร.บ.การศึกษา ก็เป็นกรอบใหญ่ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีส่วนสำคัญต่อการจัดการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเดาป่าทั้งสิ้น

จากภาคส่วนดังกล่าวที่มิวิจัยไม่สามารถกำหนดส่วนอื่นได้ ขณะนี้เราได้ศึกษาเฉพาะ ครอบครัว ชุมชน โรงเรียนที่สามารถดึงให้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเดาป่าได้และได้วิเคราะห์แนวทางร่วมกันดังแผนภูมิต่อไปนี้

6.3 แนวคิดในการสร้างคนดีศรีเตาป่า

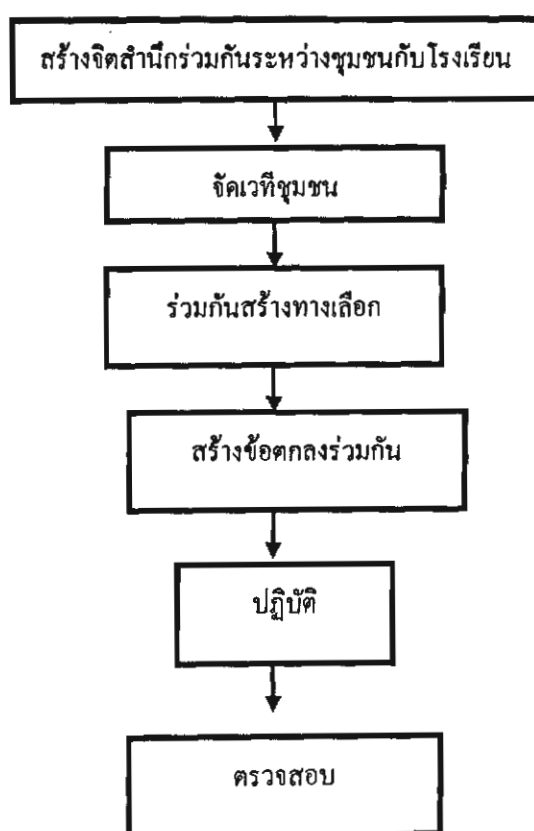
แผนภาพที่ 9 แสดงแนวคิดหลักการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

จากแนวคิดหลักในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าได้นั้น ชุมชนต้องเข้มแข็ง โรงเรียนต้องเข้มแข็ง ชุมชนที่เข้มแข็ง คือ ชุมชนที่มีสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง พ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนมีงานทำในท้องถิ่นของตนไม่ต้องอพยพไปทำงานต่างถิ่น ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่มีว่สุมอบายมุข ไม่เสพยาเสพติดสิ่งมีนเมา มีเวลาดูแลเด็กให้ความรักความอบอุ่นและอบรมสั่งสอนบุตรหลานของตน เป็นแบบอย่างที่ดี เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนโรงเรียนที่เข้มแข็งคือโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการภายในที่ดี มีการทำงานกันอย่างเป็นระบบ เน้นความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะ มีการทำงานเป็นทีม เน้นผลที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นผลผลิตสำคัญของโรงเรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ บุคลากรได้รับการพัฒนาสม่ำเสมอ มีจิตสำนึกต่อหน้าที่และอุทิศตนเพื่องาน นักเรียนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่น มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

6.4 แนวทางการสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

จากแนวคิดหลักดังกล่าว เราจะหลอมรวมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้โดยการสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนกับโรงเรียนในการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าได้โดยจัดเวทีชุมชนเสนอผลการวิจัยของทีมวิจัย ร่วมกันสร้างทางเลือกนำไปสู่การปรับพฤติกรรมของคนในชุมชน การปรับรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนและพฤติกรรมการทำงานของครูโดยชุมชนมีส่วนร่วม และปรับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งมีแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าดังนี้

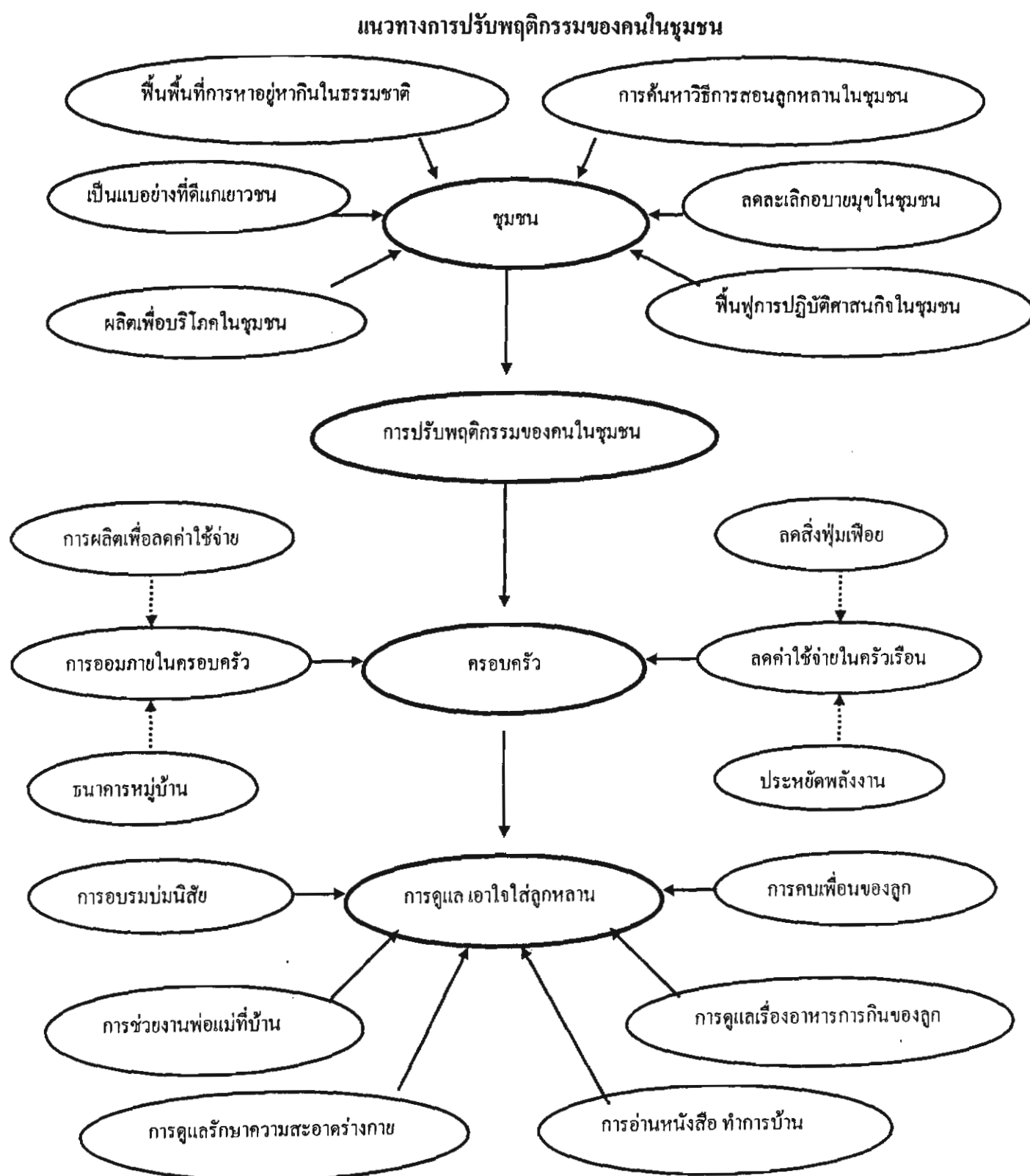
การสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน

แผนภาพที่ 10 แสดงการสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียน

จากแผนภาพสรุปได้ว่า แนวทางการสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียนจากแนวคิดการพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดีได้ชุมชนต้องเข้มแข็ง โรงเรียนต้องเข้มแข็งจึงจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะทำให้เด็ก ได้รับการพัฒนาให้ เป็นคนดีศรีเตาป่าโดยการจัดเวทีชุมชนเพื่อสร้างทางเลือก หาข้อตกลงร่วมกัน แล้วนำไปสู่การร่วมกันปฏิบัติและตรวจสอบร่วมกันระหว่างชุมชนกับโรงเรียน

6.5 แนวทางการปรับพฤติกรรมของคนในชุมชนเพื่อนำไปสู่การสร้างคนดีศรีตำบล

แผนภาพที่ 11 แสดงแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน

จากแผนภาพสรุปได้ว่า แนวทางการปรับพฤติกรรมของคนในชุมชน โดยใช้เวทีชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชนแยกเป็นสองส่วน คือ ครอบคลุมกับชุมชน ดังนี้

1. การปรับพฤติกรรมในครอบครัว

1.1 การเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานของตนเองในเรื่องต่อไปนี้

- การอบรมบ่มนิสัยโดยพ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีของลูกสอนลูกให้รู้จักถูกผิดชั่วดี การทำดีได้ดี การทำชั่วได้ชั่ว ศึกษามารยาทที่เหมาะสม
- การช่วยงานพ่อแม่ที่บ้าน การมอบหมายงานให้ลูกช่วยแบ่งเบาภาระที่บ้านจะเป็นการปลูกฝังให้เด็กรู้จักการทำงานมีระเบียบวินัยมีความอดทนซึ่งเด็กได้ฝึกฝนฝีมือเป็นวิชาชีพที่จะใช้เลี้ยงตัวเมื่อโตขึ้นด้วยเช่นการให้ลูกช่วยเลี้ยงวัว ควาย การถอนกล้า การดำนา การเกี่ยวข้าว การทำกับข้าว การหากินในธรรมชาติ การปลูกผัก การทอผ้า การจักสาน เป็นต้น
- การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย เด็กมีการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายยังไม่มีดีเท่าที่ควรเนื่องจากสิ่งแวดล้อมเด็กเล่นและคลุกคลีกับดินกับหญ้าแต่พ่อแม่ก็ต้องสอนให้เด็กรู้จักรักษาความสะอาดร่างกายของตนเช่น การอาบน้ำสระผม การแปรงฟัน การซักเสื้อผ้า การล้างมือล้างเท้าให้สะอาด การเก็บกวาดทำความสะอาดที่นอน การทำบ้านเรือนของตน การกำจัดขยะในครัวเรือน เป็นต้น
- การอ่านหนังสือทำการบ้านที่บ้าน การอ่านหนังสือที่บ้านเป็นสิ่งที่สำคัญเด็กจะได้รับ การดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ เด็กจะมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านพ่อแม่ผู้ปกครองควรให้กำลังใจเด็กโดยการชมและสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความกระตือรือร้นต่อการอ่าน และการทำการบ้านของเด็กพ่อแม่ไม่ควรทำการบ้านให้เด็กต้องพยายามให้เด็กทำเอง และช่วยสอนในส่วนที่เด็กทำไม่ได้
- การดูแลเรื่องอาหารการกินของลูก ในเรื่องการจัดหาอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีสารอาหารครบ 5 หมู่ การได้รับประทานอาหารครบทั้งสามมื้อ มีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่ได้รับประทานอาหารเช้า พ่อแม่ให้เงินไปโรงเรียนเด็กจะนำเงินไปซื้อขนมรับประทานส่วนใหญ่จะเป็นขนมขบเคี้ยวไม่มีคุณค่าทางโภชนาการเลยโดยเฉพาะในช่วงที่พ่อแม่พพาไปตัดอ้อยที่ต่างจังหวัดเด็กบางคนอยู่บ้านตามลำพังอาหารการกินได้รับไม่ครบ 3 มื้อ หรือซื้ออาหารไม่มีประโยชน์เป็นต้น
- การคบเพื่อนของลูก พ่อแม่ต้องดูแลการคบเพื่อนของลูกเพราะเพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กมากโดยเฉพาะเด็กเริ่มเป็นวัยรุ่นเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กมากพ่อแม่ควรสอดส่องดูแลให้ลูกพาเพื่อนมารู้จักพ่อแม่และดูแลให้อยู่ในสายตา

1.2 การออกกำลังกายในครอบครัวยังมีรายละเอียด ดังนี้

- การจัดทำธนาคารหมู่บ้าน หมู่บ้านเตาป่ามีกองทุนเงินล้าน กองทุนหมู่บ้านอ.พ.ป. กองทุนพัฒนาอาชีพให้ประชาชนกู้ยืมภายในหมู่บ้านมีการออมแต่เป็นการออมหุ้น ไม่มีการออมในครัวเรือนและมีการฝากสมาธิออมประชาชนมีรายได้จากการไปทำงานต่างถิ่นมากแต่ก็มีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยเช่นกันต้องมีการจัดทำธนาคารหมู่บ้านให้เต็มรูปแบบ
- การผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน จากคำสอนของพ่อคือนายบุญ ศรีสมศักดิ์ ว่า ลูกเอ๋ย ถ้าอยากมีให้เปิดทางออกเงินเพื่อเงินสิ่ง ข้า ใคร่ปลุกไว้ข้างร่อยอย่าได้ไปซื้อ เขาของเล็ก ๆ น้อย ๆ พอทำได้ก็ทำกินเองอย่าซื้อเก๊จ พริกป่น ข้าวคั่ว ก็ทำเอง ดังนั้น การออมในครัวเรือนก็หมายถึงการผลิตเพื่อการบริโภคด้วย

1.3 การลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมีรายละเอียด ดังนี้

- การลดสิ่งฟุ่มเฟือย สิ่งฟุ่มเฟือยคือสิ่งที่ไม่จำเป็น ไม่สำคัญต่อการดำรงชีวิต เช่นการดื่มสุรา การดูหนัง การดื่มเครื่องดื่มบำรุงกำลัง การดื่มกาแฟ ยาแก้ปวด โดยเฉพาะการดื่มสุราชาวบ้านเตาป่าหัวหน้าครอบครัวติดสุรามักเห็นได้จากเมื่อกลับจากทำงานต่างถิ่นจะมีการเลี้ยงสุรากับทั้งหมู่บ้าน ส่งผลต่อครอบครัวมากทำให้สิ้นเปลือง และเป็นต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาความแตกแยกของครอบครัว ปัญหาหนี้สิน ปัญหาเด็กขาดความอบอุ่น ปัญหาขาดแบบอย่างที่ดีในชุมชนทำให้เด็กเกิดความคิดเอาอย่าง นอกจากนี้ยังมีสิ่งฟุ่มเฟือยพวกเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยจะมีรถมาเช่าขายของใช้เงินเชื่อเอาไว้ใช้ไปจ่ายเงินปีหน้าชาวบ้านเตาป่า นิยมซื้อกันมากโดยเฉพาะเครื่องเล่นซีดีจะมีกันแทบทุกบ้านเอาไว้ร้องคาราโอเกะบ้าง เช่าหนังมาดูบ้าง บางครั้งเด็กก็แอบเอาซีดีลามกมาดูกัน นอกจากนี้ของใช้พวกนี้ต้องซื้อในราคาแพงกว่าท้องตลาดอีกด้วย
- การประหยัดพลังงานในครัวเรือน เช่นพลังงานไฟฟ้าควรปิดทุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน ประหยัดการใช้น้ำ ประหยัดน้ำมันรถ โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ควรใช้เมื่อจำเป็น

2. การปรับพฤติกรรมของคนในชุมชน

2.1 การผลิตเพื่อบริโภคในชุมชน ในชุมชนมีข้อตกลงร่วมกันในการผลิตสินค้ามาขายในชุมชน โดยมีตลาดนัดชุมชนให้สมาชิกผลิตมาขายในชุมชน สมาชิกในชุมชนช่วยกันบริโภคสิ่งที่ผลิตได้ในชุมชนให้เงินหมุนเวียนอยู่ภายในชุมชน

2.2 การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน การสร้างข้อตกลงร่วมกันในการทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน มีการตรวจสอบซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนกับโรงเรียน

2.3 การฟื้นฟูการหาอยู่หากินในชุมชนได้แก่ การหาปลาจากห้วยลำเตา คลองกำกั คลองหนองม่วง การใส่เบ็ดกบ เบ็ดปลา การหาเก็บเห็ดในโคก การหาเห็บ หากบ การช้อนกุ้ง การขุดปู การขั้ว

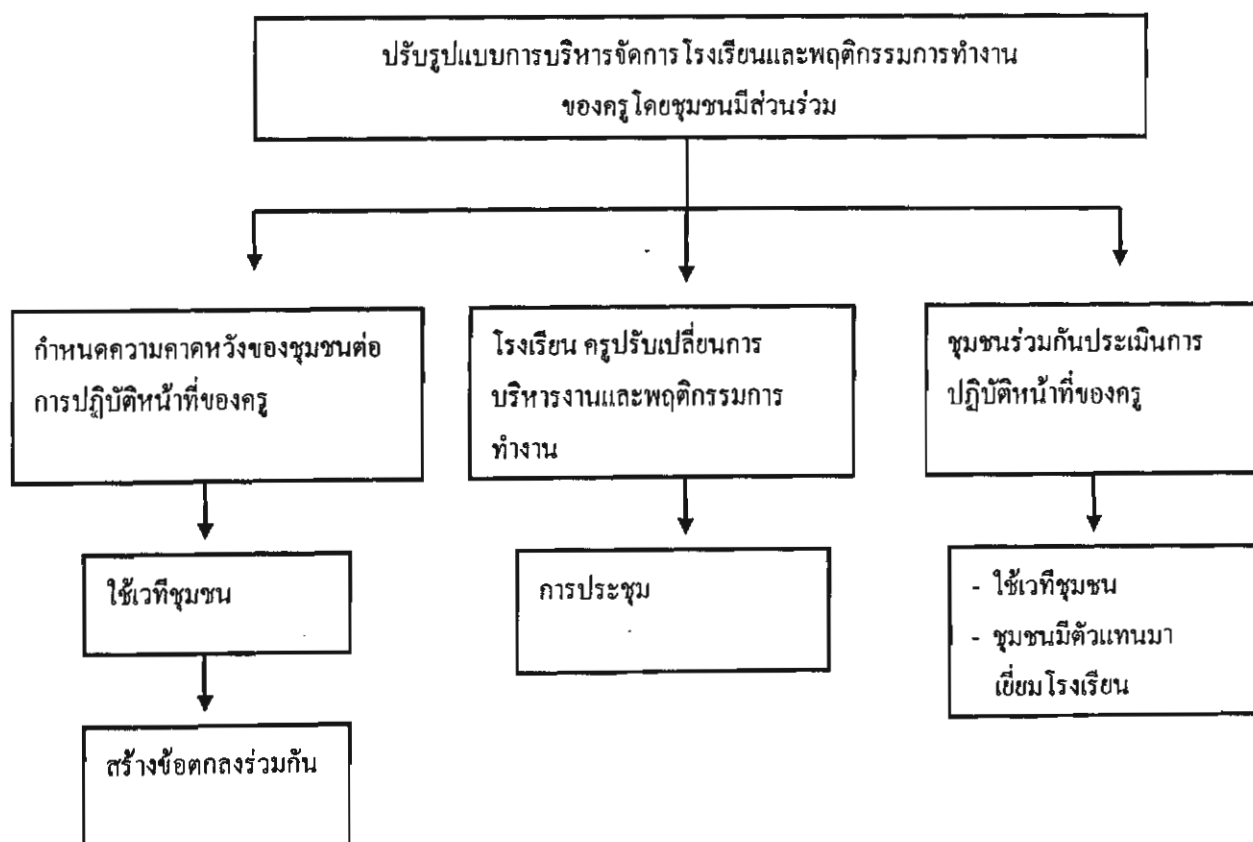
หอย งมหอย การดำพรักปั่น การทำข้าวต้ม การหาหูกดี เมงจี่นูน การเหยไข่มดแดง การล่อหลุมปลา การหาปลาซ่อน การเอาเยาะ การหาถึงกำ การหว่านแห การช้อนลูกออก การลุ่มปลา การใส่ไขกุ้ง การใส่ไขปลา การใช้ตาข่ายดักปลา การได้ปลา การตกเบ็ด การแทงเอียน

2.4 การค้นหาวิธีสอนลูกสอนหลานในชุมชน โดยใช้เวทีชุมชนร่วมกันเสนอทางเลือก แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและนำไปสู่การช่วยกันดูแลเยาวชนร่วมกันในชุมชน

2.5 การกลั่นเลือกอบาขมุขในชุมชน อบาขมุขในชุมชนได้แก่ การเล่นการพนัน การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ เป็นต้น โดยใช้เวทีชุมชนในการสร้างข้อตกลงร่วมกัน ร่วมกันปฏิบัติ และประเมินผลเป็นระยะ

2.6 การฟื้นฟูการปฏิบัติศาสนกิจร่วมกันในชุมชน ในชุมชนมีกลุ่มอุบาสิกจำนวน 20 คน ร่วมกันรักษาศีลทุกวันธรรมสวนะในช่วงเช้าพรรษาจึงให้นักเรียน ครู-ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันรักษาศีลแปด ทุกวันพระ

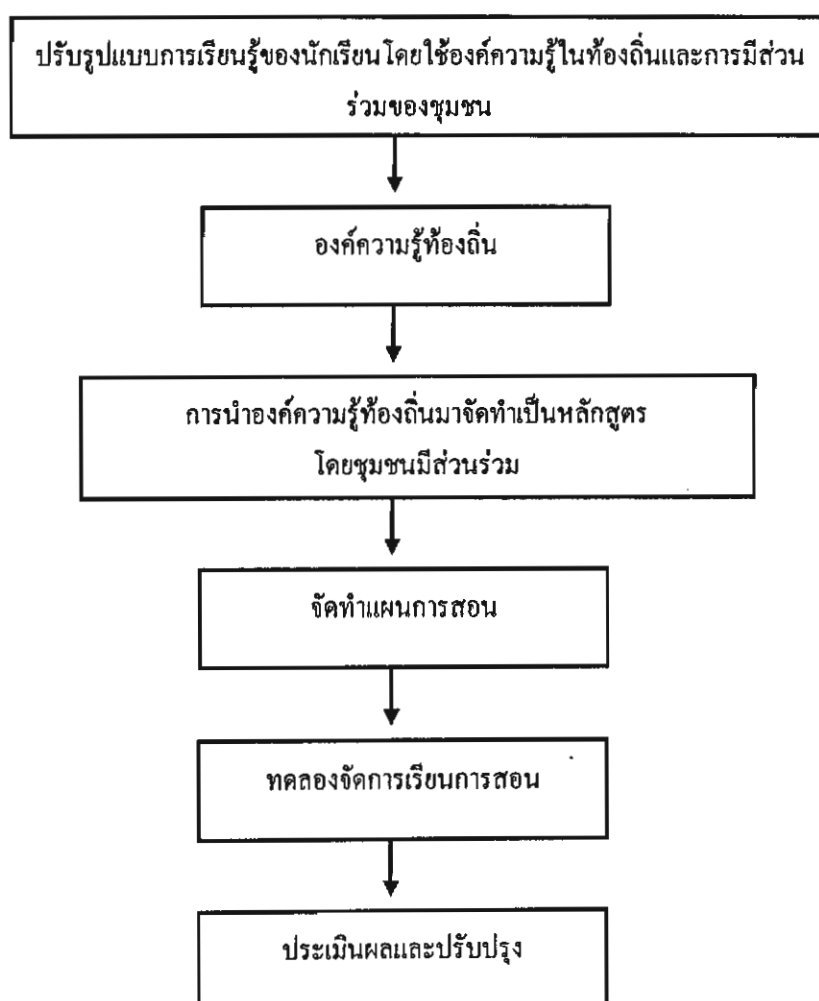
6.6 แนวทางการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการโรงเรียนและพฤติกรรมการทำงานของครูโดยชุมชนมีส่วนร่วม

แผนภาพที่ 12 แสดงการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการโรงเรียนและพฤติกรรม
การทำงานของครูโดยชุมชนมีส่วนร่วม

จากแผนภาพสรุปได้ว่า แนวทางการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการ โรงเรียนและพฤติกรรมการทำงานของครู โดยชุมชนมีส่วนร่วมโดยจัดเวทีชุมชนกำหนดความคาดหวังของชุมชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันแล้วผู้บริหารโรงเรียนและครูปรับเปลี่ยนการบริหารงานและพฤติกรรมการทำงาน ของครู โดยใช้การประชุมวางแผนร่วมกันของคณะครู ชุมชนร่วมกันประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครู โดยใช้ เวทีชุมชนและชุมชนมีตัวแทนมาเยี่ยมโรงเรียนเดือนละครั้งมีการประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

6.7 แนวทางการปรับปรุงแบบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชน

แผนภาพที่ 13 การปรับปรุงแบบการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากแผนภาพสรุปได้ว่า แนวทางการปรับปรุงแบบการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมกันค้นหาความรู้ท้องถิ่นและร่วมมือกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

นำองค์ความรู้ท้องถิ่นมาบันทึก จัดทำเป็นหลักสูตร จัดทำแผนการสอน ทดลองจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งองค์ความรู้ท้องถิ่นที่ควรศึกษาดังนี้

1. การผลิตเพื่อการบริโภคในชุมชน ได้แก่

- งานถักทอ อาทิ การทอผ้าฝ้าย ทอผ้าไหม การทอเสื่อกก เป็นต้น
- งานช่างไม้ อาทิ การทำเตียง ทำเครื่องใช้ในครัวเรือน เป็นต้น
- งานจักสาน อาทิ การสานกระติบ กระดัง กระจ่อ ช้องไซ หวด มวย เป็นต้น
- งานเย็บปักถักร้อย อาทิ การเย็บชั้นหมากเบ็ง (พานบายศรี) การเย็บผ้า เย็บที่นอน ชุดนักเรียน
- การทำอาหารพื้นบ้าน อาทิ อ่อมปลา ดัมส้มปลาใส่ไข่มดแดง ส้มปลา ปลาน้อย

แกงหน่อไม้ใส่ใบยอ นาง คัมส้มเห็ดใส่ใบมะขามอ่อน ปั่นเห็ด ปั่นกบ ปั่นกุ้ง หมกปลา หมกเห็ด อั่วกบ อ่อมเหียน ลาบวัว คัมวัว ส้มวัว เป็นต้น

- การทำขนมไทย อาทิ ลอดช่อง ข้าวปาด ขนมนางเล็ด ข้าวคัมมัด ข้าวคัมผัด ขนมหมก

การทำขนมจีนสูตรโบราณ เป็นต้น

- การเกษตรและการปลูกพืช อาทิ การปลูกพืชผัก การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกเตงมัมมี การปลูกถั่วฝักยาว การทำนา การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การปลูกและตัดอ้อย เป็นต้น

- การปศุสัตว์ อาทิ การเลี้ยงโค เลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงปลาในนาข้าว เป็นต้น
- การพึ่งตนเองด้านการผลิต อาทิ การผลิตปุ๋ยใช้ในชุมชน ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยคอก เป็นต้น

2. ด้านการหาอยู่หากินจากธรรมชาติ ได้แก่

- การจับสัตว์น้ำ อาทิ การหาปลาจากห้วยลำเตา คลองกำกั คลองหนองม่วง โดยวิธีการ การใส่ เบ็ดปลา การช้อนกุ้ง การล่อหลุมปลา การหาปลาช่อน การเอาเยาะ การทอดแห การล้อมปลา การใส่ไซกุ้ง การใส่ไซปลา การโด่งปลา การได้ปลา การแทงปลาไหล การตกเบ็ด เป็นต้น

- การจับสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ อาทิ การช้อนลูกอ๊อด การหาเขียด หากบ การขุดปู การขุดหอย งม หอย เป็นต้น

- การจับสัตว์บก อาทิ การหากูดจี่ แมงจี่นูน การหากิ้งก่า เป็นต้น

- การหาของป่า อาทิ การหาเห็ดในโคก การหาไข่มดแดง เป็นต้น

3. ด้านการสาธารณสุข ได้แก่

- ด้านการรักษาสุขภาพ อาทิ การใช้สมุนไพรรักษาโรค การออกกำลังกาย ตลอดจนการดูแล ร่างกายและการเฝ้าระวังการเจ็บป่วยของคนในชุมชน

- การนวดแผนไทย
- การอยู่ไฟ และการเลี้ยงเด็กอ่อน
- การปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. ในชุมชน

4. ด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของบ้านเตาป่า
- โบราณสถานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่บ้านเตาป่า
- ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนบ้านเตาป่า
- ประวัติบุคคลสำคัญในชุมชน หลวงปู่ไม้ ปัญญาโชโต พ่อหลวงสิทธิพิสัย
- ชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตของชุมชนบ้านเตาป่า

5. ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ได้แก่

- ประเพณีฮีต 12 คอง 14 อาทิ บุญกฐิน บุญเบิกบ้าน งานบุญผะเหวด บุญสงกรานต์ บุญเลี้ยงบ้าน บุญบั้งไฟน้อย บุญเข้าพรรษา บุญข้าวสาก บุญได้เทียนออกพรรษา บุญผ้าป่าสามัคคี บุญแจกข้าว บุญบวช งานแต่งงาน สู่ขวัญเจ้าข้าว ยกเขื่อนใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ สระหัวแม่ตะหมอบ งานศพ เป็นต้น

6. ด้านทรัพยากรในชุมชน ได้แก่

- ด้านแหล่งน้ำ อาทิ ห้วยลำเตา คลองกำพี้ คลองหนองม่วง สระน้ำในชุมชน
- ด้านที่ดิน อาทิ ที่ดินทำกินของชุมชน และพื้นที่ป่าโคก

7. ด้านสังคมการเมืองการปกครอง ได้แก่

- โครงสร้างการปกครอง ตลอดจนบทบาทหน้าที่ การบริหารงานของฝ่ายต่างๆตามโครงสร้างทั้งในระดับประเทศ จังหวัด ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน
 - การใช้สิทธิของพลเมือง เช่น การใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกระดับ อาทิ การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น
 - การเลือกผู้นำโดยอาศัยความเชื่อ จารีตพื้นบ้าน เช่น การเลือกเผ่าเจ้า การเลือกมรรคทายก
- นอกจากนี้ยังมีบทบาทการปกครองในระดับเครือญาติ การเคารพกราบไหว้ตามระดับอาวุโส เป็นต้น

8. ด้านวิทยาศาสตร์ ได้แก่

- การใช้สัทธิธรรมาติในการย้อมผ้าฝ้าย ผ้าไหม
- ระบบนิเวศน์ห้วยลำเตา คลองกำพี้ สระหนองสิม โกล ป่าชุมชน ท้องนา
- พืชในท้องถิ่น
- สัตว์ในท้องถิ่น
- ดินฟ้าอากาศในท้องถิ่น

9. ด้านคณิตศาสตร์ ได้แก่

- เลขหางหมา
- การคำนวณพื้นที่ที่นา สูตรการคำนวณรายรับรายจ่ายในการทำนา
- รายรับรายจ่ายในครัวเรือน
- การคำนวณกำไรขาดทุน
- สูตรการทำอาหาร

10. ด้านภาษาและวรรณกรรม ได้แก่

- ด้านภาษา อาทิ ภาษาไทยน้อย ภาษาธรรมนิทานพื้นบ้าน เป็นต้น
- ด้านวรรณกรรม อาทิ ผญา สุภาษิตอีสาน เพลงกล่อมเด็ก หมอลำ โหราศาสตร์

วิชามูลกระงานสนธินาม พ่อสอนลูก เป็นต้น

11. ด้านดนตรีและนาฏศิลป์ ได้แก่

- ด้านดนตรี อาทิ กลองยาว แคน
- ด้านนาฏศิลป์ อาทิ หมอลำ หนังตะลุง สุทรขวัญ ดูไม้ไผ่มอ แต่งแก้เสียเคราะห์

12. ด้านศิลปะ ได้แก่

- การมัดหมี่
- การย้อมผ้าฝ้าย
- ศิลปกรรมในท้องถิ่น

13. ด้านกีฬาและนันทนาการ ได้แก่

- การละเล่นที่เป็นกีฬการแข่งขัน อาทิ การเล่นขาโกลก การเล่นเกม การเล่นเกมตา เป็นต้น
- การละเล่นเพื่อนันทนาการ อาทิ การเล่นว่าวธนู การเล่นเกมไฟ การเล่นเกมเป่าขลุ่ย การเล่นเกมกองฟาง การเล่นน้ำที่ฝายน้ำล้น การเล่นเกมป้อนลม เป็นต้น

14. ด้านการประกอบอาชีพในชุมชน ได้แก่

- อาชีพด้านการเกษตร ได้แก่ การทำนา
- อาชีพนอกภาคการเกษตร ได้แก่ การค้าขาย อาชีพบริการในชุมชน อาชีพรับราชการ อาชีพรับจ้างตัดอ้อย อาชีพรับจ้างทั่วไป เป็นต้น

15. ด้านศีลธรรม จริยธรรมของคนในชุมชน ได้แก่

- ด้านศีลธรรม อาทิ การไปจัดทำบุญตักบาตร การถือศีลทุกวันพระของแม่ออกจำศีลในช่วงเข้าพรรษา การรักษาศีล 5 พระธรรมหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุข ไม่เป็นคนปากบอน พุดจาพูดเย้ย ส่อเสียดนินทาว่าร้ายคนอื่น เป็นต้น
- ด้านจริยธรรม อาทิ การครองเรือนของสามี-ภรรยา การสอนลูกหลานในชุมชน การคบเพื่อน การพูดจา การวางตัวระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ การประพฤติปฏิบัติตนในสังคม ความกตัญญูต่อบิดา-มารดา ความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี ความประหยัดอดออม เป็นต้น

6.8 กิจกรรมการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

จากข้อมูลข้างต้น ทีมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการโดยร่วมกันคิดค้นรายละเอียดของแต่ละแนวทางออกมาเป็นกิจกรรมซึ่งมีทั้งหมด... กิจกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียนในการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างจิตสำนึกร่วมกันระหว่างชุมชนและโรงเรียนให้ตระหนักว่าครอบครัวชุมชนและโรงเรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการจะสร้างลูกหลานเยาวชนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าได้
- 2) เพื่อให้ทุกส่วนภาคในการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า
- 3) เพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างชุมชน ครู นักเรียน ในเรื่องต่อไปนี้
 - การพูดจากัน
 - การลด ละ เลิกอบายมุข
 - การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก
 - การวางแผนการใช้จ่ายในครัวเรือน
 - การรักษาความสะอาดในชุมชน
 - การออกกำลังกายในครอบครัว
 - การเอาใจใส่ดูแลลูกหลานของตน
 - การมีวิถีชีวิตที่พอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า จำนวน 116 คน
- 3) ชาวบ้านเตาป่า จำนวน 200 คน

กิจกรรม / การดำเนินงาน

- 1) ประชุมวางแผนของทีมวิจัย
- 2) จัดเวทีชุมชนเสนอผลการวิจัย
- 3) ร่วมกันสร้างทางเลือก
- 4) สร้างข้อตกลงร่วมกัน
- 5) ปฏิบัติ

6) ตรวจสอบ

ตัวชี้วัด

- 1) ชุมชนและโรงเรียนมีจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีตำบล
- 2) ชุมชนและโรงเรียนได้ข้อตกลงร่วมกันในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมปรับพฤติกรรมของคนในชุมชน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างทางเลือกร่วมกันของคนในชุมชนในการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน
- 2) เพื่อร่วมกันดูแลลูกหลานของคนในชุมชน
- 3) เพื่อร่วมกันสร้างทางเลือกให้ครอบครัวมีเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของสมาชิกในชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า จำนวน 116 คน
- 3) ชาวบ้านเตาป่า จำนวน 200 คน

กระบวนการ / วิธีการ

- 1) การประชุมวางแผนของทีมวิจัย
- 2) จัดเวทีชุมชนเพื่อสร้างทางเลือกและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3) สร้างข้อตกลงร่วมกัน
- 4) ปฏิบัติ
- 5) ตรวจสอบ

ตัวชี้วัด

- 1) คนในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน
- 2) คนในชุมชนมีการดูแลบุตรหลานของตนเอาใจใส่ใกล้ชิดขึ้น
- 3) คนในชุมชนมีทัศนคติที่ดีต่อกันมีความสามัคคีกันดีและร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง
- 4) คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่พอเพียงขึ้น

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการโรงเรียนและพฤติกรรมการทำงาน ของครูโดยชุมชนมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน และพฤติกรรมการทำงานของครู โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- 2) เพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นระบบ
- 3) เพื่อให้ครูมีจิตสำนึกต่อหน้าที่ของตนเอง
- 4) เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) บุคลากร จำนวน 7 คน
- 2) ชาวบ้านเตาป่า จำนวน 200 คน
- 3) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า จำนวน 400 คน

กิจกรรม / การดำเนินงาน

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) ใช้เวทีชุมชนกำหนดความคาดหวังของชุมชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู สร้างข้อตกลงร่วมกัน
- 3) โรงเรียน / ครู ปรับเปลี่ยนการบริหารงานและพฤติกรรมการทำงานโดยการให้การประชุมเป็นเครื่องมือ
- 4) ชุมชนร่วมกันประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครู โดยใช้เวทีชุมชนและชุมชนมีตัวแทนมาเยี่ยมโรงเรียนมีการนิเทศโดยใช้ชุมชน

ตัวชี้วัด

- 1) โรงเรียนมีการปรับรูปแบบการบริหารจัดการภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ
- 2) ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานให้ดีขึ้น
- 3) ชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการโรงเรียนเต็มรูปแบบ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้องค์ความรู้ในท้องถิ่นและ การมีส่วนร่วมของชุมชน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ที่มีในท้องถิ่น

- 2) เพื่อนำองค์ความรู้ท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหลักสูตร โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- 3) เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรักถิ่นฐานบ้านเกิดและความภาคภูมิใจในตนเอง
- 4) เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและรู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง
- 5) เพื่อให้นักเรียนมีความรักใคร่สามัคคีต่อกันและดำรงชีวิตร่วมกันในชุมชน โดยให้เกิดดีซึ่งกันและกันในฐานะเครือญาติเพื่อนฝูง พี่น้อง
- 6) เพื่อให้นักเรียนได้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีเก่ากับใหม่และสร้างทางเลือกให้กับตนเองได้

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า จำนวน 116 คน
- 3) ภูมิปัญญาชาวบ้าน จำนวน 26 คน
- 4) กลุ่มอาชีพในชุมชน จำนวน 6 กลุ่ม
- 5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน
- 6) เจ้าของกิจการร้านค้าในชุมชน จำนวน 4 ร้าน
- 7) ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน 10 คน
- 8) ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน
- 9) กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หัวหน้าคุ้ม เป็นต้น

กิจกรรม / การดำเนินงาน

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) ศึกษาองค์ความรู้ในท้องถิ่นโดยชุมชนมีส่วนร่วม
- 3) นำองค์ความรู้ท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหลักสูตรโดยชุมชนมีส่วนร่วม
- 4) จัดทำแผนการสอน
- 5) ทดลองจัดการเรียนการสอน
- 6) ประเมินผลและปรับปรุง

ตัวชี้วัด

- 1) ได้องค์ความรู้ที่มีในท้องถิ่น
- 2) องค์ความรู้ท้องถิ่นได้รับการถ่ายทอดสู่นักเรียนโดยชุมชนมีส่วนร่วม
- 3) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมกลุ่มสนใจโดยชุมชนมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อจัดกลุ่มสนใจให้แก่เด็กนักเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
- 2) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างชุมชนและโรงเรียนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่นแก่เยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) ภูมิปัญญาชาวบ้าน จำนวน 26 คน
- 3) กลุ่มอาชีพในชุมชน จำนวน 6 กลุ่ม
- 4) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า จำนวน 116 คน

กิจกรรม / กระบวนการ

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) ประชุมร่วมกันระหว่างทีมวิจัย ภูมิปัญญาชาวบ้าน กลุ่มอาชีพในชุมชน นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า เพื่อหาแนวทางร่วมกัน
- 3) จัดกิจกรรมกลุ่มสนใจ
- 4) นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ
- 5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

- 1) นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
- 2) ชุมชนและโรงเรียน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันถ่ายทอดองค์ความรู้ท้องถิ่นแก่เยาวชน

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมฝึกอาชีพ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฝึกอาชีพได้แก่ การทอผ้าฝ้าย การทอเสื่อกก การสานแหและสวิง ผลิตภัณฑ์จากรากไม้ การปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ให้กับนักเรียนระหว่างเรียน
- 2) เพื่อฝึกความรับผิดชอบให้กับนักเรียน
- 3) เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียนเป็นการแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน

2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

3) วิทยากรในชุมชน จำนวน 8 คน

กิจกรรมกระบวนการ

1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน

2) ประชุมร่วมกันระหว่างทีมวิจัย ภูมิปัญญาชาวบ้าน กลุ่มอาชีพในชุมชน นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า เพื่อหาแนวทางร่วมกัน

3) จัดกิจกรรมฝึกอาชีพ

4) นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

1) นักเรียนได้รับการฝึกอาชีพระหว่างเรียน

2) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

3) นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนสามารถแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

3) โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมฟื้นฟูศิลปปะท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1) เพื่อฟื้นฟูศิลปปะท้องถิ่น ได้แก่หมอลำพื้นบ้าน กลองยาว หนังตะลุง มวยไทย

2) เพื่อถ่ายทอดศิลปปะท้องถิ่นสู่เยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย

1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน

2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 6

3) วิทยากรในชุมชน จำนวน 12 คน

กิจกรรมกระบวนการ

1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน

2) ประชุมร่วมกันระหว่างทีมวิจัย ภูมิปัญญาชาวบ้าน นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

3) จัดกิจกรรมฟื้นฟูศิลปปะท้องถิ่น

4) นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

- 1) ศิลปะท้องถิ่นได้แก่มรดกผ้าพื้นบ้าน กลองยาว หนังตะลุง มวยไทย ได้รับการฟื้นฟูรักษา
- 2) เยาวชนได้รับถ่ายทอดศิลปะท้องถิ่นจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมเข้าวัดถือศีลวันพระ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมถือศีลทุกวันพระในช่วงเข้าพรรษาของชุมชน
- 2) เพื่อขัดเกลาจิตใจของเยาวชนให้เป็นคนดีศรีตำบล

กลุ่มเป้าหมาย

- 3) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 4) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาบาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6
- 5) อุบาสกอุบาสิกาในชุมชน จำนวน 20 คน
- 6) เจ้าอาวาสวัดสระธาตุนบ้านเตาบ่า
- 7) ผู้นำชุมชน

กิจกรรมกระบวนการ

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) ประชุมร่วมกันระหว่างทีมวิจัย ภูมิปัญญาชาวบ้าน อุบาสกอุบาสิกาในชุมชน เจ้าอาวาสวัดสระธาตุ ผู้นำชุมชน นักเรียน เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการทำกิจกรรม
- 3) จัดกิจกรรมเข้าวัดถือศีลวันพระ
- 4) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

- 1) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมถือศีลทุกวันพระในช่วงเข้าพรรษาของชุมชน
- 2) นักเรียนได้รับการขัดเกลาจิตใจให้เป็นคนดีศรีตำบล

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมการลด ละ เลิก อบายมุขในชุมชน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อลด ละ เลิก อบายมุขในชุมชน
- 2) เพื่อให้สมาชิกในชุมชนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่าจำนวน 116 คน
- 3) เจ้าอาวาสวัดสระธาตุนบ้านเตาป่า
- 4) ผู้นำชุมชน
- 5) หัวหน้าคุ้ม จำนวน 9 คน
- 6) ทีมรักษาความสงบในหมู่บ้าน

กิจกรรมกระบวนการ

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) จัดเวทีชุมชนระหว่างทีมวิจัย ผู้นำชุมชน นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า เพื่อหา แนวทาง ร่วมกันในการลดละเลิกอบายมุขร่วมกันในชุมชน
- 3) จัดกิจกรรมลด ละ เลิก อบายมุขในชุมชน
- 4) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

- 1) อบายมุขต่าง ๆ ในชุมชน ลดลงประเมินผลเป็นที่พอใจ
- 2) สมาชิกในชุมชนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน

กิจกรรมที่ 10 กิจกรรมการฟื้นฟูการหาอยู่หากินในธรรมชาติ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูการหาอยู่หากินในธรรมชาติ
- 2) เพื่อให้สมาชิกในชุมชนถ่ายทอดการหาอยู่หากินในธรรมชาติเยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ทีมวิจัย จำนวน 13 คน
- 2) นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่าจำนวน 116 คน
- 3) ผู้นำชุมชน
- 4) หัวหน้าคุ้ม จำนวน 9 คน

กิจกรรมกระบวนการ

- 1) ทีมวิจัยประชุมวางแผน
- 2) จัดเวทีชุมชนระหว่างทีมวิจัย ผู้นำชุมชน นักเรียนโรงเรียนบ้านเตาป่า เพื่อหา แนวทาง ร่วมกันในการฟื้นฟูการหาอยู่หากินในธรรมชาติร่วมกันในชุมชน

- 3) จัดกิจกรรมฟื้นฟูการหาอยู่หากินในธรรมชาติในชุมชน
- 4) นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 5) วัดประเมินผล ปรับปรุง เสนอแนะ

ตัวชี้วัด

- 1) การหาอยู่หากินในธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูจากสมาชิกในชุมชน
- 2) สมาชิกในชุมชนได้รับการถ่ายทอดการหาอยู่หากินในธรรมชาติ

บทที่ 7

ผลกระทบที่เกิดจากการทำงานวิจัยรูปแบบการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

จากการวิเคราะห์ของทีมวิจัยพบว่างานวิจัยรูปแบบการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่ามีผลกระทบต่อภาพรวมของชุมชนทำให้เป็นกระจกสะท้อนภาพของชุมชนและโรงเรียนได้อย่างชัดเจนเราได้รับบทเรียนที่หลากหลาย ไปดังนี้

7.1 บทเรียนที่เกิดจากการทำงานวิจัย

7.1.1 ระยะที่ 1 ช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2547

1. เกิดปัญหาความไม่เข้าใจเนื้อหาสาระละเอียดของการทำงานวิจัย ซึ่งเริ่มแรกนั้นงานวิจัยเกิดจากความกระตือรือร้นของผู้บริหารโรงเรียน คือ นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาไพฑูริ ที่เห็นตัวอย่างการทำงานวิจัยจากกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโนนสูงคอนหลี่ และได้เสนอการทำงานวิจัยสู่สำนักงานสนับสนุนกองทุนวิจัยได้พิจารณาและได้รับอนุมัติทุนมา ให้ทำงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเตาป่า ตำบลนาหินวฒ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ระยะที่ 1 การทำงานในระยะแรกที่ทีมงานวิจัยมีจำนวน 13 คน มีความกระตือรือร้นมาก แต่การทำงาน ทีมวิจัยยังไม่เข้าใจว่า การทำงานวิจัยคืออะไร ยังมองไม่เห็นภาพรวมของการทำงาน เพียงแต่คาดเดาว่างานวิจัยน่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่เมื่อลงสู่การปฏิบัติก็ไม่เป็นดังที่คาดหวัง การทำงานไม่มีกรอบที่แน่นอน มีเพียงกรอบกว้างๆ ผลการดำเนินงานกิจกรรมหลังจบช่วงระยะที่ 1 นั้น ทีมวิจัยขาดข้อมูลกิจกรรม และการวิเคราะห์การสร้างแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

2. การโยกย้ายบุคลากรของโรงเรียนส่งผลกระทบต่อทีมวิจัย เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้เขียนคำร้องขอย้าย และได้รับคำสั่งให้ย้ายไป ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน บ้านคง ต.ปะหลาดน อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม และทีมวิจัย คือ นางสาวสุพัตรา ลาวัลย์ ได้ยื่นคำร้องขอย้าย และได้รับคำสั่งให้ย้ายไปดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ที่ โรงเรียนบ้านโคกใหญ่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ส่งผลให้การดำเนินงานของทีมวิจัยหยุดชะงักลง เมื่อการทำงานเริ่มเกิดปัญหาการประสานงานเป็นไปยากลำบาก เพราะต่างก็มีภารกิจมาก และทีมวิจัยยังด้อยในเรื่องการจัดบันทึกข้อมูล อีกทั้งไม่รู้จักรวบรวมข้อมูลมาเขียน การทำงานวิจัยจึงล่าช้ามาเรื่อยๆ ทีมวิจัยพยายามดำเนินงานให้สำเร็จและจัดกิจกรรมเสริมในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการโดยการนำของ นางประยูร บุญยัสสะ และดำเนินงานสานต่อจาก นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาไพฑูริ ซึ่งมีภารกิจในหน้าที่การรายงานมากทีมวิจัยจึงมีมติให้เปลี่ยนหัวหน้าทีมวิจัยเป็น นางประยูร บุญยัสสะ ซึ่งได้ปฏิบัติงานในพื้นที่ตลอดมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการจัดการศึกษาโดยตรงเพราะเป็นคนในชุมชนและมีบุตรเรียนในโรงเรียนแห่งนี้จึงรู้ข้อมูลต่างๆและประสานความร่วมมือกับชุมชนได้เป็นอย่างดีในระยะที่ทีมวิจัยแตก

กระแสน้ำกระเซ็นหัวน้ำที่มิจัยย้ายออกจากพื้นที่ ทีมวิจัยที่เป็นชาวบ้านเริ่มถอดใจ หัวน้ำที่มิจัยใหม่สามารถทำหน้าที่ประสานงานให้ทีมที่เป็นสมาชิกชุมชน ได้เห็นความสำคัญของงานวิจัยเพราะเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติการและเห็นความสำคัญของการศึกษาบุตรหลานของตนและตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษากันอย่างมากทีมวิจัยในชุมชนอยากเห็นการทำงานวิจัย

7.1.2 ระยะที่ 2

1. การเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติการ และการเก็บประสบการณ์ การเรียนรู้จากการจัดการปัญหาสืบเนื่องจากระยะที่ 1 ซึ่งระยะที่ 2 นี้ทีมวิจัยได้เน้นการลงปฏิบัติการและพยายามร่วมกันผลักดันให้มีการทำงานในระยะต่อไป ความล่าช้าที่เกิดขึ้นจากระยะที่ 1 เกิดจากการไม่รู้ทิศทางเหมือนคนเดินในที่มืด ครั้งแรกจะมองไม่เห็นอะไรแต่เมื่อสายตาสัมผัสกับความมืดก็จะมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจน ซึ่งสิ่งที่ได้รับการดำเนินงานในระยะที่ 1 นั้น ทีมวิจัยได้เรียนรู้ทักษะการคิด การเขียน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ซึ่งทีมวิจัยไม่เคยเรียนรู้จากที่ไหนมาก่อน แต่ก็สามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สิ่งที่เกิดขึ้น คือ ปัญหาที่ได้จากความยากลำบากในการที่จะเรียนรู้ ทีมวิจัยได้เรียนรู้แบบนอกระบบอย่างแท้จริง ได้เรียนรู้พร้อมกับการปฏิบัติการ ซึ่งในชีวิตประจำวันเราจะกระทำการสิ่งต่างๆ ไปตามหน้าที่ไม่ได้คิดอะไรทำไปจนชินไม่รู้ว่าสิ่งที่ตนทำเกิดผลอะไรดีหรือไม่ดี ถูกหรือไม่ถูก แต่เมื่อทำงานวิจัยทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ดี

2. การวิจัยได้สร้างความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวให้กับทีม การทำงานร่วมกันของทีมวิจัยต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น มีมุมมองต่อทีมวิจัยที่เป็นชาวบ้าน ซึ่งมีการศึกษาน้อย จบแค่ ป.4 หรือบางคนอ่านและเขียนไม่ได้ แต่ก็มีข้อคิดดี ๆ ที่มาจากประสบการณ์ให้กับทีมงานวิจัยได้ การให้การยอมรับความเป็นปัจเจกชนเสมอกัน จากการทำงานร่วมกันทำให้มีจิตใจอ่อนโยนรู้จักให้เกียรติกันและกัน ทุกคนเสมอภาคกันในทีมวิจัยทำให้มองคนอื่นในมุมมองที่กว้างขึ้นก่อให้เกิดความเห็นใจซึ่งกันและกัน ชาวบ้านและทีมวิจัยเห็นความสำคัญของชุมชนบ้านเตาป่า ซึ่งมีสิ่งที่ดี คือ ความรักใคร่กันฉันท์ ญาติพี่น้องเอาใจใส่เอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน และเห็นความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองที่เข้ามามีบทบาท จากสื่อต่างๆ การหาแรงงานกันยังมีอยู่ในสังคมบ้านเตาป่า ชาวบ้านเตาป่าที่อพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นเริ่มเห็นความสำคัญของการปล่อยปละเลขต่อการดูแลบุตรหลานให้อยู่กับญาติบางคนบอกกับทีมวิจัยว่าจะขอไปทำงานตัดอ้อยเฉพาะปีนี้และหาเงินทำในท้องถิ่นตนและพยายามส่งลูกๆ ให้ได้เรียนต่อสูงๆ ลูกจะได้ไม่ลำบากเหมือนตนเอง

3. การประสาน และสร้างความเข้าใจเรื่องงานวิจัยแก่ผู้บริหารใหม่ทำให้งานวิจัยสามารถดำเนินการต่อไปได้ ในส่วนของทางโรงเรียนเมื่อผู้บริหารย้ายก็มีผู้บริหารคนใหม่มาแทน คือ นายประภาส ไชยหงษา ได้รับคำสั่งให้มาบรรจุในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนบ้านเตาป่าแทน นายวีระศักดิ์ ปัตตลาโพธิ์ ในระยะแรกผู้บริหารยังไม่มี ความเข้าใจต่องานวิจัยและเห็นว่าถ้าเด็กไม่ดีตรงไหนก็แก้ไขตรงนั้นไม่เห็นต้องทำงานวิจัย ทีมวิจัยได้ใช้ความพยายามในการทำ ความเข้าใจกับผู้บริหารคนใหม่ซึ่งจะต้องดำเนินงานในระยะ

ต่อไป ค่อยมาผู้บริหารคนใหม่ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์การบริหาร โรงเรียนได้ประสบปัญหาการบริหารงาน ทีมวิจัยจึงพยายามชี้แจงเรื่องงานวิจัย และ ขอให้ใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือในการบริหารโรงเรียนปัญหาที่พบ เช่น ปัญหาบุคลากรซึ่งมีความคิดและทัศนคติต่างกัน การไม่ทุ่มไม่อุทิศตนเพื่องาน ผู้บริหารจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยเต็มตัวและจะเป็นหัวหน้าทีมในระยะต่อไป มีการปรับทัศนคติที่ดีสร้างขวัญกำลังใจต่อบุคลากร ทำให้ทำงานมีความสุขขึ้น การให้ความสำคัญต่อบุคลากรทุกคนมีจิตวิทยาในการปกครองผู้ใหญ่อซึ่งใช้พระคุณมากกว่าพระเดชให้ทุกคนทำงานอย่างมีความสุขไม่ใช่สถานการณั่กดดันซึ่งแต่ก่อนการทำงานของบุคลากรจะไม่มีความสุขไม่ยอมมาโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานด้อยประสิทธิภาพเพราะคอยกังวลว่าผู้บริหารจะให้ความดีความชอบใคร จะเรียกไปตำหนิเรื่องอะไร ผู้บริหารที่คอยให้ลูกน้องเอาใจผู้ได้บังคับบัญชาก็ต้องคอยประจบเจ้านายส่งผลทำให้งานด้อยประสิทธิภาพ แต่ผู้บริหารที่มีเมตตา กรุณา นุจิ ตา และอุเบกขาต่อผู้ได้บังคับบัญชาจะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานมีความสุข ไม่อิจฉาริษยา กัน ทำให้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ลูกน้องก็ไม่อยากทำงานเอาหน้าทำงานด้วยจิตใจทุ่มเทเพื่อลูกศิษย์อย่างแท้จริง ไม่ต้องกังวลว่าจะถูกใจนายหรือเปล่า และผู้บริหารเริ่มมีบทบาทต่อการวางระบบการบริหารจัดการในโรงเรียนในปี การศึกษาหน้าจะเริ่มให้บุคลากรจัดทำแผนการสอนล่วงหน้า มีการทำวิจัยในชั้นเรียน และทำงานกันอย่างเป็นระบบขึ้น ซึ่งก็จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อไป

4. งานวิจัยได้พัฒนาทักษะ ประสบการณ์ของทีมวิจัย ในการผู้ร่วมวิจัย คือ นางประยูร บุญยัสสะ ซึ่งผู้เขียนและเรียบเรียงงานวิจัย ได้รับประสบการณ์มากมายจากการทำงานวิจัยนี้ ตอนแรกที่ผู้บริหารโรงเรียนชื่อ นายวีระศักดิ์ ปิตตลาโพธิ์ ได้นำงานวิจัยนี้มา ผู้เขียนไม่ค่อยสนใจและทำงานตามที่มอบหมายเท่านั้นต่อมามีการทำงานของทีมวิจัยจึงเดินทางมาถึงช่วงแพแดคผู้บริหารย้ายทีมวิจัยต่างถกปัญหากันว่าเราได้รับเงินอุดหนุนมาจาก สกว. เป็นทุกขลาภหรือเปล่าเพราะเมื่อได้มาแล้วก็ทำไม่ได้มีปัญหามากมาย แต่ข้าพเจ้ากลับมองว่าเป็นความโชคดีมากกว่าเพราะเราเป็นผู้ปฏิบัติการในพื้นที่ที่ไม่มีความสำคัญแม้มีปัญหาความต้องการอยากบอกให้คนรับรู้ก็คงไม่มีโอกาสแต่ที่นี่เป็นโอกาสที่จะสะท้อนจากจุดเล็ก ๆ สู่จุดใหญ่ได้ซึ่งเป็นปัญหาของการจัดการศึกษาของคนทั้งประเทศ เพื่อสร้างปัญญาให้ส่องสว่างในจิตใจคนเราจะปล่อยโอกาสนั้นได้อย่างไรข้าพเจ้าจึงพยายามลุกขึ้นสู้ เพื่อสะท้อนปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหามาจากจุดเล็ก ๆ ในระดับปฏิบัติการสู่จุดบัพพร่องของการจัดการศึกษาของชาติ นับว่า สกว. ให้โอกาสแก่ทีมวิจัยของเรามากในการเขียนผลงานวิจัย ซึ่งทีมได้เขียนผลงานด้วยความซื่อสัตย์ต่อผลงาน โดยใช้ข้อมูลที่มีจริงและมีมุมมองที่ปราศจากอคติและยอมรับในข้อบกพร่องขององค์กร

5. ผู้บริหารที่ดี มีส่วนผลักดันทีมวิจัยและส่งผลให้งานวิจัยสำเร็จผล โรงเรียนบ้านเตาปามีปัญหาในการบริหารจัดการและเด็กที่มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์จะโทษไปที่เด็กอย่างเดียวนไม่ได้เพราะเด็กเป็นเพียงภาพสะท้อนขององค์กรครอบครัวและสถาบันการศึกษามากกว่าและต้องยอมรับข้อบกพร่องขององค์กรที่จัดการศึกษาด้วยจิตใจที่ปราศจากอคติจึงจะนำไปสู่การแก้ปัญหามานagement การจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง จากนโยบายมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการที่มีผลต่อการลงโทษข้าราชการที่หย่อนประสิทธิภาพ

ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของข้าราชการมากเพราะรัฐมองเหรียญด้านเดียวเพราะทำให้ข้าราชการพยายามเอาตัวรอดจากการเป็นผู้ด้อยประสิทธิภาพและชิงกันเป็นที่ 1 ลืมความเป็นเพื่อนเป็นที่ เป็นน้องขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพราะทุกคนก็ไม่อยากเป็นที่สุดท้ายพยายามทำเอกสารไว้ตรวจกันจนไม่มีเวลาเอาใจใส่ต่อเด็ก ไม่มีเวลาพัฒนาเด็กเพราะครูต้องคิดถึงตนเองให้ตนเองเอาตัวรอดไปก่อนจึงจะคิดถึงลูกศิษย์ มาตรการดังกล่าวจึงไม่ได้ผลต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริงการให้ขวัญกำลังใจจึงเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีคุณธรรมโดยเฉพาะพรหมวิหาร 4 และปฏิบัติให้ได้ คือ เมตตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอยากให้เขาพ้นทุกข์ กรุณา อยากให้เขามีความสุข มุทิตา มีความปรารถนาและอุเบกขา จึงข้อนี้สำคัญมากที่ผู้บังคับบัญชาต้องวางเฉยไม่แสดงอารมณ์ออกมา เมื่อมีคนมาขู่ว่าร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา ควรวางเฉยและดักเตือนเขาด้วยจิตใจที่ปราศจากอคติ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีความสุขมีจิตใจที่จะทำงานทุ่มเทให้กับงานและมีความเมตตาต่อศิษย์สืบไปอีกซึ่งกระบวนการคัดเลือกผู้บริหารนอกจากเก่งวิชาการแล้วต้องมีจิตใจที่มีคุณธรรมด้วยซึ่งการสอบคัดเลือกผู้บริหารปัจจุบันจะทำเฉพาะด้านวิชาการ แต่ด้านคุณธรรมยังขาดมากๆ เพียงแต่ใครท่องจำคุณธรรมได้ก็สอบได้ ไม่มีการทดสอบสิ่งที่บ่งบอกถึงจิตใจที่ดีงามของผู้บริหารก่อนมาเป็นผู้บริหาร เราจึงมีผู้บริหารที่ขาดๆ เกินๆ มาเป็นผู้บริหาร การบริหารสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้อย่างไร บางคนก็มีความโลภในจิตใจ บางคนก็บ้าอำนาจ เอาความดีความชอบเป็นดาบให้คนให้โทษ ผู้บังคับบัญชานอกจากนี้การให้ความดีความชอบ ระบบปัจจุบันยังคงไม่มีความยุติธรรม เพราะเป็นระบบการให้เปอร์เซ็นต์ ขึ้นเงินเดือนให้ 6 เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนที่มีอยู่ในโรงเรียน เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนของบุคลากรแต่ละคนนำมาคิด 6 เปอร์เซ็นต์ แล้วแบ่งให้ตามระดับเงินเดือนโรงเรียนใดที่มีครูระดับ 7-8 หลายคนก็มีเงินเปอร์เซ็นต์มากทำให้จัดสรรให้ได้ความชอบหลายคนแต่โรงเรียนใดมีครู ที่เงินเดือนระดับ 3-4 -5 มากก็มีเงินเดือนน้อยเมื่อแบ่งให้ความชอบก็ได้น้อยถึงทำงานมากก็ไม่ได้พิจารณา โรงเรียนบ้านเดาป่ามีครูระดับ 3-5 มากการพิจารณาความชอบกว่าจะเวียนมาถึงก็ใช้เวลา 3-4 ปีจึงได้ครั้งหนึ่งแต่โรงเรียนที่มีครูระดับ 7 มากก็ได้ความชอบทุกปีซึ่งการทำงานอาจไม่แตกต่างกันแต่โอกาสไม่เท่ากัน

6. งานวิจัยได้รื้อฟื้นวิถีชีวิตดั้งเดิม และปลูกให้คนรักชุมชนของตนมากขึ้น จากการทำงานวิจัยครั้งนี้ ทีมวิจัยได้รับปัญญาเพิ่มมากขึ้นและสกว. นับเป็นรูปแบบการสร้างปัญญาแก่สังคมอีกรูปแบบหนึ่งน่าจะมีการสนับสนุนให้แพร่หลายออกไปให้โอกาสไปยังปราชญ์ในชุมชนได้เรียนรู้ได้จัดบันทึกภูมิปัญญาไว้ให้ลูกหลานสืบไปในวันข้างหน้าโดยใช้การขยายเครือข่ายและให้การสนับสนุนดูแลให้ปัญญาส่องสว่างในจิตใจคนในสังคมสืบไป ทีมวิจัยส่วนใหญ่เป็นคนที่เกิดมาจากครอบครัวชาวนาและนิยมชมชอบการสอนของพ่อซึ่งจะเล่านิทานพื้นบ้านให้ลูกฟังประจำตั้งแต่ข้าพเจ้าอายุได้ 6-7 ขวบ ซึ่งสมัยก่อน ไม่มีโทรทัศน์ ไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่มีละครทีวี แต่เป็นสิ่งที่บันเทิงที่ได้รับจากพ่อซึ่งจบการศึกษาแค่ ป.4 เขียนหนังสือถูกๆ ผิดๆ แต่สามารถเล่านิทานและสร้างจิตวิญญาณที่ดีให้กับลูกได้ทำให้ลูกได้ชื่นชมกับภาษาการใช้ภาษาของพ่อสร้างจินตนาการซึ่งการศึกษาปัจจุบันยังขาดมากในการสร้างจินตนาการ บทเรียนทุกอย่างสำเร็จรูปมาแล้ว ละครก็มีรูปภาพสำเร็จรูปแล้วไม่ต้องใช้จินตนาการอะไร อินเทอร์เน็ตก็สำเร็จรูปมาแล้ว ตรงนี้ทีมวิจัยอยากบอกว่า

จินตนาการเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้มากการศึกษาปัจจุบันควรส่งเสริมให้มีเพราะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ซึ่งเป็นนามธรรม ซึ่งมองไม่เห็นล้วนแต่ต้องใช้จินตนาการทั้งสิ้น เช่น การเรียนรู้เรื่องอะตอม เซลล์ โครโมโซม ไม่มีใครมองเห็นจะเรียนรู้ได้ ต้องใช้จินตนาการถ้าเด็กขาดจินตนาการก็จะเรียนรู้ไม่ได้นอกจากนี้การอ่านก็ต้องใช้จินตนาการและการเรียนรู้ผ่านจินตนาการจะให้ความรู้ที่ลึกซึ้งกว่าการเรียนรู้ที่สำเร็จรูปที่เห็นภาพแล้ว นอกจากนี้ภาษาสามารถสร้างจินตนาการที่ทำให้จิตใจอ่อนโยนได้ การอบรมสั่งสอนเด็กในปัจจุบันทำให้เด็กห่างไกลจากรากเหง้าวัฒนธรรมเดิมมาก ผู้คนส่วนมากในสังคมไม่ได้รับการซึมซับเอาคุณธรรมจริยธรรมจากศาสนาพุทธมากนัก การสอนศาสนาจึงเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่าย สิ่งดีที่งามหรือเมล็ดพืชพันธุ์ของพระศาสนา ไม่ได้งอกงามเท่าที่ควร ขาดการงูใจ ตรงข้ามกับชาวอิสลาม ซึ่งเด็กจะได้รับการปลูกฝังการเป็นมุสลิมตั้งแต่เด็ก เด็กทุกคนต้องเรียนพระคัมภีร์อัลกุรอาน ทุกวันและท่องให้ได้ ปฏิบัติศาสนากิจอย่างเคร่งครัด แต่พุทธศาสนิกชนไม่ค่อยได้รับการถ่ายทอดหลักธรรมของศาสนาเท่าที่ควร ถึงแม้ทีมวิจัยจะเป็นชาวพุทธ แต่ก็ยังห่างไกลจากหลักธรรมของพระศาสนาและมีความปรารถนาที่จะใกล้ชิดกับหลักธรรมของพระพุทธองค์ ให้มากกว่านี้และมีความเชื่อว่าหลักธรรมของพระองค์จะทำให้คนเป็นคนดีได้

7. งานวิจัยมีส่วนทำให้คนในชุมชน และบุคลากรในโรงเรียน สามารถวิเคราะห์สภาพทั่วไป และสถานการณ์ต่างๆในพื้นที่ ในโรงเรียน ตลอดจนสภาพครอบครัวของตนเองได้ ในส่วนของชุมชนจากการจัดกิจกรรมของทีมวิจัย โดยเฉพาะการจัดเวทีชุมชนชาวบ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมและได้แสดงมุมมองและแง่มุมที่หลากหลายทำให้สะท้อนภาพของชุมชนที่ชัดเจนขึ้นต่อสภาพปัญหาที่ตนเองประสบ คือ การอพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่นคือ ไปตัดอ้อยที่ จังหวัดสระบุรี ทำให้ต้องทอดทิ้งบุตรหลานของตนเองให้อยู่ที่บ้าน ไม่มีเวลาเอาใจใส่เท่าที่ควรทำให้เด็กเกิดปัญหา การเรียน การอยู่ร่วมกับญาติหรือคนอื่น ขาดความอบอุ่น และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ชุมชนได้เปลี่ยนทัศนคติต่อการที่让孩子เรียนให้จบภาคบังคับโดยไม่สนใจว่าเด็กจะได้เรียนอะไรขอให้จบแล้วไปทำงานรับหัวตันอ้อยหาเงินช่วยพ่อแม่ มาเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้น จากการจัดเวทีชุมชนแต่ก่อนชาวบ้านเดาว่าจะไม่นิยมส่งลูกเรียนต่อเมื่อมีการจัดเวทีชุมชนมีการแสดงความคิดเห็นว่าชาวบ้านเดาว่า ในปัจจุบันมีการใช้แค่แรงงานเป็นหลัก เมื่ออายุแก่เฒ่าแรงงานก็หมดไป อ่อนล้าลงทำงานหนักตลอดสาเหตุเพราะไม่มีความรู้ลูกก็ไม่ได้สนับสนุนให้ได้รับการศึกษาให้เด็กจบป. 6 ไปช่วยพ่อแม่ตัดอ้อยเด็กชายก็ไปรับหัวตันช่วยพ่อแม่ไม่มีความรู้ก็ทำงานหนักใช้แค่แรงงานชาวบ้านจึงได้ตระหนักความสำคัญดังกล่าวจึงส่งลูกเรียนต่อไประดับมัธยมมากขึ้นปีการศึกษา 2547 เด็กที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเตาป่า รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองให้เรียนต่อทุกคน

ผู้นำชุมชนเห็นปัญหาของชุมชนและร่วมกันคิดหาทางที่จะแก้ปัญหาของคนในชุมชน เช่น- การจัดสาธารณูปโภคมาสู่ชุมชน โดยรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลนาสีนวน องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ และมีความร่วมมือร่วมใจกันในการทำงานเพื่อชุมชนมากขึ้น

ทีมวิจัยเป็นทีมที่มีประกอบด้วย บุคลากรในโรงเรียนบ้านเตาป่า ผู้นำในชุมชน และชาวบ้าน จำนวน 13 คน ได้ร่วมกันจัดกระบวนการต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันได้กระบวนการศึกษาหาข้อมูล การรู้จักคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูลทำให้รู้จักกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือทำให้เป็น กระจุกสะท้อนภาพของตนเองชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะภาพของโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีปัญหา ระบบการบริหารจัดการภายในโรงเรียนและพฤติกรรมการทำงานของครูซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา นักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า รูปแบบการจัดการการเรียนรู้โดยใช้องค์ความรู้ทั้งท้องถิ่นและแห่งชาติมา จัดการเรียนรู้ให้ผสมผสานกัน ซึ่งหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงโดยนโยบายทำให้ครูเกิดความสับสนและปรับ รูปแบบการจัดประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญไม่ได้ ครูยังคงมี พฤติกรรมสอนหนังสือเหมือนเดิม บุคลากรน้อยทำให้ต้องทำงานล้นมือทั้งงานนโยบายและงานการเรียนการสอน ทำให้งานสอนจัดได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย

8. ผลที่เกิดกับทีมวิจัยที่เป็นคนในพื้นที่ ได้สร้างให้ทีมวิจัยเกิดสำนึกรักบ้านเกิด และร่วมหาทางออก การแก้ไขปัญหาที่มีในพื้นที่ โดยพื้นขนบธรรมเนียมดั้งเดิมของพื้นที่ นอกจากนี้ทีมงานวิจัยที่เป็นสมาชิก ชุมชนได้ศึกษาภาพชุมชนภาพเก่าและใหม่แต่ก่อนชุมชนเคยอยู่ร่วมกันแบบญาติพี่น้องรักใคร่กลมเกลียวกัน หาอยู่หากินในธรรมชาติหนองสิม หนองกำกั หนองสาวเอมทุ่งตาขามมาชอนกึ่ง ลงช่วงกิน ก้อยกึ่งกับส้มตำ ล้อมวงกันกินกันหลาย ๆ คนของกินในธรรมชาติไม่อดไม่ยาก ไม่ต้องดิ้นรนไปทำงานต่างถิ่นอยู่กันได้ อย่างมีความสุขเป็นภาพของความสุขของอดีต แต่ปัจจุบันต่างคนต่างหาเงินหาทอง ที่หามาได้ก็ไม่เหลือเอา ไปซื้ออยู่ซื้อกินหมดหามาได้มากเท่าไรก็ได้เก็บได้ออมดิ้นรนทอดทิ้งบุตรหลานของตนไปทำงานต่างถิ่น เด็กบางคนคลอดแล้ว แม่มีเวลาเลี้ยงลูกสามเดือน ก็ไปทำงานกรุงเทพทิ้งให้ปู่ ย่า ตา ยายดูแลหลาน เด็กก็ ขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ลูกไม่ผูกพันกับพ่อแม่และพ่อแม่ก็เลี้ยงลูกโดยใช้เงินเป็นตัวแทนของ ความรัก จึงร่วมกันคิดว่าทำอย่างไรจะทำให้ท้องถิ่นของเราพอเพียงอยู่ได้โดยไม่ต้องดิ้นรนมากนัก มีเวลา พักผ่อน ไม่ทำงานหนักเกินไปเหมือนปัจจุบัน จะรู้พื้นสิ่งดี ๆ ในอดีตมาใช้ใหม่และ ได้รู้เท่าทันความ เปลี่ยนแปลงของสังคม สังคมเมืองต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกัน เราจะรักษาสังคมบ้านเตาป่าที่รักใคร่กลมเกลียว กันเป็นพี่น้องช่วยเหลือเห็นอกเห็นใจกันไว้ได้อย่างไร จากการบีบรัดของภาวะที่เปลี่ยนไปของวิฤตปัจจุบัน

7.2 ข้อเสนอแนะจากภาคปฏิบัติการฐานนโยบายรัฐบาล

จากการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่าทำให้ทราบ ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดี เพื่อแก้ไขปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากหลายฝ่ายและหลายหน่วยงานรัฐบาลต้องมีส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง ประชาชนในชุมชน ครู นักเรียน ต้องแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะกล่าวถึงแต่ละ ฝ่ายดังนี้

7.2.1 รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ สามารถให้การสนับสนุนแก่ชุมชนและโรงเรียนได้เพื่อเป็นกำลังขับเคลื่อนให้ปัญหาได้รับการแก้ไขทั้งระบบ ได้ดังนี้

1. การช่วยเหลือสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน มีดังนี้

1.1 การกระจายความเจริญด้านสาธารณูปโภคมายังชุมชนอย่างทั่วถึง พัฒนาด้านการคมนาคม ระบบประปาการสาธารณสุข โดยเฉพาะด้านการคมนาคม ถนนติดต่อภายนอกเป็นหลุมเป็นบ่อ การคมนาคมมีความยากลำบาก การขยายไฟฟ้าแรงต่ำสู่ไร่นาของประชาชน การพัฒนาการชลประทาน เป็นต้น

1.2 การสร้างอาชีพในชุมชนจากการศึกษาวิจัย พบว่า ชุมชนบ้านเตาป่ามีศักยภาพในการผลิตมาก เช่น การทอผ้า การปลูกแตงกวา การเลี้ยงหมู การทำเครื่องจักรสานการเย็บผ้า การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้ การเจียรนัยพลอย การสานสวิงแห ทำขนมไทย นวดแผนไทยแต่ปัญหาที่พบ คือ ขาดตลาดรองรับขายได้ราคาต่ำ ไม่มีลูกค้า ผลิตแล้วผลิตภัณฑ์มีคุณภาพไม่ดีขาดการสนับสนุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญมาดูแลทำให้ประชาชนไม่สนใจการสร้างอาชีพในชุมชน การไปทำงานรับจ้างต่างถิ่นหารายได้ให้กับครอบครัวมากกว่าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรจัดหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์หรือให้ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนให้ยอดเยี่ยม เป็นที่ต้องการของตลาด และหน่วยงานของรัฐต้องทราบว่าชุมชนมีศักยภาพอะไรอยู่บ้าง แล้วพัฒนาศักยภาพนั้น ไม่ใช่เกิดจากความคิดนโยบายแล้วมาสั่งให้ประชาชนทำตาม

1.3 รัฐบาลควรให้การสนับสนุนการศึกษานอกระบบ ให้ทำงานลงลึกถึงระดับชุมชน เพื่อพัฒนาระดับการศึกษาของสมาชิกในชุมชนให้สูงขึ้น เช่น อาจมีวิทยากรทางด้านการเกษตรเข้ามาเยี่ยมพื้นที่ การทำการเกษตรของประชาชนและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรสม่ำเสมอ มีห้องสมุดประจำหมู่บ้านที่ทำให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ได้ตลอดมา

1.4 ควรมีนโยบายให้ประชาชนประหยัดและอดออมเพื่อให้เกิดผลดีต่อชีวิตของประชาชนเอง ไม่ควรสนับสนุนให้ประชาชนเป็นนักบริโภคไม่รู้จักการผลิต เช่น คำขวัญจากสื่อโทรทัศน์ว่า “ประหยัดเกินไป ไม่ใช่วิธีช่วยชาติ” ปัจจุบันรัฐจะโหมกระหน่ำให้ประชาชนเป็นนักบริโภคเพราะเชื่อในทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ต้องการเพิ่มอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้สูง ๆ มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูง ๆ ทำให้ประชาชนต้องกู้หนี้ยืมสิน หนี้สินส่วนใหญ่ของภาคประชาชนจะกู้มาเพื่อการบริโภคข้าราชการครูกู้เงินมาเพื่อซื้อรถรุ่นใหม่ สร้างบ้านหลังใหญ่ ๆ อดทนกัน ก็เป็นการกู้มาเพื่อการบริโภคเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การส่งเสริมให้ประชาชนเป็นนักบริโภคจึงไม่เป็นการแก้ปัญหาที่ถูกทาง ควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักประมาณในการใช้ชีวิตที่พอเพียงและเป็นสุขทางใจด้วยจะดีกว่า

1.5 การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ควรศึกษาพื้นฐานของชุมชนก่อนสร้างจิตสำนึกและให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

1.6 ประชาชนควรมีสติเลือกในการให้บริการของรัฐ เช่น การรักษาพยาบาลเมื่อมีโครงการสามสิบบาทรักษาทุกโรค ประชาชนในหมู่บ้านเตาป่าไม่สามารถไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลอำเภอบุพผรัตน์ได้ ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 8 กิโลเมตร เพราะอยู่นอกเขตบริการ จะเก็บค่ารักษาพยาบาลแพง

มาก ประชาชนเจ็บป่วยต้องเหมารถราคาแพงไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลพัจฌณภูมิพิสัย ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านถึง 23 กิโลเมตร ก่อนที่นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรคจะเข้ามามีบทบาท ประชาชนในหมู่บ้านเดาว่าจะไปใช้บริการที่โรงพยาบาลปทุมรัตน์มาก เด็กที่คลอดก่อนปี 2544 ส่วนใหญ่จะคลอดที่นั่น ประชาชนไม่มีสิทธิ์เลือก

1.7 การจ้คนักวิชาการเพื่อพัฒนาอาชีพการทำนาของประชาชน ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชน ซึ่งมีปัญหามาก คือ ค่าแรงงานสูง ค่าใช้จ่ายสูง ผลผลิตต่ำ และราคาตกต่ำ ทำให้ประชาชนประสบกับปัญหาขาดทุน ซึ่งตัวประชาชนเองอาจไม่รู้ตัวว่าตัวเองทำนาขาดทุนเพราะไม่เคยเขียนรายรับรายจ่าย รู้เพียงว่าปีนี้ได้เข้าแค่นี้ จะแบ่งกิน แบ่งขายไม่พอกับค่าใช้จ่าย ก็อพยพไปทำงานรับจ้างต่างถิ่นมาประทังชีวิต ควรทำให้การทำนาลดค่าจ้างแรงงานลดค่าปุ๋ย เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นจากไร่ละ 35 ถึง ให้เป็นไร่ละ 100 ถึง ประกันราคาข้าวให้สูงแล้วประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศก็เป็นชาวนา ถ้าชาวนามีฐานะดี มีเงิน มีอำนาจจับจ่ายใช้สอยมาก ถ้าปีไหนแห้งแล้ง ผลผลิตข้าวไม่ได้ผลชาวนาไม่มีเงิน การค้าขายก็ซบเซา ชาวตลาดที่ทำการค้าขายก็ซบเซาไปด้วย เนื่องจาก ภาคชาวนาไม่มีกำลังซื้อ การแก้ไขปัญหาระบบการผลิตของชาวนาจะเป็นกำลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ยั่งยืนที่รัฐควรจะส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

2. การช่วยเหลือและสนับสนุนในส่วนของการจัดการศึกษา มีดังนี้

2.1 รัฐบาลควรให้การสนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็กในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เช่น ควรให้การสนับสนุนในส่วนของการอาคารสถานที่ไม่ใช่โรงเรียนขนาดเล็กมีนโยบายยุบรวมกับโรงเรียนขนาดใหญ่ให้เด็กต้องเดินทางไกลไปเรียนที่อื่น แต่โรงเรียนเป็นสถาบันที่อยู่คู่กับชุมชน ชาวชนได้ใช้ประโยชน์รุ่นแล้วรุ่นเล่า จึงเกิดประโยชน์แก่ชุมชนมาก ชาวบ้านเดาว่าไม่ต้องการให้มีการยุบรวมโรงเรียนและแนวโน้มประชากรนักเรียนก็เพิ่มขึ้นทุกปี ควรได้รับการสนับสนุนอาคารสถานที่จากรัฐบาลให้เพียงพอจากปัญหาดังกล่าวประชาชนพยายามหาเงินบริจาคมาช่วยเหลือแต่ก็ไม่ได้เต็มที่เพราะตัวประชาชนก็มีปัญหาเรื่องปากท้องต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว

2.2 รัฐควรทบทวนนโยบายการจัดการศึกษาว่าการศึกษาในปัจจุบันประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะจากการที่รัฐพยายามส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษาสูง ๆ จัดเงินกองทุนกู้ยืมให้แก่เยาวชนได้ยืมเรียนขยายการศึกษาภาคบังคับไปจนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลจากนโยบายประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้น มีถึงระดับปริญญา แต่ประชาชนที่มีการศึกษาถึงระดับปริญญากลับตกงาน ดัชนีชี้วัดก็คือ เมื่อมีการสมัครงานมากเป็นหมื่นเป็นแสนคนที่สอบได้มีส่วนน้อยที่ตกงานเป็นส่วนใหญ่ ระบบการศึกษาในปัจจุบันได้สร้างให้คนมีปัญหาอย่างแท้จริงได้หรือไม่ บัณฑิตเหล่านั้นจึงมีคุณสมบัติไม่เหมาะกับงาน ไม่มีปัญหาที่จะสร้างงานขึ้นมาเอง สร้างรายได้ให้กับตนเองได้ นักศึกษาบางคนยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษามาศึกษาต่อจนจบการศึกษา แต่จบมาไม่มีงานทำหรือบางคนเรียนไม่จบเป็นหนี้ 200,000-300,000 บาท รายได้ไม่มีหนี้ก็ไม่จะมีจะใช้ นับว่าเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ การศึกษาได้สร้างปัญหาให้แก่ประชากรของประเทศจริงหรือไม่

2.3 การสร้างห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดเป็นหัวใจของการศึกษาในยุคปัจจุบันรัฐควรให้การสนับสนุนห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์มาทำหน้าที่โดยเฉพาะ ปัจจุบันห้องสมุดในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นเพียงมุมห้องขาดบรรณารักษ์ โดยครูต้องทำหน้าที่ครอบจักรวาลทั้งบรรณารักษ์ ครูธุรการ การเงิน พัสดุ ทำหน้าที่นักการภารโรง ทำงานเอกสาร ทำงานนโยบายสารพัด

2.4 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้จำอย่างประหยัดและการใช้เครดิตกู้ยืมเงินได้ง่ายโดยสนับสนุนให้ครูซื้อรถ ซื้อบ้าน ซึ่งครูส่วนใหญ่มีหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ควรให้ครูกู้ยืมตามความจำเป็นส่วนใหญ่ถ้าเพื่อซื้อรถซื้อบ้านจะได้รับการสนับสนุนดีมากจากธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์

2.5 การจัดสรรบุคลากรไม่ควรคำนึงถึงอัตราส่วนครุต่อนักเรียน ควรคำนึงถึงความจำเป็นที่สถานศึกษาต้องมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญครบทุกสาขาจึงจะจัดการศึกษาได้ครอบคลุม เช่น ครูโรงเรียนบ้านเตาปามีจำนวน 6 คน มีนักเรียน 116 คน คิดอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 19.11 คน บุคลากรจบการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย 1 คน วิทยาศาสตร์ 1 คน สุขศึกษา 1 คน ประถมศึกษา 1 คน บริหารการศึกษา 1 คน ขาดแคลนบุคลากรในสาขาศิลปะ นาฏศิลป์ การงานอาชีพ คอมพิวเตอร์ พลศึกษาต่างประเทศ มีผลทำให้จัดการศึกษาได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงน่าจะมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญพิเศษมาช่วยเหลือในการจัดการศึกษา

2.6 การพัฒนาบุคลากร รัฐควรสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาดตนเอง เช่น สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับสูง โดยไม่ขึ้นเงินตามปกติ ให้ค่าตอบแทนที่สูงขึ้น จัดการอบรมโดยเน้นโปรแกรมการอบรมให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาอบรมเพื่อให้เกิดปัญหาอย่างแท้จริงกับบุคลากร ไม่ใช่อบรมแล้วบุคลากรไม่สนใจ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตนเอง จัดการอบรมเพื่อใช้งบประมาณของรัฐให้หมดไปเท่านั้น

2.7 หลักสูตรควรมีการพัฒนาโดยนักวิชาการศึกษามีส่วนร่วมในการคิดและช่วยเหลือครูหลักสูตร พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรที่ให้ครูกิจตนเอง สร้างเนื้อหาเอง ซึ่งควรพัฒนาศักยภาพความสามารถของครูให้สูงขึ้น การจัดการเรียนการสอนของครูควรเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก นักวิชาการศึกษามีส่วนช่วยในการลำดับเนื้อหาความยากง่าย จากรูปธรรมเป็นนามธรรม การ สังเคราะห์ การวิเคราะห์ครูจะได้นำความรู้ไปสู่การจัดการเรียนรู้ได้

2.8 รัฐควรจัดการศึกษาให้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลควรจัดตามความถนัดของนักเรียนเป็นปัจจุบัน นโยบายแข่งขันความเป็นเลิศต่าง ๆ ที่หน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดขึ้น ครูจะเน้นการแข่งขันของนักเรียนที่เก่งเพื่อให้ได้ชัยชนะ ได้รับเกียรติบัตรเพื่อประกอบผลงานในการกำหนดตำแหน่งที่สูงขึ้น เช่น ตำแหน่งอาจารย์ 2 อาจารย์ 3 ทำให้ครูละเลยเด็ก ซึ่งเป็นนักเรียนส่วนใหญ่ การทำผลงานในการกำหนดตำแหน่งควรเน้นงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นจะเป็นงานที่มีประโยชน์มากกว่า

7.2.2. ชุมชนต้องมีส่วนในการช่วยเหลือตนเอง

ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยยึดสัจพจน์ที่ว่า คนเป็นที่พึ่งแห่งตนนั้นแหละดี รัฐเป็นเพียงกลไกในการขับเคลื่อน แต่ประชาชนในชุมชนก็เป็นหัวใจหลักในการพัฒนาตนเอง ประชาชนต้องช่วยเหลือตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประกอบอาชีพเลี้ยงปากเลี้ยงท้องของตน ต้องพยายามพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น เช่น การทำนาก็ต้องแก้ปัญหาในส่วนที่ตนเองจะแก้ไขได้ มีความขยันหมั่นเพียร ค่อยสู้กับปัญหาไม่ทอดอypพยายามสร้างอาชีพเสริมในชุมชนทดแทนการไปรับจ้างต่างถิ่น
2. กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดการศึกษา ความรู้บางอย่างเราอาจเรียนรู้ได้พร้อมเด็ก การทดลองการลองถูกลองผิดก็เป็นการเรียนรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้ดีขึ้น และพยายามมองหาช่องทางการตลาด
3. สมาชิกในชุมชนควรมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง สร้างห้องสมุดชุมชน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเอง รู้ทันโลกทันเหตุการณ์ การเข้าร่วมเวทีชุมชน
4. ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยของเยาวชนในชุมชนเป็นการลดละเลิกอบายมุข การเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เยาวชน
5. ชุมชนควรเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการตรวจสอบกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาขององค์กรโรงเรียน

7.2.3. โรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ผลผลิตขององค์กรคือ คุณภาพนักเรียน มีชิ้นงานสนองนโยบายเป็นหลัก ควรมีเวลาดูแลโรงเรียนอย่างเต็มที่ ผลงานที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นงานหลักของผู้บริหาร การดูแลผู้ได้บังคับบัญชาควรใช้หลักกัลยาณมิตรเอาใจใส่ ให้กำลังใจ แก้ไขหาร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ควรเอาความดีความชอบมาเป็นหลักบริหาร เพราะจะก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ผู้บริหารต้องครองใจลูกน้องได้นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องครองประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี
2. ครูผู้สอนต้องเอาใจใส่จัดการศึกษาให้แก่นักเรียน โดยคิดเสมือนว่านักเรียนเหมือนลูกหลานของตน มีความรักและปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนเพื่องานอาชีพของตนไม่พยายามก่อหนี้สินให้ล้นพ้นตัว ให้รู้จักประมาณตนในการใช้ชีวิต มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการงานของตน และพัฒนาวิชาการอยู่เสมอ งานการศึกษาเป็นงานที่ให้ผลช้า ต้องใจเย็น บำรุงพุ่มฟักเอาใจใส่กว่าปัญญาจะเจริญเติบโตในตัวคน

ภาคผนวก ก.
กิจกรรมการดำเนินงานวิจัย

กิจกรรมที่ 1 การประชุมประจำเดือน ครั้งที่ 1

วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2547 เวลา 15.30 น. ณ ห้องสำนักงานครู โรงเรียนบ้านเตาป่า
วัดอุประสงค์

1. เพื่อประชุมแจ้งให้ทราบทำงานวิจัย เรื่องแนวทางการศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียน
ให้เป็นคนดีศรีเตาป่า แก่ทีมนักวิจัย 13 คน โดยได้รับการสนับสนุนจาก สกว. มค.

2. เพื่อพัฒนาทีมงานวิจัยเพื่อออกศึกษาข้อมูลในชุมชน

วิธีการ กระบวนการ

1. ออกหนังสือเชิญทีมวิจัย ประชุม เพื่อหาวัตถุประสงค์ของการทำงานวิจัยแก่ทีม
วิจัยจำนวน 13 คน ในวันที่ 25 มกราคม 2547

2. ทีมวิจัยจำนวน 13 คน เข้าร่วมประชุมที่อาคารเตาป่าพัฒนาการ เวลา 15.30 น.

3. ประธานในที่ประชุมคือ นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาโพธิ์ แจ้งให้ทราบและขอมติใน

ที่ประชุมในการศึกษาหาข้อมูลชุมชน

4. มติในที่ประชุมให้แบ่งทีมวิจัยออกเป็น 3 ชุด และรับผิดชอบกลุ่มละ 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 มีสมาชิกคือนายเลื่อน แก้วดี นางวิจิตรา พงษ์อุดม นายถนอม

บุญเรือน นายวันชัย บุญยัสสะ รับผิดชอบหาข้อมูล กลุ่มประชาสามัคคี กลุ่มสาขาน้ำทิพย์

กลุ่มสุขเจริญ

กลุ่มที่ 2 มีสมาชิกคือ นายประดิษฐ์ คงงาม นางประยูร บุญยัสสะ

นายอำพล ญาตินิยม นายสมชาย พุททพันธ์ รับผิดชอบหาข้อมูลชุมชน กลุ่มม่วงงามน้อย

กลุ่มทานตะวัน กลุ่มเทพนิมิตร

กลุ่มที่ 3 มีสมาชิกคือ นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาโพธิ์ นางสาวสุพัตร์ ลาวัลย์

นางทองใบ พุททพันธ์ นายเจริญ อันเสนา นายอ่อนดา อันเสนา รับผิดชอบหาข้อมูลกลุ่ม

โนนโพธิ์

5. มีมติให้ดำเนินการในวันที่ 28 มกราคม 2547 ในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. กระดาษบลูฟ 15 แผ่น

2. ปากกาเมจิก

3. เครื่องดื่ม

4. อาหารว่าง

5. สมุดบันทึกการประชุม

6. เครื่องเสียง

7. หนังสือเชิญประชุม

ผลการดำเนินงาน

1. สมาชิกทีมวิจัยได้ทราบแนวทางการศึกษารูปแบบการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนดีศรีตำบล
2. สมาชิกได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาข้อมูลชุมชนตามมติในที่ประชุม

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

กลุ่มที่ 1 กลุ่มม่วงงามน้อย กลุ่มทานตะวัน กลุ่มเทพนิมิตร

วัน เวลา สถานที่ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2547 ณ บ้านเลขที่ 31 บ้านของนายโหม่ง ชันโท เริ่มประชุมเวลา 16.30 น.

ผู้เข้าร่วม ทีมวิจัย 4 คน ได้แก่ นายประดิษฐ์ คงงาม นางประยูร บุญยัสสะ นายอำพล ญาตินิยม นายสมชาย พุททศน์ มีประชาชนเข้าร่วมประชุมจำนวน 27 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานชุมชน
2. เพื่อทราบปัจจัยในชุมชนที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนและทุนที่จะนำไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

วิธีการและกระบวนการ

1. ทีมวิจัยที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มม่วงงามน้อย กลุ่มทานตะวัน กลุ่มเทพนิมิตร ได้ไปนัดหมายประชาชนในกลุ่มทั้งสามไปประชุมกันที่บ้านนายโหม่ง ชันโท
2. ทีมวิจัยและประชาชนได้ไปร่วมประชุมที่บ้าน นายโหม่ง ชันโท เวลา 18.30 น.
 1. ประธานในที่ประชุมคือนายประดิษฐ์ คงงาม ได้แจ้งให้ทราบจุดประสงค์ของการประชุม เพื่อศึกษาหาข้อมูลชุมชน เรื่องแผนผังชุมชน ประวัติหมู่บ้าน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ภูมิอากาศ ภูมิอากาศอาหาร ภูมิอากาศรายได้ สภาพทางสังคม วัฒนธรรม ทรัพยากร การเมือง การศึกษา
 2. ประชาชนได้ให้ข้อมูลที่ต้องการศึกษา ประธานในที่ประชุมได้ซักถาม และเลขานุการคือ นางประยูร บุญยัสสะ ได้จดบันทึกลงในกระดาษปรีฟ และสมุดบันทึกการประชุม ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสุขเจริญ กลุ่มประชาสามัคคี กลุ่มสายน้ำทิพย์

วัน เวลา สถานที่ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2547 เวลา 18.00 น. ที่บ้านนายถนอม บุญเรือน
 ผู้เข้าร่วม ทีมวิจัย 4 คน ได้แก่ นายเลื่อน แก้วดี นางวิจิตรา พงษ์อุดม นายถนอม บุญเรือน นายวันชัย บุญยัสสะ ประชาชน 14 คน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานชุมชน

วิธีการศึกษา

1. ได้มอบหมายให้นายถนอม บุญเรือน ไปนัดหมายให้ประชาชนในคุ้มสุขเจริญ ประชาสามัคคี สายน้ำทิพย์ มาร่วมประชุม
2. ทีมวิจัยและประชาชนได้เข้าร่วมประชุมที่บ้านนายถนอม บุญเรือน พร้อมกัน เวลา 18.00 น.
3. ประชาชนในที่ประชุมคือ นายเลื่อน แก้วดี ได้แจ้งวัตถุประสงค์ ของการประชุมให้ประชาชนทราบ เพื่อศึกษาหาข้อมูลชุมชน แผนผังคุ้มประวัติชุมชน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ อาชีพ อาหาร รายได้ สภาพสังคมวัฒนธรรม ทรัพยากร การเมือง การศึกษา
4. นายเลื่อนได้สอบถามข้อมูลต่าง ๆ ประชาชนที่เข้าร่วมได้จดข้อมูลใส่กระดาษบรืฟ โดย นายวันชัย บุญยัสสะ และขาดแผนผังของคุ้ม โดยนายถนอม บุญเรือน และจดบันทึกการประชุมโดยเลื่อน แก้วดี
5. ประชาชนและทีมวิจัยได้รับประทานอาหารว่างร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. ปากกา
2. กระดาษ
3. กระดาษบรืฟ
4. เครื่องดื่ม
5. อาหาร
6. กล้องถ่ายรูป
7. ฟลิ้ม

ผลการดำเนินงาน

1. ทราบข้อมูลพื้นฐานชุมชนได้แก่ แผนผังชุมชน ประวัติหมู่บ้าน ข้อมูลทาง เศรษฐกิจ อาชีพ อาหาร รายได้ สภาพทางสังคมวัฒนธรรม ทรัพยากร การเมือง การศึกษา
2. สมาชิกในคุ้มเกิดความสามัคคี

กลุ่มที่ 3 คุ้มโนนโพธิ์ คุ้มใหม่ไทยเจริญ คุ้มไทยพัฒนา

วันเวลา สถานที่ วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2547 เวลา 17.30 น. ที่บ้านนายทองคำ ไชยอินสุณ ผู้เข้าร่วม ประกอบด้วยทีมวิจัย 5 คน ได้แก่ นายวีระศักดิ์ ปิตตลาโพธิ์ น.ส.สุพัตรา ลาวัลย์ นางทองใบ พุททศน์ นายอ่อนตา อันเสนา นายเจริญ อันเสนา ประชาชนมาร่วมประชุม 30 คน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชน

วิธีการศึกษา

1. เพื่อให้ได้มอบหมายให้นายเจริญ อันเสนา ไปนัดหมายประชาชนในคุ้มโนนโพธิ์ คุ้มใหม่ ไทยเจริญ คุ้มไทยพัฒนา มาประชุมที่บ้านนายทองคำ ไชยอินสุณ ในวันที่ 30 มกราคม 2547 เวลา 17.30 น.

2. ทีมวิจัยและประชาชนเข้าร่วมประชุมที่บ้านนายทองคำ ไชยอินสุณ พร้อมกัน เวลา 17.30 น.

3. ประธานในที่ประชุมคือ นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาโพธิ์ ได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม ให้ประชาชนทราบ เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชน แขนงชุมชน โนนโพธิ์ คุ้มใหม่ไทยเจริญ คุ้มไทยพัฒนา ประวัติชุมชน ข้อมูลทางเศรษฐกิจ อาชีพ อาหาร รายได้ สภาพสังคมและวัฒนธรรม ทรัพยากร การเมือง การศึกษา

4. นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาโพธิ์ ได้สอบถามข้อมูลต่าง ๆ ประชาชนได้ให้ข้อมูลอย่าง กว้างขวาง นายเจริญ อันเสนาได้จดข้อมูลลงในกระดาษบรื๊ฟ นางสาวสุพัตตา ลาวัลย์ ได้จดบันทึก ข้อประชุม

5. ประชาชนได้รับประทานอาหารว่างร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. ปากกา
2. กระดาษ
3. กระดาษบรื๊ฟ
4. เครื่องดื่ม
5. อาหาร
6. กล้องถ่ายรูป
7. ฟลิ้ม

ผลการดำเนินงาน

1. ทราบข้อมูลพื้นฐานชุมชน
2. ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์ และแสดงความคิดเห็น มีความ

สามัคคี ในหมู่คณะ

กิจกรรมที่ 3 ประชุมทีมวิจัย

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 เวลา 15.00 น. ณ ห้องพักรู ร.ร. บ้านเตาป่า ผู้เข้าร่วม ประชุม ทีมวิจัย 13 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปผลการจัดกิจกรรมศึกษาข้อมูลชุมชน
2. เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานชุมชน มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นภาพรวม

วิธีการกระบวนการ

1. ออกหนังสือเชิญประชุมทีมวิจัย
2. ทีมวิจัยมาประชุมพร้อมกัน ณ. ห้องพัสดุ ร.ร. บ้านเตาป่า เวลา 15.00 น. แต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้ศึกษามานำเสนอต่อที่ประชุมที่ประชุมร่วมกันสรุปข้อมูลชุมชนร่วมกันในด้านต่าง ๆ
3. รับประทานร่วมกันและแยกย้ายกลับบ้าน

เครื่องมืออุปกรณ์

1. กระดาษบรู๊ฟ
2. สีเมจิก
3. เครื่องเสียง
4. กระดาษ A 4
5. อาหาร เครื่องดื่ม
6. กล้องถ่ายภาพ ฟิล์ม

ผลการดำเนินงาน

ได้ผลสรุปภาพรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ประวัติชุมชน
2. แผนผังชุมชน
3. ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ปฏิทินอาชีพ ปฏิทินอาหาร
4. สภาพสังคมวัฒนธรรม
5. ทรัพยากร
6. การเมืองการปกครอง
7. การศึกษา

กิจกรรมที่ 4 ประชุมทีมวิจัย

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 เวลา 15.30 น. ณ. ห้องพัสดุโรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้เข้าร่วมประชุมทีมวิจัย 13 คน

วัตถุประสงค์ เพื่อประชุมหาแนวทางในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

วิธีการ/กระบวนการ

1. ออกหนังสือเชิญประชุมทีมวิจัย
2. ทีมวิจัยมาประชุมพร้อมกัน ณ. ห้องพัสดุ ร.ร. บ้านเตาป่า เวลา 15.30 น.
3. ประธานในที่ประชุม คือ นายวีระศักดิ์ ปัดดะลาโพธิ์ แจ้งให้ทีมวิจัยทราบถึงขั้นตอนการศึกษาวิจัยต่อไปคือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน
4. ที่ประชุมมีมติให้เตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลโรงเรียน

นัดหมายกับศึกษาข้อมูล ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 47 ณ. โรงเรียน เวลา 09.00 น.

เครื่องมือ-อุปกรณ์

1. หนังสือเชิญประชุมทีมวิจัย/ติดต่อทางโทรศัพท์
2. กระดาษบุฟ 5 แผ่น
3. ปากกาเมจิก
4. เครื่องเสียง
5. เครื่องดื่ม-อาหารว่าง
6. กล้องถ่ายรูป-ฟิล์ม

ผลการดำเนินงาน

1. ได้แนวทาง ขั้นตอน และวิธีการที่จะศึกษาข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน
2. ทีมวิจัยให้ความร่วมมือและมาประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน

กิจกรรมที่ 5 ศึกษาข้อมูลโรงเรียน

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547 เวลา 15.30 น. ณ. ห้องพักครู โรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้เข้าร่วมทีมวิจัย 13 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลโรงเรียน
2. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องด้านจริยธรรม

การดำเนินการ

1. ออกหนังสือเชิญประชุมทีมวิจัย 13 คน
2. ทีมวิจัยมาประชุมพร้อมเพรียงกัน ณ ห้องสำนักครู เวลา 15.30 น.
3. ประธานที่ประชุม คือ นางวิจิตรา พฤกษ์อุดม ได้แจ้งให้ทีมวิจัยทราบหัวข้อที่จะศึกษา

ข้อมูลโรงเรียน

4. ให้ทีมวิจัยเสนอแนะแนวทางการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ
5. ทีมวิจัยลงมือศึกษาเอกสารโรงเรียน ร่องรอยการทำงานคณะครู บันทึกต่าง ๆ เช่น

ประวัติโรงเรียน ข้อมูลพื้นฐานบุคลากรนักเรียน แผนผัง

6. ทีมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ถึงงานกิจกรรมของโรงเรียน ที่ได้ปฏิบัติตามที่เกี่ยวข้องกับด้าน
- คุณธรรม จริยธรรม สรุปได้ว่าโรงเรียนได้ทำกิจกรรมดังนี้

- การร่วมกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน
- การจัดกิจกรรมวันสำคัญของโรงเรียน
- บันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูด้านคุณธรรม จริยธรรม การ

อบรมนักเรียน

- การร่วมกิจกรรมทักษะความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้านมารยาท

ผลการดำเนินงาน

ได้ผลสรุปข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน เช่น

1. ประวัติความเป็นมาจนถึงปัจจุบัน
2. ข้อมูลบุคลากร
3. ข้อมูลนักเรียน
4. แผนผังโรงเรียน
5. ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล
6. ได้ทราบข้อมูลกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม ในโรงเรียน

กิจกรรมที่ 6 ประชุมทีมวิจัย

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2547 เวลา 09.30 น. ณ ห้องพัสดุโรงเรียนบ้านเตาป่า
ผู้เข้าร่วมประชุมทีมวิจัย 13 คน

วัตถุประสงค์

- เพื่อเตรียมจัดกิจกรรมเวทีชุมชนกำหนดคุณลักษณะนักเรียน “คนดีศรีเตาป่า”

วิธีการ/กระบวนการ

1. ออกหนังสือเชิญทีมวิจัยเข้าร่วมประชุมทีมวิจัยในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2547 เวลา 09.30 น. ณ ห้องพัสดุโรงเรียนบ้านเตาป่า
 2. ทีมวิจัยประชุมพร้อมกันตามนัดหมาย
 3. ประธานในที่ประชุม คือ นายวิระศักดิ์ ปัดดะลาโพธิ์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความก้าวหน้าในการทำวิจัยและแจ้งให้ทราบถึงกิจกรรมที่ต้องทำต่อไปคือการจัดเวทีชุมชนเพื่อกำหนดคุณลักษณะคนดีศรีเตาป่า
 4. ที่ประชุมได้เสนอให้จัดในวันที่ 13 เมษายน 2547 เวลา 09.00 น. ใช้สถานที่คือ วัดสระธาตุ บ้านเตาป่า
 5. ที่ประชุมมีมติมอบหมายงานให้ นายถนอม บุญเรือน ไปประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวให้ประชาชนทราบให้ นางสาวสุพัตรา ลาวัลย์ ดูแลเรื่องอาหาร นายเจริญ อันเสนา รับผิดชอบ เครื่องเสียง นายอำพล ญาตินิม นายสมชาย พุททพันธ์ ดูแลเรื่องจัดสถานที่ นางวิจิตรดา พฤษภูมิคุณ นางทองใบ พุททพันธ์ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ นางประยูร บุญยัสสะ ดูแลรับผิดชอบเรื่องการจัดบันทึก
 6. รับประทานอาหารร่วมกัน
- เครื่องมือ / อุปกรณ์
1. ปากกามจิก

2. กระดาษ A 4
3. เครื่องเสียง
4. เครื่องดื่ม
5. อาหาร
6. กล้องถ่ายภาพ
7. ฟลิ้ม

ผลการดำเนินงาน

ได้เตรียมการจัดเวทีชุมชน กำหนดคุณลักษณะนักเรียน คนดีศรีตำบล
แบ่งงานให้ทีมวิจัยได้รับผิดชอบ

กิจกรรมที่ 7 จัดเวทีชุมชนกำหนดคุณลักษณะ “คนดีศรีตำบล”

วันที่ 15 เมษายน 2547 เวลา 10.30-12.00 น.

วัตถุประสงค์ เพื่อกำหนดคุณลักษณะคนดีศรีตำบล

เป้าหมาย ทีมงานวิจัย 13 คน ชาวบ้าน 100 คน ตัวแทนนักเรียน 30 คน

วิธีการ/กระบวนการ

1.ขั้นเตรียมการ

- นัดหมายทีมงานวิจัยให้เข้าร่วมประชุมในวันที่ 15 เมษายน 2547 เชิญชุมชนร่วม
เวทีชาวบ้านโดยมอบหมายให้นายเลื่อน แก้วดี ประธานสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าว ของหมู่บ้าน
เตรียมสถานที่โดยการขออนุญาตขอใช้สถานที่จากหลวงพ่ोज้างลอง ภัตตปญโญ เจ้าอาวาสวัดสระ
ธาตุ และขอใช้เครื่องขยายเสียง ของหมู่บ้าน ขอใช้เสื้อ ถ้วย ชาม ช้อน หม้อ และทัพพี จากวัดสระ
ธาตุ เตรียมอาหารโดยมอบหมายให้อาจารย์สุพัตรา ลาวัลย์ ซื่อกาแฟ อาหารสดมา แล้วมอบให้นาง
หลอด ญาตินิคมเป็นผู้จัดทำ แล้วบริการให้กับผู้เข้าร่วมเวที มอบหมายให้นายเลื่อน แก้วดีเป็น
พิธีกรในการจัดเวที

2.ขั้นดำเนินการ

2.1 ผู้เข้าร่วมประชุม มาพร้อมกันที่วัดสระธาตุด้านตำบล

2.2 นายวีระศักดิ์ ปิตตลาโพธิ์ หัวหน้าทีมวิจัยกล่าวเปิดงานและบอกจุดประสงค์
ในการจัดเวทีชาวบ้าน ในครั้งนี้

2.3 ที่ประชุมในเวทีชุมชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย

2.4 จากนั้นก็เลิกเวทีแล้วเชิญชวนผู้เข้าร่วมประชาคมร่วมรับประทานอาหาร

ด้วยกัน

ผลที่ได้จากการจัดเวทีครั้งนี้

1.ได้ทราบข้อมูลลักษณะนิสัยพื้นฐานของนักเรียน

2. ได้ทราบความต้องการของผู้เข้าร่วมเวทีอยากให้เกิดเป็นอย่างไร
3. ได้คุณลักษณะของนักเรียน “คนดีศรีเตาป่า”

กิจกรรมที่ 8 ประชุมทีมวิจัย

วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2547 เวลา 09.00 น. ณ ห้องสำนักงานครู

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปผลงานดำเนินการ จัดเวทีชาวบ้าน ครั้งที่ 1
 2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการเวทีชาวบ้าน มาสรุปและวิเคราะห์ สังเคราะห์เพิ่มเติม
- การดำเนินงาน

- 1.เชิญทีมวิจัยประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน ถึงผลการจัดเวทีชาวบ้านครั้งที่ 1
- 2.ทีมวิจัยได้อภิปรายถึงพฤติกรรมของนักเรียน ข้อเสนอการกำหนดคุณลักษณะ “คนดีศรี

เตาป่า” ไว้จำนวน 10 คุณลักษณะ

- 3.รับประทานอาหารร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

- 1.ปากกา
- 2.กระดาษ
- 3.กระดาษบุรื้อฟ
- 4.เครื่องดื่ม
- 5.อาหาร
- 6.กล้องถ่ายรูป
- 7.ฟิล์ม

ผลการดำเนินงาน

1. ได้คุณลักษณะ “คนดีศรีเตาป่า” ได้ 10 คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์
2. ได้สรุปผลงานดำเนินการ จัดเวทีชาวบ้าน ครั้งที่ 1
3. ได้นำข้อมูลที่ได้จากการเวทีชาวบ้าน มาสรุปและวิเคราะห์ สังเคราะห์เพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 9 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน ครั้งที่ 1

วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เวลา 10.00 น ณ ห้องพักรู โรงเรียนบ้านเตาป่า ผู้เข้าร่วม

ประชุม คือ ทีมวิจัย 13 คน

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้ได้แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนให้ทราบปัญหา

2.เพื่อให้ทราบปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า

วิธีการ/กระบวนการ

1.ทีมวิจัยสัมภาษณ์ชุมชนเพื่อหาข้อมูลนักเรียนรายบุคคลโดยใช้แบบสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

2.นำข้อมูลที่ได้นำมาเสนอต่อที่ประชุม เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหา และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า

3.ทีมวิจัยมีการอภิปรายผลกันอย่างกว้างขวาง

4.สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษบรูฟ

2.สีเมจิก

3.สมุดบันทึก

4.ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

5.อาหาร-เครื่องดื่ม

ผลการดำเนินงาน

1.ได้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

2.ได้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

3.ได้นำข้อมูลรายบุคคลมาวิเคราะห์ถึงปัญหา และปัจจัยที่ทำให้ให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า มีปัจจัยต่าง ๆ คือ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านตัวนักเรียนเอง

กิจกรรมที่ 10 วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน โดยครู ครั้งที่ 2

วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2547 เวลา 13.00 น. ณ ห้องสำนักงานครู ร่วมกิจกรรม 1 คณะครู จำนวน 6 คน

วัตถุประสงค์

1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนรายบุคคลเพื่อได้เติมจากครูประจำชั้น

2 เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการทำให้นักเรียน มีคุณลักษณะที่ไม่พึง

ประสงค์

อุปกรณ์

1. กระดาษบรูฟ

2.สีเมจิก

3.สมุดบันทึก

4.กระดาษ เอ 4

วิธีการ

1.สัมภาษณ์ครูประจำชั้น อนุบาล ป.6 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนถึง ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.ครูประจำชั้นให้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน

3.ทบทวนรูปพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของนักเรียนในรายชั้น

4.นางประยูร บุญยัสสะ ผู้สัมภาษณ์ฉบับนี้

ผลการดำเนินงาน

ได้ข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล รายชั้นเรียน

กิจกรรมที่ 11 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลครู

วันที่ 5-6 กรกฎาคม 2547 เวลา 13.00 น. ณ โรงเรียนบ้านเตาบ่า

ผู้ร่วมกิจกรรม 1 คณะครูจำนวน 6 คน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อศึกษาถึงปัญหาของครูที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผลให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาบ่า

วิธีดำเนินการ

ทีมวิจัยมอบหมายให้นางประยูร บุญยัสสะ ไปสัมภาษณ์ครูรายบุคคลถึงปัญหาที่มีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีผลทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดี ตามความต้องการของชุมชน โดยครูได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และหลายแง่มุม ได้แก่ นายประดิษฐ์ ดงงาม อาจารย์ระดับ 2 นางสาวจิรพรรณ เสนามาตย์ อาจารย์ 1 ระดับ 3 นางวิจิตรา พฤษย์อุดม อาจารย์ 1 ระดับ 4 นายเลื่อน แก้วดี อาจารย์ 2 ระดับ 7

เครื่องมือ-อุปกรณ์

1.กระดาษ เอ 4

2.ปากกาถูกสี

3.เทปบันทึกเสียง

ผลการศึกษา

1.ทราบลักษณะการทำงานของครูแต่ละคน

2.ทราบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีผลทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์

3.ได้รับทราบข้อเสนอแนะจากครูผู้ปฏิบัติการ

กิจกรรมที่12 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้ปกครองและชุมชน

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เวลา 10.00 น. ผู้ร่วมทีมวิจัย 3 คน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้ปกครองและชุมชนที่มีผลทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า

วิธีการ/กระบวนการ

1.ออกหนังสือเชิญทีมวิจัยร่วมประชุม ศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลผู้ปกครอง และชุมชนที่มีผลทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า

2.ทีมวิจัยประชุมพร้อมกัน ณ ห้องพักรู โรงเรียนบ้านเตาป่า

3.ทีมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้ปกครองและชุมชนที่มีผลทำให้นักเรียนไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า ทีมวิจัยได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง

4.จดบันทึกผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

5.รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน

เครื่องมือและอุปกรณ์

1.เครื่องขยายเสียง

2.กระดานบรูฟ

3.กระดาน เอ 4

4.ปากกาเมจิก

5.กล้องถ่ายภาพ

6.ฟิล์ม

7.อาหาร

8.เครื่องดื่ม

ผลของการศึกษา

1.ทีมวิจัยได้แสดงความคิดเห็นวิเคราะห์ข้อมูลผู้ปกครอง และชุมชนที่มีผลทำให้นักเรียน ไม่เป็นคนดีศรีเตาป่า

2.ได้ข้อมูลที่วิเคราะห์ผู้ปกครองและชุมชนที่มีผลต่อการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

กิจกรรม 13 วิเคราะห์ปัจจัย/ทุนที่ช่วยสร้าง “คนดีศรีเตาป่า”

วันที่ 8 กรกฎาคม 2547 เวลา 09.00 น. ผู้ร่วมกิจกรรม ทีมวิจัย 13 คน ชาวบ้าน 30 คน

ผู้ดำเนินการประชุม นายวีระศักดิ์ ปัดดาราโพธิ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ค้นหาปัจจัยและทุนที่ช่วยสร้าง “คนดีศรีเตาป่า”

อุปกรณ์

1. กระดาษบรู๊ฟ 5 แผ่น
2. ปากกาเมจิก 2 ด้าม
3. กล้องถ่ายรูป
4. ฟลิ้ม
5. เครื่องดื่ม –อาหารว่าง

วิธีการ

1. ออกหนังสือ เชิญประชุม ติดต่อทางโทรศัพท์
2. ทีมวิจัยเข้าประชุมพร้อมเพียงกัน
3. ประธานที่ประชุม นายวิระศักดิ์ ปัตตปลาโพธิ์ กล่าวสรุปงานรอบเดือนที่ผ่านมา และการดำเนินงานกิจกรรมที่จะทำต่อ
4. เลขาคบันที่ทำการประชุม
5. ทีมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ ที่เป็นปัจจัย และร่วมกับชุมชนคือ ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนไม่ดี และปัจจัยอะไรที่ทำให้เป็นคนดี (เอื้อ) ด้าน โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อม และตัวนักเรียนเอง
6. ทีมวิจัยและชุมชนร่วมกันสรุปปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเป็นคนไม่ดี และปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเป็นคนดี

ผลการดำเนินการ

1. ได้ข้อสรุปปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเป็นคนไม่ดี และปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเป็นคนไม่ดี
2. ทราบปัจจัยและทุนที่ช่วยสร้าง “คนดีศรีเตาป่า”

กิจกรรมที่ 14 ประชุมสรุปแนวทางการสร้างคนดี ศรีเตาป่า

วันที่ 16 กรกฎาคม 2547 ณ ห้องพัสดุ โรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 13 คน
2. คณะครู โรงเรียนบ้านเตาป่า
3. ภูมิปัญญาชาวบ้าน
4. ชาวบ้านเตาป่า
5. พระภิกษุ
6. กลุ่มเย็บผ้า

- 7.กลุ่มเจียรนัยพลอย
- 8.กลุ่มเลียงหนู
- 9.กลุ่มปุยชีวภาพ
- 10.แม่จำศีล (อุบาสก อุบาสิกา)

วัตถุประสงค์

เพื่อหาแนวทางในการสร้างคนดี ศรีเตาป่า โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วิธีการกระบวนการ

- 1.ออกหนังสือเชิญกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสียในการสร้างคนดีศรีเตาป่า
- 2.ประธานในที่ประชุมแจ้งให้ทราบถึงผลของการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา
- 3.เสนอแนะแนวทางในการสร้างนักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า โดยกลุ่มต่าง
- 4.สรุปผลการสร้างแนวทางการสร้างคนดี ศรีเตาป่า

เครื่องมืออุปกรณ์

- 1.กระดาษบรืฟ
- 2.สีเมจิก
- 3.กล้องถ่ายภาพ
- 4.ฟิล์ม
- 5.อาหาร
- 6.เครื่องดื่ม

ผลการดำเนินงาน

ได้แนวทางในการสร้างคนดีศรีเตาป่า โดยการเสนอของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน

ชุมชน

กิจกรรมที่15 จัดเวทีชุมชนเสนอแนวทางสร้างคนดีศรีเตาป่า

วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เวลา 09.00 น ณ อาคารเอนกประสงค์โรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 13 คน
2. ชาวบ้าน 70 คน
3. นักเรียน 116 คน
4. ภารโรง /ครูพี่เลี้ยง 2 คน

วัตถุประสงค์

1.เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียน เป็น “คนดีศรีเตาป่า” โดยทีมวิจัยและ

ชุมชน

อุปกรณ์

- 1.เครื่องเสียง
- 2.กล้องถ่ายรูป/ฟิล์ม
- 3.กระดาดบรูฟ
- 4.อาหารกลางวัน
- 5.เครื่องดื่ม

วิธีการ

- 1.จัดประชุมทีมวิจัยวางแผนเตรียมจัดเวที/สถานที่ /อาคาร
- 2.ออกหนังสือเชิญประชุมทีมวิจัย/ชาวบ้าน /ประกาศหอกระจายข่าว
- 3.ชาวบ้านมาประชุมตามที่นัดหมายไว้ โดยพร้อมเพียง
- 4.ประชาชนที่ประชุมคือ นายวีระศักดิ์ ปัตตธาดาโพธิ์ ได้กล่าวนำเสนอการดำเนินการที่ผ่านมา
- 5.ทีมวิจัยได้นำเสนอแนวทางสร้างคนดีศรีเตาป่า
- 6.ชุมชนให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น
- 7.ที่ประชุมสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติ “คนดีศรีเตาป่า”
- 8.ร่วมกันรับประทานอาหารและแยกย้ายกันกลับบ้าน

ผลการดำเนินการ

ได้แนวทางการสร้าง “คนดีศรีเตาป่า”

กิจกรรมที่ 16 วิเคราะห์ข้อมูล

วันที่ 18 กันยายน 2547 ณ.ศูนย์ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ร่วมกิจกรรม

- 1.ทีมวิจัย 13 คน
- 2.ผู้ประสานงาน 2 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เป็นเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักเรียน

ให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

วิธีการ/กระบวนการ

1. ทีมวิจัยประสานงานต้นนัดหมายสถานที่ที่ใช้ในการร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ศูนย์ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
2. เดินทางไปที่ศูนย์ประสานงาน
3. ทีมวิจัยไปถึงที่นัดหมายเวลา 10.00 น.
4. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. กระดาษบุรุษ
2. สีเมจิก
3. กระดาษ A4
4. อาหารกลางวัน
5. อาหารว่าง

ผลการดำเนินงาน

ได้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

กิจกรรมที่ 17 สร้างแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 12 คน
2. ทีมผู้ประสานงาน 2 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

วิธีการ/กระบวนการ

1. ประสานทีมวิจัยโดยการออกหนังสือเชิญประชุมโทรศัพท์นัดหมายประชุมพร้อมกันที่ห้องประชุมโรงเรียนบ้านเตาป่าในวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เวลา 10.00 น.
2. ทีมวิจัยและผู้ประสานงานทีมวิจัยจากศูนย์ประสานงานสำนักงานสนับสนุนกองทุนวิจัยภาคพร้อมกันตามนัดหมาย
3. ทีมวิจัยร่วมกับทีมผู้ประสานงานเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานวิจัยคือปัญหาหัวหน้าทีมวิจัยได้รับคำสั่งให้ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารที่โรงเรียนบ้านดง ต.ปะหลาด อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ทำให้การประสานงานและการทำงานร่วมกับเกิดปัญหาที่ทีมวิจัย จึงเสนอให้

นางประยูร บุญยัสสะ ทำหน้าที่หัวหน้าทีมวิจัยแทนเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่และดำรงตำแหน่ง ในโรงเรียนบ้านเตาป่าและทีมวิจัยมีมติให้เปลี่ยนหัวหน้าทีมวิจัย

4. ทีมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์ แนวทางการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า ได้แนวทาง 4 แนวทาง คือ ประการที่ 1 สร้างจิตสำนึกในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ประการที่ 2 ร่วมกันปรับพฤติกรรมของคนในชุมชนในเรื่องการทำตน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกหลานลดละเลิกอบายมุขในชุมชนประหยัคคอคอยร่วมกันผลิตและบริโภค ในชุมชนพื้นฟูการหาอยู่หากินจากธรรมชาติ พัฒนาอาชีพเสริมในชุมชนค้นหาวิธีสอนลูก สอนหลานในชุมชนการเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานในครอบครัวเรื่องการคบเพื่อนของลูกดูแลการอ่านหนังสือ และทำการบ้านที่บ้านของนักเรียน การช่วยงานพ่อแม่ที่บ้าน การอบรมบ่มนิสัย การดูแลอาหารการกินของลูกให้ครบทั้ง 3 มื้อสะอาดถูกหลักโภชนาการ การจกค่าใช้จ่ายในครัวเรือนผลิต เพื่อใช้เองลดสิ่งฟุ่มเฟือยการออมภายในครอบครัว ประการที่ 3 ปรับรูปแบบการบริหารจัดการใน ภายในโรงเรียนและพฤติกรรมการทำงานของครู โดยชุมชนมีส่วนร่วมซึ่งทั้งชุมชนและ โรงเรียน กำหนดความคาดหวังกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานชุมชนร่วมกัน ประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครู ประการที่ 4 การปรับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้องค์ ความรู้ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยการค้นหาองค์ความรู้ท้องถิ่นที่ควรศึกษานำความรู้ ท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหลักสูตรอุ้มเป็นมีส่วนร่วม จัดทำแผนการสอนทดลองจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและปรับปรุง

5. ทีมวิจัยและผู้ประสานงานรับประทานอาหารเที่ยงร่วมกัน

6. ช่วงบ่ายร่วมกันวิเคราะห์สังเคราะห์ในประเด็นของการสร้างแนวทาง และการทำ กิจกรรมในระยะที่ 2

7. แยกย้ายกันกลับบ้านเวลา 16.00 น.

เครื่องมือ/อุปกรณ์

1. กระดาษบรื๊ฟ

2. สีเมจิก

3. กระดาษ A4

4. กาแฟ

5. อาหารกลางวัน

6. ขนม

ผลการดำเนินงาน

1. ได้แนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้งานสำเร็จ คือ เปลี่ยนหัวหน้าทีมวิจัยตามมติของทีม วิจัยจาก นาย วีระศักดิ์ ปัตตลาโพธิ์ เป็น นาง ประยูร บุญยัสสะ

2. ได้แนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีศรีเตาป่า

กิจกรรมที่ 18 เขียนรายงาน

ครั้งที่ 1 วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 ณ. ห้องประชุมอาคารศูนย์วิจัยและวัฒนธรรม
อีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ผู้ร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 12 คน
2. ทีมประสานงาน 4 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดโครงการเขียนรายงานการวิจัย

เพื่อเสนอความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

วิธีการ/กระบวนการ

1. ทีมงานวิจัยประสานงานนัดหมายกันเพื่อกำหนดเค้าโครงงานเขียนงานวิจัยที่ศูนย์วิจัย
และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จันทร์ที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

2. ทีมวิจัยเดินทางถึงที่นัดหมาย เวลา 10.00 น.
3. ดร.ทรงคุณ จันทกร และ ดร.วิรัตน์ ปานศิลา ให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัย
4. ทีมวิจัยร่วมกันกำหนดเค้าโครงงานเขียนรายงานวิจัยร่วมกัน
5. รับประทานอาหารร่วมกัน
6. ทีมวิจัยกำหนดเค้าโครงงานเขียนรายงานวิจัยต่อ
7. ทีมผู้ประสานงานช่วยสรุป
8. เดินทางกลับบ้านเวลา 16.30 น.

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. เครื่องขยายเสียง
3. ปากกาเมจิก

ผลการดำเนินงาน

1. ได้รับข้อเสนอแนะการดำเนินงานจาก ดร.ทรงคุณ จันทกร และดร.วิรัตน์ ปานศิลา และ

วิธีการกำหนดเค้าโครงงานวิจัย

2. ได้เค้าโครงงานเขียนงานวิจัย

ครั้งที่ 2 วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ณ. ห้องพัสดุ โรงเรียนบ้านเตาป่า เวลา 10.00 น.

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 9 คน
2. ทีมผู้ประสานงาน 2 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนเค้าโครงงานเขียนรายงาน
2. เพื่อแบ่งงานกันเขียนรายงาน

วิธีการ/กระบวนการ

1. นัดทีมวิจัยและทีมผู้ประสานงานพร้อมกันที่ห้องพัสดุ โรงเรียนบ้านเตาป่า โดยการโทรศัพท์นัดหมายและเดินทางมาบอกทีมวิจัยที่อยู่ในชุมชน
2. ทีมวิจัยพร้อมกันที่จุดนัดหมาย เวลา 10.00 น.
3. ทีมผู้ประสานงานได้ทวงงานซึ่งสิ้นระยะเวลาการดำเนินงานและขยายเวลาให้ แล้วจึงเร่งรัดส่งรายงาน
4. หัวหน้าทีมวิจัยได้ขอพักผ่อน เนื่องจากการประสานงานเป็นไปด้วยความลำบาก เนื่องจากหัวหน้าได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ย้ายไปดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านดง ต.ปะหลาน อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ภารกิจงานมาก
5. ทีมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดเค้าโครงงานวิจัยและแบ่งหัวข้อไปเขียนรายงาน
6. รับประทานอาหารกลางวันร่วมกันและแยกย้ายกันกลับบ้าน

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษบรูฟ
2. สีเมจิก
3. กระดาษ A4
4. แผ่นดิสก์
5. ปากกาลูกกลิ้ง
6. ดับเบิล
7. คอมพิวเตอร์
8. เครื่องปริ้นเตอร์
9. อาหาร
10. กาแฟ
11. อาหารว่าง

ผลการดำเนินงาน

ได้ทบทวนกำหนดเค้าโครงงานเขียนรายงานวิจัย

ได้แบ่งหัวข้อการเขียนรายงานให้สมาชิกในทีมรับผิดชอบ

ครั้งที่ 3 วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2547 ณ ห้องพัสดุ โรงเรียนบ้านเตาป่า

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ทีมวิจัย 9 คน

2. ทีมประสานงาน 2 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมงานเขียนรายงานที่ทีมวิจัยไปเขียนมา

2. เพื่อทบทวนปัญหาอุปสรรคจากการทำงาน

วิธีการ/กระบวนการ

1. นัดหมายทีมวิจัยเพื่อประชุมรวบรวมงานที่ได้รับมอบหมาย

2. ทีมวิจัยพร้อมทีมผู้ประสานงานเดินทางมาพร้อมกันที่ห้องพัสดุ โรงเรียนบ้านเตาป่าเวลา

10.00 น.

3. ทีมผู้ประสานงาน คุณพนา และคุณปรีชาได้ซักถามถึงการดำเนินงาน

4. ทีมวิจัยบอกถึงปัญหาที่ทีมวิจัยบางส่วนไม่ได้ทำงานอยู่ในพื้นที่คือหัวหน้าทีม นาย วีระศักดิ์ ปัตตลาโพธิ์ ได้รับคำสั่งย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านดง ต.ปะหลาน อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม และอาจารย์สุพัตตา ลาวัลย์ ซึ่งทำหน้าที่การเงินของทีมย้ายไปดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนบ้านโคกใหญ่ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักที่ประชุมจึงร่วมกันหาทางออกให้ นางวิจิตรา พฤกษ์อุดมทำหน้าที่การเงินแทน นายเลื่อน แก้วดี เป็นผู้ทำบัญชีและจากการเขียนรายงานทีมมีปัญหาในการเขียนรายงานมากจึงมอบหมายให้นางประยูร บุญยัสสะ ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมคนใหม่ของทีมวิจัยเป็นผู้เขียนและเรียบเรียง

ภาคผนวก ข.

ภาพประกอบ

